

**ZOOLOGICKÁ ZAHRA
ZOOLOGICAL GARDEN
OLOMOUC
CZECH REPUBLIC**

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
THE ANNUAL REPORT
2008**

Vážené dámy, vážení pánové, příznivci zoo, každoročně se Vám dostává do ruky publikace popisující hlavní události probíhající v zoologické zahradě. V letošním roce bych rád, ač poprvé, zhodnotil uplynulý rok. Rok 2008 je možno považovat za velmi úspěšný, i když nebyl vůbec jednoduchý.

Nebyla sice dosažena nejvyšší návštěvnost, ale celkový počet návštěvníků 356 311 můžeme považovat za dobrý výsledek. V porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu návštěvnosti o 33 743 osob, což bylo způsobeno výstavbou kanalizace na Svatém Kopečku. Průběh stavebních prací omezil dopravu a tím zkomplikoval i dostupnost zoo návštěvníkům. Tuto tíživou situaci se podařilo

v období s největší návštěvností zmírnit zprovozněním dočasného parkoviště na pozemku, který sousedí se stávajícím parkovištěm.

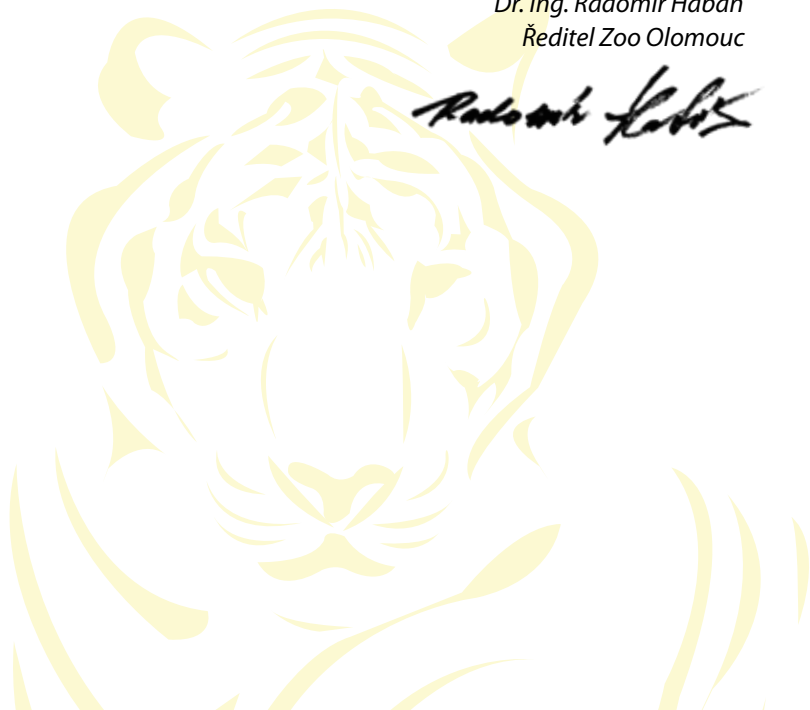
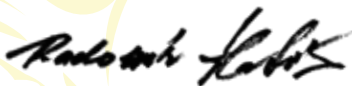
Uplynulý rok byl pozitivní z pohledu chovatelského. Na přelomu roku se narodila dlouho očekávaná klisnička zebry Chapmanovy, která odstartovala úspěšný chov zeber u nás. Stádo žiraf Rothschildových se v průběhu roku rozrostlo o tři mláďata. Jejich tři starší sourozenci odcestovali do slovinské Lublaně a vytvořili základ nové samčí skupiny. Úspěšný odchov byl zaznamenán i u jednoho z nejvzácnějších druhů zvířat chovaných v zoo, a to levharta mandžuského. Chov primátů nám každoročně přináší radost v podobě řady narozených zdravých mláďat jako například mládě gibona zlatolícího, malpy plačtivé, kočkodana husarského, tamarinů vousatých, kotulů veverovitých a řady dalších. Úsek chovu ptáků byl rozšířen o sedm nových druhů. Došlo k zahnízdění cenných druhů ptáků, jako jsou kondori, zoborožci, supi hnědí, jeřábi, čaje a další. Hnízdění bylo zatím neúspěšné, ale většinou se jedná o mladé ptáky, u nichž se jistě v příštích letech dočkáme mláďat.

Oddělení marketingu začalo pracovat na dlouhodobém a nelehkém úkolu, kterým je jednotný vizuální styl Zoo Olomouc. První výsledky jsou již patrné u výběhů zvířat, kde informační tabulky jednotlivých živočišných druhů dostaly nový vzhled. Změnu zaznamenaly i webové stránky. Dalším důležitým úkolem tohoto oddělení bylo zajistit vhodnou propagaci zoo, což se projevilo i mimo jiné na rekordní návštěvnosti večerních vánočních prohlídek, kterých se zúčastnilo dvojnásobné množství návštěvníků než v předchozích letech.

Zoo neprošla posledním rokem žádnou významnou stavební proměnou, ale přesto se podařilo zrealizovat alespoň několik důležitých oprav. V jarním období se nad zoologickou zahradou přehnal vichřice Emma, která za sebou nechala spoušť v podobě řady vyvrácených stromů a poškozeného oplocení výběhů zvířat. Odstranění následků škod a úklid celého areálu výrazně ovlivnilo finanční situaci na začátku sezony. Díky mimořádné dotaci od zřizovatele jsme mohli zrealizovat další velmi nutné rekonstrukce střech – například na pavilonu opic, pavilonu sobů, pavilonu afrických zvířat a v neposlední řadě i celkovou rekonstrukci přístřešku v ústředním výběhu Safari.

Závěrem bych chtěl poděkovat našemu zřizovateli Statutárnímu městu Olomouc v čele s primátorem Martinem Novotným, Ministerstvu životního prostředí ČR, Olomouckému kraji, krajskému úřadu a mnoha dalším institucím a všem příznivcům Zoologické zahrady Olomouc, kteří nás podporují v naší činnosti a našem poslání. Rád bych poděkoval i svým spolupracovníkům, kteří zajišťují každodenní chod zoologické zahrady a mají hlavní podíl na spokojenosti návštěvníků.

Dr. Ing. Radomír Habáň
Ředitel Zoo Olomouc

Dear Ladies and Gentlemen,
Dear Friends of the Zoo, As in every year we are presenting you with a publication describing the main events in progress in the Zoological Garden. This year, for the first time, I would like to evaluate the previous year. 2008 can be viewed as being very successful, although not at all easy.

Admittedly, the record number of visitors was not reached, but the total number of 356,311 visitors can be seen as a good result. Compared with last year the drop in this figure was 33,743 persons, which was caused by the construction of the sewerage system at Svátý Kopeček. The building work restricted the movement of transport and thereby complicated

the accessibility of the zoo for visitors. The zoo managed to improve this difficult situation by operating a temporary car park during the busiest periods on a plot of land neighbouring with the existing car park.

Last year was also fruitful from the point of view of breeding. At the turn of the year the long-time expected Chapmann's Zebra filly was born, beginning the successful breeding of zebras in our zoo. During the year the herd of Rothschild's Giraffe was enlarged by three calves. Three of their older siblings went off to Ljubljana in Slovenia and created the base of a new male-group. Furthermore, the zoo was successful in breeding one of the rarest species kept in the zoo, namely the Amur leopard. Every year primate breeding brings us joy in the number of new-born healthy babies – such as from the Yellow-cheeked Gibbon, Weeper Capuchin, Patas Monkey, Emperor Tamarin, South American Squirrel Monkey and many others. The bird breeding centre was expanded with seven new species. Some rare bird species such as American Vultures, Hornbills, Black Vultures, Cranes, Crested Screamers and others began nesting. However, for the time being the nesting was unsuccessful, but these are mostly young birds which will undoubtedly bring us happiness when producing offspring in future years.

The Marketing Department started working on a long-term and difficult project, that being the uniform visual style of Olomouc Zoo. The first results can already be seen near the individual enclosures, where the information boards of individual animal species took on a new appearance. Similarly, the website under-

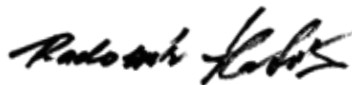
went radical changes. The next important task of this department was to ensure the suitable promotion of the zoo, which was reflected among other things in the record visitor figures for the evening period over the Christmas season which attracted double the number of people compared with previous years.

In the last year the zoo did not undergo any important constructional changes, but despite this we succeeded in carrying out several important repairs. During the spring the Storm "Emma" swept through the zoological garden leaving a trail of havoc in its wake in the form of uprooted trees and damaged fencing of the animal enclosures. Eliminating the consequences of damage and cleaning the entire grounds significantly influenced our financial situation at the beginning of the season. Thanks to the extraordinary grant from the founder we accomplished other very needed roof reconstructions, for example at the Monkey Pavilion, Reindeer Pavilion, African Animals Pavilion and last but not least the overall reconstruction of the roofed area at the central enclosure of the Safari grounds.

In conclusion I wish to say a big thank you to our founder – the Statutory City of Olomouc headed by the Mayor Martin Novotný, the Ministry of Environment of the CR, Olomouc Region, Regional Authorities along with many other institutions and all the fans of the Olomouc Zoological Garden who support us in our activities and our mission. I would also like to thank my colleagues, who ensure the day-to-day operation of the zoological garden and play a great role in providing visitor satisfaction.

Radomir Haban

The director of the Olomouc Zoo

Zoologická zahrada Olomouc

Název: Zoologická zahrada Olomouc
Sídlo: Darwinova 29, Olomouc – Svatý Kopeček 779 00
Czech Republic
Právní forma: příspěvková organizace
IČO 00096814
Telefon: +420 585 151 601, +420 774 450 419
Fax: +420 585 385 260
E-mail: info@zoo-olomouc.cz, reditel@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
Internet: <http://www.zoo-olomouc.cz>

Zřizovatel

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí, Olomouc 772 00
Právní forma: statutární město
IČO: 00299308

Primátor statutárního města Olomouce

Jméno: Martin Novotný
Datum narození: 21. 1. 1972
Bydliště: Olomouc

Ředitel-statutární zástupce Zoo – Director

Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 413

Vedení Zoo			Telefon
Ekonomický náměstek	Assistant director	Ing. Jan Hüttner	585 151 603, 774 450 412
Marketing a vzdělávání	Marketing and Education	Mgr. Luděk Richter	585 385 382, 774 450 420
Vedoucí údržby	Construction and Maintenance	Petr Poledník	585 151 607, 774 450 423
Zooúsek			Telefon
Vedoucí zoolog	Zoologist	RNDr. Libuše Veselá	585 151 614, 774 450 417
Zoolog	Zoologist	Ing. Jitka Vokurková	585 151 608, 774 450 415
Krmivářka	Nutritionist	Ing. Sylva Procházková	585 151 608, 774 450 418
Privátní veterinářka	Veterinary	MVDr. Lenka Chrastinová	585 151 614, 603 360 312
Tisková mluvčí a kontakt veřejnosti			Telefon
Kontakt s veřejností	Public relations	Hana Labská	585 151 600, 774 450 411

Průměrný počet zaměstnanců (Total Employees) za rok 2008 činil 68 osob

Redakce výroční zprávy: RNDr. Libuše Veselá, Milan Kořínek, Hana Labská, Mgr. Luděk Richter, Ing. Jitka Vokurková

Foto: Milan Kořínek, Ing. Jitka Vokurková, Roman Miesler, Mgr. Luděk Richter, RNDr. Libuše Veselá

Obsah

Content

Úvodní slovo ředitele – A Few Words of Introduction from the Director	2
Informace o zoo – Information about the Zoo	6
Obsah – Content	8
Základní ekonomické údaje – Basic Economic Data	9
Výstavba a údržba – Building Works and Maintenance	11
Chovatelská činnost v roce 2008 – Breeding Activities in the Year 2008	14
Savci – Mammals	15
Malpa plachtivá <i>Cebus olivaceus</i> – Weeper Capuchin	37
Odchov fenka <i>Vulpes zerda</i> – Rearing a Fennec	39
Odchov mláděte žirafy Rothschildovy – Rearing a Rothschild's Giraffe Calf	40
Zkušenosti s chovem mandžuských levhartů v Zoo Olomouc – Experience in Breeding Amur Leopards in Olomouc Zoo	42
Chov gepardů v olomoucké zoo – Cheetah Breeding in Olomouc Zoo	50
Ptáci – Birds	54
Hnízdění čáji obojkových – Nesting of the Crested Screamer	61
Terária – Terrariums	63
Chov a odchov pralesniček – Breeding and Rearing Poison Dart Frogs	68
Akvária – Aquariums	70
Další aktivity chovatelského úseku – Other Activities of the Breeding Department	76
WAZA Adelaide, Australia Oct. 19. – 23.	76
EAZA Antwerp Sep. 16. – 20.	77
Komise UCSZ pro chov žiraf, antilop a lichokopytníků 7. – 8. 4. – UCSZ Breeding Committee for Giraffe, Antelope and Odd-toed Ungulates – Apr. 7. – 8.	78
Společné jednání komisí UCSZ pro poloopice, novosvětské a starosvětské primáty, gibony, lidoopy, velké a malé kočky v Plzni 21. – 23. 4. Joint meeting of the UCSZ Committees for Prosimians, New World Primates, Old World Primates, Gibbons, Great Apes, Big Cats and Small Cats in Pilsen on Apr. 21. – 23.	78
Konference o chovu šelem v zoologických zahradách – Dvůr Králové nad Labem 9. – 11. 6. Conference on Breeding Carnivores in Zoological Gardens, in Dvůr Králové nad Labem on Jun. 9. – 11.	80
Odchovek roku – Rearing Achievement of the Year	81
Spolupráce s Domem dětí a mládeže Olomouc – Co-operation with the Olomouc Centre of Children and Youth	81
Výzkum – Research	83
Spolupráce se studenty – Co-operation with Students	83
Spolupráce Zoo Olomouc s Katedrou obecné zootechniky a etologie ČZU v Praze Co-operation of Olomouc Zoo with the Department of General Zoo-Techniques and Etology of the Czech University of Agriculture	84
Stanice pro handicapovaná zvířata – The Rescue Station for Handicapped Animals	87
Expozice dravců – Falconers	89
Veterinární péče – Veterinary Care	91
Optimalizace krmné dávky u sobů – Optimisation of Reindeer Diet	95
Výživa a krmení – Nutrition	106
Zasedání krmivářské komise UCSZ 4. – 5. 12. v Zoo Lešná – Meeting of the Nutritionist Committee at Lešná Zoo, on Dec. 4. – 5.	108
Kulturně vzdělávací a propagační činnost – Education and Publicity	108
Návštěvnost zoo v roce 2008 – Visitor Figures in 2008	108
Nejvýznamnější akce v roce 2008 – Most Important Events in 2008	110
Konference pracovníků vzdělávání a marketingu UCSZ v Zoo Ústí nad Labem 15. – 17. 10. Conference of UCSZ Educational and Marketing Workers at Ústí nad Labem Zoo on Oct. 15. – 17.	120
Propagace zoo v roce 2008- Zoo Promotion in 2008	120
Sponzoři Zoo Olomouc v roce 2008 – Sponsors in the Year 2008	124
Péče o zeleň – Gardening	128
Telefonní seznam a kontakty na pracovníky Zoo Olomouc – Telephone Directory and Contacts of Olomouc Zoo Staff	131
Přehled jednotlivých druhů zvířat chovaných v roce 2008 – List of Individual Animal Species Kept at the Zoo in 2008	133
Savci – Mammals	133
Ptáci – Birds	136
Plazi – Reptiles	140
Obojživelníci – Amphibians	141
Ryby – Fish	141
Paryby – Chondrichthyes	142
Bezobratlí – Invertebrates	142
Přehled chráněných druhů živočichů – List of Protected Animal Species	143

Základní ekonomické údaje

Basic Economic Data

Údaje o majetku Zoo Olomouc

Název položky	Stav k 1. 1. 2008 v Kč	Stav k 31. 12. 2008 v Kč
AKTIVA		
Software	114.240,00	114.240,00
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	268.157,50	336.507,50
Oprávky k softwaru	-19.044,00	-57.132,00
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-268.157,50	-336.507,50
Pozemky	6.458.750,60	6.458.750,60
Stavby	82.150.763,40	82.150.763,40
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	20.690.729,29	20.862.572,29
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	4.953.503,05	5.013.146,91
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1.002.923,49	1.245.463,65
Oprávky ke stavbám	-24.442.782,17	-27.516.692,35
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-8.657.931,88	-10.475.638,81
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-4.953.503,05	-5.013.146,91
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	77.297.648,73	72.782.326,78
Materiál na skladě	935.967,59	827.748,43
Zvířata	10.827.774,36	10.327.468,10
Zboží na skladě	404.958,73	278.836,11
Pořízení zboží a zboží na cestě	0,00	12.320,00
Odběratelé	126.715,40	214.229,59
Poskytnuté provozní zálohy	218.318,60	249.509,73
Ostatní pohledávky	-20.371,59	-20.232,19
Daň z příjmů	0,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	173.245,00
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	0,00	0,00
Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC	0,00	0,00
Pohledávky za zaměstnanci	671.049,00	438.980,00
Pokladna	98.004,50	137.412,50
Peníze na cestě	0,00	70.093,75
Ceniny	1.402,50	716,00
Běžný účet	195.898,28	4.226.385,00
Běžný účet fondu kulturních a sociál. potřeb	277.401,05	562.253,05
Ostatní běžné účty	3.568.492,72	6.244.221,97
Náklady příštích období	102.719,73	342.492,59
Příjmy příštích období	326.510,00	232.923,00
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	17.734.840,87	24.318.602,63
ÚHRN AKTIV	95.032.489,60	97.100.929,41
PASIVA		
Fond dlouhodobého majetku	73.685.208,73	69.573.886,78
Fond oběžných aktiv	11.796.483,77	11.227.517,18
Fond odměn	291.187,11	291.187,11

Název položky	Stav k 1. 1. 2008 v Kč	Stav k 31. 12. 2008 v Kč
PASIVA		
Fond kulturních a sociálních potřeb	937.998,05	974.126,05
Fond rezervní	481.752,18	1.160.626,18
Fond reprodukce majetku	1.325.804,91	6.437.126,86
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,00	670.759,05
VLASTNÍ ZDROJE KRYTÍ AKTIV CELKEM	88.518.434,75	90.335.229,21
Dodavatelé	668.961,26	549.714,52
Ostatní závazky	378.977,00	478.597,00
Zaměstnanci	586.306,00	843.803,00
Závazky ze sociál.zabezpečení a zdrav.pojistění	573.655,00	756.107,00
Daň z příjmů	132.950,00	203.680,00
Ostatní přímé daně	148.910,00	204.106,00
Daň z přidané hodnoty	55.662,00	0,00
Ostatní daně a poplatky	31.151,00	5.162,00
Dlouhodobé bankovní úvěry	3.612.440,00	3.208.440,00
Výdaje příštích období	0,00	3.713,00
Výnosy příštích období	216.691,44	422.690,81
Dohadné účty pasivní	108.351,15	89.686,87
CIZÍ ZDROJE CELKEM	6.514.054,85	6.765.700,20
ÚHRN PASIV	95.032.489,60	97.100.929,41
Údaje o nákladech a výnosech		
Název položky	Částka v Kč	%
Spotřeba materiálu	9.207.045,81	18,97
Spotřeba energie	3.172.213,76	6,54
Prodané zboží	229.227,12	0,47
Opravy a udržování	353.378,98	0,73
Cestovné	496.887,34	1,02
Náklady na reprezentaci	46.469,83	0,10
Ostatní služby	4.484.641,92	9,24
Mzdové náklady	15.396.900,00	31,72
Zákonné sociální pojištění	5.342.785,00	11,01
Zákonné sociální náklady	311.204,00	0,64
Daň silniční	6.000,00	0,00
Daň z nemovitostí	886,00	0,00
Ostatní daně a poplatky	3.050,00	0,01
Ostatní pokuty a penále	0,00	0,00
Odpis pohledávky	0,00	0,00
Úroky	0,00	0,00
Kursově ztráty	743,26	0,00
Manka a škody	1.200,00	0,00
Jiné ostatní náklady	3.008.806,24	6,20
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5.470.491,18	11,28
Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	605.737,30	1,25
Prodaný materiál	65.450,42	0,13
Daň z příjmů	335.190,00	0,69
Náklady celkem	48.538.308,16	100
Tržby ze vstupného	16.154.913,00	32,83
Ostatní tržby z prodeje služeb	606.770,82	1,23
Tržby za prodané zboží	681.006,83	1,38
Aktivace materiálu a zboží	84.456,00	0,17
Aktivace vnitroorganizačních služeb	191.680,77	0,39
Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	0,00	0,00

Údaje o nákladech a výnosech		
Název položky	Částka v Kč	%
Úroky	219.423,16	0,45
Jiné ostatní výnosy	2.818.747,39	5,73
Tržby z prodeje dlouhodobého NM a HM	254.508,40	0,52
Tržby z prodeje materiálu	1.070.277,39	2,17
Provozní dotace od zřizovatele	24.372.062,00	49,53
Provozní dotace ze SR (MŽP)	2.755.101,00	5,60
Provozní dotace ze SR (úřad práce)	0,00	0,00
Výnosy celkem	49.209.067,21	100,00
Výsledek hospodaření	670.759,05	
Soběstačnost		45,49

Údaje o dotacích

Dotace na provoz od zřizovatele: 24.372.062,00 Kč

Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP): 2.755.101,00 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc v roce 2008 skončilo s kladným hospodářským výsledkem 670.759,00 Kč. Hodnota majetku spravovaného organizací se zvýšila o 2.068.439,81 Kč tj. o 2,2%. Hodnota dlouhodobého majetku (stálých aktiv) se snížila o 4.515.321,95 Kč, tj. o 5,8% a hodnota oběžných aktiv vzrostla o 6.583.761,76 Kč, tj. o 37,1%.

V roce 2008 bylo v zoologické zahradě proinvestováno 1.372.260,23 Kč. Jednalo se o pořízení movitých věcí, stavební investice v roce 2008 nebyly realizovány.

Summary: The 2008 economic performance of Olomouc Zoological Garden recorded positive figures. The value of the assets administered by the organisation recorded an increase of by 2.2%. In 2008 the zoological garden made investments at the amount of € 50,956.55. This concerns the acquisition of movable items, no building investments were implemented in 2008.

Zpracoval: Ing. Jan Hüttner

Výstavba a údržba Building Works and Maintenance

Pozornost na úseku údržby a výstavby byla v roce 2008 zaměřena převážně na údržbářské práce, které směřovaly ke zlepšení stávajícího stavu některých objektů a prostorů:

- výstavba nových chodníků ze zámkové dlažby – stávající betonové byly poškozené zimní údržbou
- oprava podlahy chodby pro návštěvníky v jihoamerickém pavilonu – nová dlažba
- oprava živičné vozovky v prostoru vrátnice
- provedení betonové podlahy v ubikaci výběhu koz šrouborohých
- oprava a odvodnění podlahy ve skladu materiálu
- zastřešení vstupního prostoru a chladicího boxu u pavilonu šelem
- oprava chodníku ve výběhu u makaků
- výměna střešní krytiny a oprava světlíků v pavilonu opic
- výměna střešní krytiny na ubikaci sobů a odvodnění do nové šachty mimo chodník
- oprava střešní krytiny na zimovišti afrických zvířat a nová střešní šindelová krytina objektu fos
- osazení střešních záchytných žlabů na objektech na vrstevnicové cestě – svedení vody
- oprava oplocení – výběh kozorožců
- oprava a údržba pěší lávky ve výběhu makaků – podlaha
- zhotovení nové vjezdové brány u vrátnice a rozšíření vjezdu pro nadměrná vozidla
- úprava prostoru a betonová podezdívka pro chladicí box u pavilonu šelem a vrátnice
- provedení nových elektrických ohradníků u venkovních výběhů jeřábů
- elektroúdržba elektrických spotřebičů, nářadí, osvětlení, vzduchotechniky
- výroba a oprava transportek, jeslí, krmných koryt, stávajících stájových přepážek, venkovních palisád, dveří, výměna a instalace nových parkosů do výběhů, zateplování stájí, úprava vnitřních prostorů dle požadavků
- svářečské práce spojené s výrobou nových potřebných prvků – šubry, přepážky, nové oplocení venkovních výběhů, výroba kovových koryt, jeslí apod.
- údržba vlastního vodovodního řadu – vodárny, studní a rozvodů
- zimní údržba komunikací a chodníků v areálu
- zajištění vánoční výzdoby a osvětlení pro večerní prohlídky zoo

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Součástí plnění pracovních úkolů je dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví. V tomto roce byly provedeny následující akce:

- vstupní školení nových zaměstnanců zoo dle pracovního zařazení (provádí vedoucí pracovišť)

- periodické školení svářečů, řidičů z povolání a pracovníků referentských vozidel a průběžně byla prováděna školení zaměstnanců pracujících s motorovými pilami a se stavebním nakladačem (školení byla prováděna dodavatelsky)
- zaměstnanci byli seznámeni se základními požadavky na obsluhu elektrických zařízení a jejich provozování (provádí vedoucí pracovišť)

V tomto roce se stal jeden lehký pracovní úraz bez dalších následků na zdraví.

Požární ochrana

V tomto roce nedošlo na úseku požární ochrany k mimořádné události a bylo provedeno:

- školení zaměstnanců a pracovníků zařazených do požárních hlídek
- kontrola a revize přenosných hasicích přístrojů a stávajících hydrantů
- vstupní školení nových zaměstnanců
- kontrola dodržování požárních předpisů na pracovištích a odstraňování zjištěných závad

Summary: In 2008 the attention of the Building Works and Maintenance section was aimed at the maintenance and repairs of the existing structures in the zoo grounds. The employer arranged all the necessary training sessions for employees both in occupational health and safety and fire prevention.

Zpracoval: Petr Poledník

Zastřešení vstupního prostoru a chladičích boxů u pavilonu šelem
Roofing over the entrance area and ice box near the Big Cat Pavilion

Nový chladič box na zeleninu, zatím s provizorním zastřešením
New vegetable ice box, currently covered by provisional roofing

Opravy traktorů a techniky provádíme většinou vlastními silami
Repairs of tractors and machinery is mostly carried out by our own means

Oprava plotu u výběhu kozorožců
Repairing the fence at the ibex enclosure

Chovatelská činnost v roce 2008 Breeding Activities in the Year 2008

Přehled druhů a kusů zvířat chovaných v Zoo Olomouc k 31. 12. 2008 The Status of Specimen and Species in the Animal Collection of Zoo Olomouc on 31. December 2008

	Druhů/Species	Kusů/Specimens	Deponovaná zvířata kusů/Loan	Cena/Price
Savci Mammalia	86	596	145	7.979.974,69
Ptáci Aves	92	396	46	1.772.684,40
Plazi Reptilia	23	75	12	287.717,00
Obojživelníci Amphibia	4	35		2.380,00
Ryby Pisces	98	286		201.404,54
Paryby Chondrichthyes	4	19	2	144.423,81
Bezobratlí Invertebrata	94	223	1	176.990,56
Celkem / Total	401	1630	206	10.565.575,00

Ke dni 31. 12. 2008 chovala zoologická zahrada Olomouc celkem 401 druhů a 1630 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 10.565.575 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku je to o 4 druhy více, ale o 168 kusů zvířat méně.
By 31st December 2008 The Zoological Garden Olomouc was keeping in total 401

animal species and 1630 animals in the total value of € 392 335. In comparison with values from previous years it means 4 species more but 168 animals less.

Savci

Mammals

V roce 2008 jsme na úseku chovu zvířat dosáhli řady velmi významných úspěchů. Jako obvykle hlavní pozornost byla zaměřena na chov druhů, které jsou v přírodě ohroženy vyhubením.

Levharti mandžušti patří k druhům, které jsou v přírodě ohroženy nejkritičtěji. V naší zoo patří k nejvzácnějším zvířatům a jsme velmi rádi, že v posledních letech se zde pravidelně rozmnožují. Ani rok 2008 nebyl výjimkou. Jako první mládě z velmi žádaného spojení mladé samice Isabely narozené v naší zoo a pražského samce Edwarda zde byl odchován sameček Chobby. V rámci EEP byla přemístěna samička narozená v roce 2007 do Mulhouse. V Zoo Olomouc zatím zůstává její bratr z téhož vrhu a kromě chovné samice Isabely s mládětem také levhartí babička Atas, která v současné době nemá doporučení koordinátorky chovu k dalšímu vrhu. Situace v chovu dalších druhů velkých kočkovitých šelem je méně potěšitelná. Dlouhodobé zdravotní problémy tygřice Samby se na začátku roku 2008 prohloubily a projeví se především ztrátou orientace, která znesnadňovala tomuto zvířeti život. Tygřice byla uspána a vyšetřena, ale bohužel se nepodařilo najít řešení této situace. Doplňovat pár o novou tygřici však nemáme v úmyslu, protože samec Skip, který patří zoologické zahradě ve Dvoře Králové, je jedním z tygrů ussurijských vyřazených z chovu z důvodu příměsi malého procenta krve jiného poddruhu. Tento tygr tedy zatím zůstává expozičním zvířetem a v rámci EEP se ucházíme o mladý pár s perspektivou obnovení chovu. Jako expoziční zvíře zůstává v naší zoo taktéž samec černého jaguára Digit. Chov berberských lvů sice v roce 2008 nepokročil, plánují se však některé kroky k obnovení chovu tohoto v přírodě již vyhubeného poddruhu. Na počátku roku si kolegyně ze zoo v Neuwiedu odvezly zpět mladého lva Schrödera, který měl vážné pohybové problémy a nebylo vhodné jej zařadit do reprodukce. Nový samec je sice zajištěn, avšak z prostorových důvodů jsme ho nemohli dosud přivést a proto samice Gina zatím zůstala sama. U rodičovského páru proběhlo několikrát páření, několikrát došlo k vzájemným roztržkám a lvičat jsme se v roce 2008 nedočkali. Jednou z příčin mohou být také určité zdravotní problémy, na které byl lev Benito po celý rok léčen. K řadě pozitivních událostí došlo v chovu gepardů, o kterém je pojednáno dále.

Z malých kočkovitých šelem se podařilo odchovat rysa karpatského, kotě kočky arabské, párek koťat kočky amurské a tři koťata rybářská. Ze psovitých šelem obvykle rozmnožujeme šakaly čabrákové, jejichž porod tentokrát připadl na velmi nepříznivé roční období a mláďata nebyla odchována. Příslibem pro další sezónu by mohlo být sestavení chovuschopné smečky vlků arktických. Mladého vlka ze štěňat, která spolu s matkou přišla do naší zoo z Francie, jsme přesunuli do maďarské Sösto Zoo a pro naši dospělou vlčici se podařilo získat dospělého vlka, pocházejícího z téže zoologické zahrady. Spolu s nimi jsme ponechali ze štěňat mladou fenu. Naopak u druhého poddruhu bílých vlků *Canis lupus hudsonicus* máme stále sourozeneckou smečku, z níž by bylo třeba přemístit alespoň mladého psa a sehnat psa nepřibuzného z amerického kontinentu, protože všichni vlci tohoto poddruhu v Evropě jsou v blízkém příbuzenském vztahu. K vlkovi iberijskému jsme několik let marně sháněli vhodnou vlčici. V roce 2008 nám koordinátorem chovu byla vlčice konečně přidělena, avšak situace v naší zoo se mezitím změnila, neboť výběhy jsme obsadili jinými poddruhy. Samec tohoto vzácného vlka je zatím v zájmu zoo a umístění celého páru je již záležitostí chovného programu. Dhoulové jsou již stará zvířata bez perspektivy dalšího chovu. Situace u nejmenších psovitých šelem fenků je důkazem, že kvalitní chovné zvíře se může úspěšně rozmnožit i za ne zcela klasicky ideálních podmínek. Samička fenka porodila svůj druhý vrh v poměrně krátké době po odchovu prvního vrhu, a ačkoliv jí nebyl dopřán žádný zvláštní klid a jejich ubikace byla neustále obklopena návštěvníky, bez problému štěňata opět odchovala. Z druhého vrhu jsme si ponechali mladou samici a rádi bychom vytvořili druhý pár. Z cibetkovitých šelem byla odchována mangusta liščí. U surikat jsme zaznamenali porody, ale odchov se nezdařil. Medvěd

Mládě levharta mandžuského při kontrole
Amur Leopard cub during a check-up

Mládě levharta jsme pravidelně vážili
We weighed the cub regularly

kodiak opustil starý medvědinec, který naprosto nevyhovuje současným požadavkům na ubytování těchto zvířat, a podařilo se ho umístit do zoologické zahrady v Duisburgu. Zůstal zde párek baribalů, jejichž ubytování by mělo být vyřešeno v roce 2009 vybudováním výběhu společného pro ně a pro vlky. Medvědi malajští se ve svých více než 20 letech věku stále pokoušejí o rozmnožení, avšak překážkou byly zdravotní problémy medvědice Báry, které se snad podařilo vyléčit. Jednoznačně úspěšní jsou nosálové červení, kteří jako velká atrakce pro návštěvníky se svými početnými mláďaty bohatě využívají stromy ve svém přírodním výběhu.

Mladá matka se o kotě pečlivě starala
The young mother looked after her cub with great care

Mladý levhart mandžuský
Young Amur Leopard

Levharti rádi využívají umělé stromy k odpočinku
Leopards like climbing up the artificial trees to take a rest

Dospělý levhart mandžuský *Panthera pardus orientalis*
Adult Amur Leopard

Tygr ussurijský *Panthera tigris altaica*
Siberian Tiger

Samec Iva berberského Benito
Benito, the male Barbary Lion

Lvice Iva berberského *Pantera leo leo*
Female Barbary Lion

Mládta gepardů narozená v roce 2007
Cheetah cubs born in 2007

Mladí gepardi při krmení
Young cheetahs during feeding

Komentované krmení gepardů se vždy setkávalo s úspěchem
Feeding cheetahs along with a commentary has always been a success

Gepard štíhlý *Acinonyx jubatus*
Cheetah

Rys karpatský *Lynx lynx carpathicus*
European Lynx

Kočka krátkouchá *Prionailurus bengalensis euptilurus*
Amur Leopard Cat

Samice rysa s mládětem
Female lynx with cub

Kočka evropská *Felis silvestris silvestris*
European Wildcat

Jaguarundi *Herpailurus yaguarondi*
Jaguarundi

Mládka kočky rybářské *Prionailurus viverrinus*
Fishing Cat cubs

Páření fos *Cryptoprocta ferax*
Fossa mating

Mangusta liščí *Cynictis penicillata*
Yellow Mongoose

Samice mangusty liščí s mládětem
Female Yellow Mongoose with pup

Surikaty *Suricata suricatta*
Meerkats

Mládě surikaty
Meerkat pup

Samice nosála červeného *Nasua nasua* s mláďaty
Female Ring-Tailed Coati with cub

Mládě nosála červeného
Ring-Tailed Coati cub

Medvěd kodiak *Ursus arctos middendorffi*
Kodiak Bear

Stěhování medvěda kodiaka do Zoo Duisburg
Moving the Kodiak Bear to Zoo Duisburg

Samec fenka *Vulpes zerda* s mládětem
Male Fennec with pup

Mládě fenka
Fennec puppy

Skupina vlků Hudsonových *Canis lupus hudsonicus*
The group of Hudson Bay Wolf

Vlk arktický *Canis lupus arctos*
North American Arctic Wolf

Kolekce primátů v olomoucké zoo se skládá ze vzácných a ohrožených druhů, z nichž většina se zde také rozmnožuje. Jeden z nejcennějších přírůstků uplynulého roku malý gibbon zlatolící spatřil světlo světa až před koncem roku. Jeho rodiče jsou mladý pár, sestavený ze samečka pocházejícího z Jihlavy a mladé samičky, odchované v naší zoo. Její matkou je známá gibboní samice jménem Miloš, pocházející ze země svého přirozeného výskytu. Miloš se svou další dce-

rou jsou v současné době bez samečka, který ke konci roku bohužel náhle uhynul. Poprvé v naší zoo se narodilo mládě kočkodana husarského. Tyto opice jsme již dříve chovali, ale nedosáhli jsme nikdy odchovu. Předchozí skupinu, v níž jednotliví členové spolu příliš dobře nevycházeli, jsme proto přesunuli do jiné zoo jako expoziční zvířata. Založena byla skupina nová a v krátké době se narodilo mládě. Makaci po celou sezónu připravovali různá překvapení a obstarávali práci pro úsek údržby ve svém přírodním výběhu, který občas opouštěli a zase se do něj vraceli. Jinak je tato skupina v současné době vcelku stabilní a pravidelně se rozmnožuje. Z ploskonosých opic se vůbec nedařilo mirikinám nočním, u kterých došlo k několika úhynům a nezdařeným porodům, takže ke konci roku 2008 jsou v zoo jen dvě samice. Naopak chov malp plačtivých, které nejsou v zoologických zahradách běžně chovány a kterých máme v Olomouci dvě skupiny, se začal rozvíjet a odchována byla další mláďata

Mládě gibona zlatolícího
Baby Yellow-cheeked Gibbon

Přebarvující se mladý gibon zlatolící
A Young Yellow-cheeked Gibbon is changing its colour

těchto velmi inteligentních primátů. Velmi atraktivní pro návštěvníky je početná skupina kotulů veverovitých, kteří sdílí ubikaci společně s mravenečnický čtyřprstými. Na rozdíl od předešlých let se v letošním roce odchovalo 11 mláďat. Z drápkatých opic chováme 2 skupiny nejmenších opic kosmanů zakrslych, jejichž miniaturní mláďata na zádech svých matek se těší velké oblibě u veřejnosti. Dobře prosperují také tamaríni vousatí. Rodina tamarínů pinčích se v současné době skládá se staré chovné samičky a jejího početného potomstva obojího pohlaví. Se založením nové skupiny jsme čekali, než se osamostatní nejmladší mládě, mezi tím se ale narodilo mládě další. Bude potřeba oddělit všechny samce jako expoziční samčí skupinu, ze samiček ponechat jen jednu jako základ nového chovu s nepříbuzným samečkem a ostatní samičky umístit do jiných chovů. Jako každoročně se podařilo rozmnožit lemury běločelé, u ostatních druhů nedošlo k žádným zásadním událostem.

Kočkodan husarský *Erythrocebus patas* s mládětem
Patas Monkey with baby

Kočkodan husarský s odrostlým mládětem
Patas Monkey with a youngster

Kočkodani husarští ve výběhu
Patas Monkeys in the enclosure

Samice makaka červenolícího s mládětem
Female Japanese Macaque with baby

Makak červenolící *Macaca fuscata*
Japanese Macaque

Mirikina bolivijská *Aotus azarai boliviensis*
Red-legged douroucouli

Samice malpy plačtivé *Cebus olivaceus* s mládětem
Female Weeper Capuchins with a baby

Starší mládě malpy plačtivé
Young Weeper Capuchin

Tamarín pinčí *Saguinus oedipus*
Cotton-top Tamarin

Mladý tamarín vousatý *Saguinus imperator*
Young Emperor Tamarin

Mládě tamarína vousatého *Saguinus imperator*
Baby Emperor Tamarin

Vari černobílý *Varecia variegata variegata*
Black and White Ruffed Lemur

Samice lemura běločelého *Eulemur fulvus albifrons* s mládětem
Female White-fronted Brown Lemur with baby

Maki trpasličí *Microcebus murinus*
Lesser Mouse Lemur

Samec lemura běločelého *Eulemur fulvus albifrons*
Male White-fronted Brown Lemur

Jedním z druhů charakteristických pro olomouckou zoo je žirafa Rothschildova. Ve stádě těchto zvířat nastala v průběhu roku 2008 řada změn. Tři samice v uplynulém roce porodily. V lednu se narodil sameček Paul jako první mládě již desetileté samice Kimberley a následně v květnu se narodily dvě samičky, a to první mládě matky Zairy a již třetí mládě samice Aminy. Zaira se ke své dceři sice nechovala přímo nepřátelsky, avšak nedovolila jí pít z vemena mateřské mléko a proto byla samička Susanne

odchována uměle. Ustájena však byla s matkou, a poté, co porodila Amina, obě matky i s mláďaty bydlely společně (tento odchov je podrobněji popsán dále). Amina, ačkoliv sama byla před 15 lety v naší zoo matkou odmítnuta a odchována uměle, je velmi dobrou matkou i tetou. Odchov samečka Paula proběhl zcela hladce. V rámci chovného programu bylo rozhodnuto, že samečci s českými jmény František, Otík a Standa, narození v roce 2006 a 2007, budou jako samčí skupina umístěni v zoologické zahradě hlavního města Slovinska Lublaně. Transport realizoval Zdeněk Bárta ve dvou etapách na přelomu září a října.

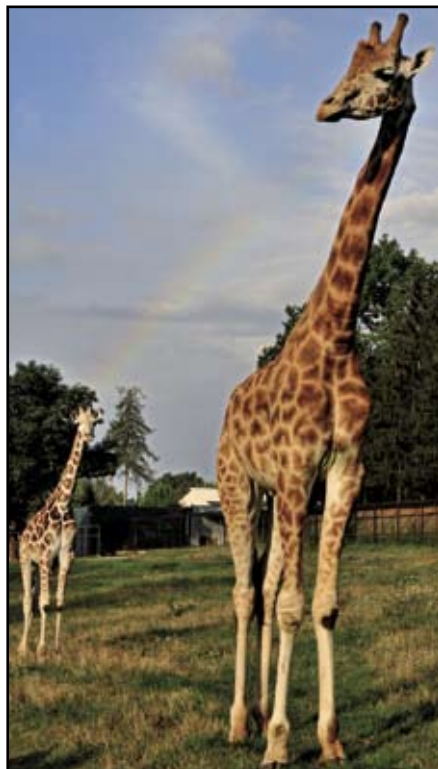
V roce 2008 se příliš nedařilo přimorožcům jihoafrickým, od kterých jsme v posledních letech byli zvyklí tradičně odchovávat bez problémů větší počet mláďat. Tentokrát jsme sice zaznamenali 13 porodů, avšak u narozených mláďat byl jednak nepříznivý poměr pohlaví, a dále došlo k několika úrazům, takže nakonec byli z celého

početného stáda odchováni jen dva samci a dvě samice. Důležitý úkol, který si přenášíme do dalšího chovatelského roku, je zajištění nepříbuzného samce. V evropských zoo však se mezi přimorožci jihoafrickými nachází řada jedinců pocházejících z České republiky, takže vyřešení tohoto úkolu bude obtížné. Naopak do chovu adaxů núbijských jsme podle doporučení koordinátora EEP přivezli vhodného chovného samce z Lisabonu, avšak bylo nutné na rok pozastavit reprodukci, protože se dosud nepodařilo umístit odchovy z roku 2006 a 2007 a kapacita stájí je omezená. Omezený je též počet boxů ve stáji pro pakoně běloocasé a tím je u těchto atraktivních a vzácných antilop limitována i velikost stáda, které můžeme v naší zoo chovat. V roce 2008 byly odchovány dvě samičky, které bychom měli ponechat na obnovu chovu, ale bude třeba poohlédnout se po nepřibuzném samci.

U dalších turovitých sudokopytníků vznikly různé problémy. Kozám šrouborohým se narodila celkem 4 kůzlata, která však byla málo životaschopná a nepodařilo se u nich vyvolat sací reflex. U kozorožců sibiřských jsme bohužel přišli o jednu rodičí samici a při imobilizaci také o jednoho z importovaných samců. Obdobně uhybnul také jeden z kozorožců kavkazských. Několik jedinců obou druhů kozorožců bylo odprodáno do soukromých chovů a několik mláďat bylo odchováno. V nejbližší době bude nutné vyřešit v rámci EEP otázku pižmoňů. U tohoto atraktivního druhu zvířat máme v současné době jen matku se synem a další postup je třeba pečlivě zvážit, neboť se jedná o druh vzácný, ale uplatnění pro případné odchovy je velmi omezené, a to z důvodu jejich nebezpečnosti a problematičnosti transportu.

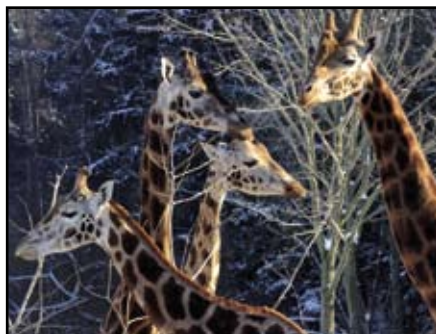
Protože velbloudi dvouhrbí se v naší zoo již delší dobu nerozmnožovali, rozhodli jsme se přikročit k několika změnám. Prodali jsme samce se dvěma samicemi a jako základ budoucího chovu jsme ponechali krotkou samici Elišku a mladého samce Zeta (původem z Bratislavy). Tuto dvojici bychom rádi doplnili ještě o dvě mladé samice. Za chovatelský úspěch považujeme narození samičky divoké lamy vikuně a její odchov přirozenou cestou. Jedná se o mládě téže matky, která v předchozím roce porodila a odmítla samečka Carlose. Do skupiny domestikovaných lam alpak jsme zařadili nepřibuzného samečka z Prahy a předpokládali jsme, že se chov bude dobře dařit. Narodili se však čtyři samečci, z nichž jednoho matka odchovála, druhý byl málo životaschopný, třetí se narodil mrtvý a další musel být odchován uměle z důvodu dislokace obou patel, ke kterému došlo patrně následkem úrazu po porodu. Mládě se nemohlo postavit a pít od matky. Po určité době neúspěšné léčby jsme přikročili k operaci obou zadních nohou, která byla velmi úspěšná. Mládě je často používáno jako kontaktní zvíře k propagačním účelům. Jméno Molino dostalo od MVDr. Michala Pospíšíla, který ho úspěšně operoval, druhé jméno Flíček mu vybral sponzor z návrhů malých návštěvníků. Velkou radost nám udělala jednadvacetiletá

Žirafy Rothschildovy ve výběhu
Rothschild's Giraffes in the enclosure

samice hrošíka liberijského Blanka, která v srpnu přímo před zraky mnoha návštěvníků porodila samečka, pro něhož už ošetřovatelé měli připravené jméno Hugo. U sobů bojujeme prakticky již od počátku chovu těchto zvířat v naší zoo s problémy při odchovu mláďat. V roce 2008 jsme provedli určitý výzkum chovu tohoto druhu, o kterém je pojednáno dále, a byla odchována 2 mláďata.

Stádo žiraf Rothschildových *Giraffa camelopardalis rothschildi*
Rothschild's Giraffe

Žirafí mládě jsme museli přikrmovat
Supplementary feeding of a baby giraffe

Transport žirafích samců do Lublaně
Transporting male giraffes to Ljubljana

Z vypouštění oryxů jihoafrických *Oryx gazella gazella* do výběhu
Releasing the Gemsboks into the enclosure

Stěhování samice oryxe
Transferring a male Oryx

Transport oryxů do Itálie
Transporting the Oryxes to Italy

Stádo kozorožců kavkazských *Capra caucasica*
Herd of West Caucasian Tur

Samec kozorožce sibiřského *Capra sibirica*
Male Siberian Ibex

Samice kozorožce kavkazského *Capra caucasica*
Female West Caucasian Tur

Anoa nížinný *Bubalus depressicornis*
Lowland Anoa

Mládě alpaky *Vicugna pacos* na vystoupení Nadi Urbánkové
Alpaca calf at a performance by Nada Urbánková

Mládě vikuně *Vicugna vicugna*
Baby Vicugna

Samice hrošíka liberijského *Hexaprotodon liberiensis* s mládětem
Female Pygmy Hippopotamus with calf

Koupání mláděte hrošika
The Pygmy Hippopotamus calf taking a bath

Mladý hrošík liberijský
Young Pygmy Hippopotamus

Mládě hrošika ve stáří tři měsíců
Baby Pygmy Hippopotamus at the age of 3 months

Sob polární *Rangifer tarandus*
Reindeer

Jelen sibiřský *Cervus elaphus sibiricus*
Siberian Deer

Sika *Cervus nippon*
Sika Deer

Probíhající porod u soba
Reindeer giving birth

Mládě zebry Chapmanovy *Equus quagga chapmanni*
Chapmann's Zebra foal

Jedním z plemen domácích zvířat je koza kašmířská
The Cashmere Goat is one of the domestic animals at the zoo

Korekce paznehtů u kozorožců
Hoof treatment for ibexes

V chovu chudozubých savců proběhlo několik velmi zásadních událostí. V průběhu roku se opakovaně pářili mravenečníci čtyřprstí, avšak samice nezabřezává. Jednou z možných příčin je samec Dart a jeho předchozí zdravotní problémy, po kterých nevíme nic o jeho plodnosti. Problém však může být i na straně samice. Řešením by mohlo být vystřídání samce Dartu novým samcem Yarisem, který k nám přijel ze zoo v Dortmundu výměnou za našeho dosud jediného odchovaného samečka Indiho. Další neobvykle cenný přírůstek je samice mravenečnicka velkého Pia, kterou jsme získali taktéž výměnou, a to ze Stuttgartu za samce Mirka pocházejícího z odchyty v přírodě. Lenochodi dvouprstí, přestože již dávno dosáhli pohlavní dospělosti, se stále nerozmnožili a proto naše samice, která má taktéž velkou genetickou hodnotu, neboť pochází z přírody, byla odvezena do Ústí nad Labem za účelem pokusu o přípuštění. Současně sháníme nového samce. V uplynulých letech jsme dvakrát odchovali pásowce štetinaté. V létě 2008 jsme ale přišli o samičku a zbyly nám dva páry, které jsou však v blízkém příbuzenském vztahu otce a tří mláďat, a proto získání jakéhokoliv nepřibuzného jedince je pro další náš chov nezbytné. Dikobrazi se v dřívějších dobách v naší zoo rozmnožovali, ale od té doby, kdy se přestěhovali do nové ubikace, jsme nezaznamenali jsme žádný odchov a ani rok 2008 v tom nic nezměnil. Samice sice porodila, ale mláďata nepřežila. Velmi problematickým druhem, a to nejen pro naši zoo, jsou ursoni kanadští. V roce 2008 jsme získali párek těchto zvířat, která jsou co do systematického zařazení blízko dikobrazům. Tento druh není v přírodě příliš vzácný, ale v zajetí je jeho chov velmi komplikovaný, protože jsou velmi vnímaví k bakteriálním infekcím, k invazi parazitů a plísni. Jednalo se o mladá zvířata pocházející z odchyty, která dobře přestála období aklimatizace po transportu z Ameriky, avšak nevydržela další přesun a brzo po příchodu uhynula. Velmi plodní naopak byli další američtí hlodavci psouni preriovní. Kromě původního počtu dvou samců a čtyř samic vypuštěných do výběhu se na jaře objevilo větší množství mláďat. Vzhledem k tomu, že psouni obývají podzemní nory, je jejich počet těžko odhadnutelný, avšak předpokládáme asi 20 jedinců.

Summary: One of the rarest additions in 2008 was a male Amur Leopard, a cub which came from the much desired blood line of the female Isabella born in Olomouc and the Prague male Edward. At the end of the year the zoo had, apart from this female and her cub, another young male from the previous litter and an older female. We were unsuccessful in breeding from a Barbary Lion. Our male Jaguar and male Siberian Tiger are staying as exhibit animals. Cheetah breeding is described later. As to smaller cats, successful breeding was achieved by the European Lynx, Ara-

bian Wild Cat, the Amur Leopard Cat producing two cubs and the Fishing Cat with 3 cubs. We managed to form a breedable pack of three North American Arctic Wolves, as to the Hudson Bay Wolf sub-species so far we have only a group of siblings. It will be necessary to decide what to do with the Iberian Wolf. Our female Fennec is probably a very high quality animal, she reared two litters of pups in a short period. From the second litter we have kept a young female. Malayan Sun Bears keep trying to breed despite their advanced years, the American Black Bears are waiting for their new enclosure, which should start being built in 2009 and which they are to share with the North American Arctic Wolf. The most significant primate acquisition is a baby Yellow-cheeked Gibbon, born at the end of the year. The Olomouc Zoo experienced for the first time the birth of a baby Patas Monkey. Breeding success was also recorded by the Pygmy Marmoset, Emperor Tamarin and the Cotton-top Tamarin, whose group will need to be rejuvenated. A total of 11 Common Squirrel Monkeys and 3 Weeper Capuchin babies were reared. In 2008, 3 Rothschild's Giraffe calves were born, of which one had to be hand reared after being rejected by her mother. Furthermore, two pairs of Gemsbok, one male and two female Addax calves and 2 young female White-tailed Gnus were raised. The next important success was the rearing of a Vicugna calf by her own mother after she had refused to look after her offspring the previous year. We would like to form a new group of Bactrian Camels. A very problematic species for our zoo is the North American Porcupine. We have made important steps towards the breeding of Xenarthra mammals: a male Southern Tamandua raised in our zoo was exchanged for a non-related male and one of our male Giant Anteaters born in the wild was exchanged for a female.

Nová samice mravenečnika velkého *Myrmecophaga tridactyla* přišla ze Stuttgartu
A new female Giant Anteater came from Stuttgart

Mravenečník velký – kontrola zdravotního stavu po transportu
Giant Anteater – health check after arrival

Nová samice mravenečnicka na procházce v chodbě pro návštěvníky
The new female Giant Anteater taking a walk in the visitor corridor

Mravenečnickí velcí se velmi rádi koupou
Giant Anteaters love to bathe

Mravenečnick čtyřprstý *Tandania tetradactyla*
Southern Tamandua

Vyšetření samice mravenečnicka čtyřprstého ultrazvukem
A female Southern Tamandua undergoing an ultrasound scan

Klokkan rudý *Macropus rufus*
Red Kangaroo

Samice klokkana rudého s mládětem
Female Red Kangaroo with her joey

Klokán parma *Macropus parma*
Parma Wallaby

Kaloň zlatý *Pteropus rodricensis*
Rodrigues Fruit Bat

Psoun prériový *Cynomys ludovicianus*
Black-tailed Prairie Dog

Bernský salašnícký pes
Bernese Mountain Dog

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Malpa plačtivá *Cebus olivaceus* Weeper Capuchin

Chovem tohoto druhu se Zoo Olomouc začala zabývat v roce 2004, kdy k nám přišla zvířata z farmového chovu v Guyaně. Získali jsme 8 zvířat (2 samce a 6 samic). Všechna zvířata byla mladá, a proto jsme se v počátcích pokoušeli vytvořit pouze jednu

skupinu. Během velmi krátké doby jsme však museli začít dělat ve složení skupiny změny, které probíhaly během následujícího roku. Nakonec jsme vytvořili 2 skupiny. Jedna čítala pět jedinců a je v expoziční části na jihoamerickém pavilonu a druhá čítá tři jedince a je umístěna v zázemí zoo. Ve větší skupině došlo poprvé k rozmnožení v květnu 2007 – mládě se narodilo po velmi dlouhém a těžkém porodu mrtvé – vážilo 315 g a bylo pohlaví samčího. Vzhledem k tomu, že váha prvního mláděte byla příliš vysoká, upravili jsme krmnou dávku v poslední třetině březosti samice snížením energie – tuků a cukrů. Dne 3. 10. 2007 jsme se dočkali prvního živě narozeného mláděte tohoto druhu. Stejně jako všechny ostatní druhy malp nosí matka mládě na zádech. Později jsme zjistili, že je to sameček. V roce 2008 se narodila ještě další tři mláďata tohoto druhu, který je zařazen v CITES do kategorie II. a jehož chovem se v Evropě zabývá pouze 5 zoologických zahrad.

Summary: Olomouc Zoo has been breeding Weeper Capuchins since 2004. That year a group of young animals, two males and six females, came from the breeding centre in Guyana. The group soon had to be divided. In May 2007 after a difficult birth a Weeper Capuchin baby was stillborn, weighing a massive 315 g. Therefore, the diet was adjusted by reducing the fat and sugar content. We welcomed the first healthy youngster on Oct. 3, 2007; it was a male Capuchin baby. 2008 saw another three babies enter the world. In Europe there are only five zoos that are involved in Weeper Capuchin breeding.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Samice malpy plačtivé *Cebus olivaceus* s mládětem
Female Weeper Capuchin with baby

Skupina malp plačtivých s mláďaty
Group of Weeper Capuchins with babies

Odchov fenka *Vulpes zerda*

Rearing a Fennec

Rodičovský pár pochází ze Sudánu a v olomoucké zoo jej máme od září 2006. Páření bylo zjištěno 22. 6. 2007. Vzhledem k tomu, že bylo velmi dobře pozorovatelné, mohly se přípravy na porod předem zorganizovat a vše nachystat. Do ubikace byly přidány dvě boudy o rozměrech 100x50x50 cm, aby si samice mohla vybrat. Ukázalo se, že to byla dobrá volba, neboť samice během odchovu mláďata přemísťovala do boudy, kde se cítila bezpečněji. Těsně před porodem a po porodu začal být samec agresivní vůči ošetřovatelům a byl velmi nervózní, když se v pavilonu objevili návštěvníci. Rozhodli jsme se proto pavilon uzavřít a ponechat samici a samce při odchovu svých prvních mláďat zcela v klidu. 13. 8. 2007 jsme slyšeli v boudě mláďata a i na samici bylo

Mláďata fenků se pravidelně kontrolovala
The Fennec puppies were checked regularly

patrné, že jsou již na světě. Převážně se s nimi zdržovala v boudě, nevycházela ani na krmení. Samec se velmi činil a samičku krmením velmi dobře zásoboval. Nejlepší kousky krmení jí nosil až do boudy a pokud samice krmení odmítla, zahrabal jí ho přímo před boudu. Během odchovu mláďat samec velmi zhubnul, neboť sám přijímal jen velmi malé množství potravy a vše ostatní nosil samici. Ve třech týdnech věku jsme přistoupili k první kontrole mláďat. Byli to dva samečci, oba ve velmi dobré kondici. Celý dochof probíhal bez problémů a tak jsme pavilon pro návštěvníky otevřeli v 6 týdnech věku mláďat. Další mláďata se narodila 20. 5. 2008. Tentokrát se jednalo o pár.

Summary: The breeding pair comes from Sudan and has lived in our zoo since 2006. The first mating was observed on Jun. 22, 2007. Just before the birth the male became aggressive towards

Mládě fenka *Vulpes zerda* při vážení
Fennec pup during weighing

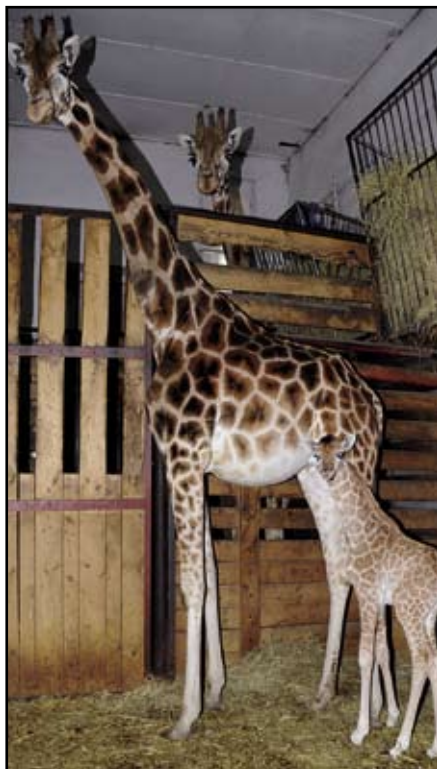
Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Odchov mláděte žirafy Rothschildovy Rearing a Rothschild's Giraffe Calf

Matkou 44. mláděte žirafy narozeného v Zoo Olomouc je samice Zaira narozená v roce 2000 v Zoo Olomouc, otcem byl samec Marc narozený v roce 2002 v Zoo Arnhem v Nizozemsku. Samička Suzy se po 14 až 15-ti měsíční březosti narodila 2. 5. 2008 během dne. Matka o ni od porodu nejevila žádný zájem, ale v kotci ji tolerovala. V okamžiku, kdy se mládě chtělo napít ze struků, jej matka odstrčila nohou. Pokusili jsme se matku s mladou samičkou ponechat v klidu do večerních hodin, aby se společně sžily a aby matka nechala mládě napít. Bohužel až do pozdního večera se situace k lepšímu nezměnila a matka vytrvale odmítala mládě nechat pít. Na mláděti bylo patrné, že začíná slábnout, proto bylo přistoupeno k nakrmení mlezivem. Mládě zcela bez problémů mlezivo z láhve vypilo. Následné krmení probíhalo přibližně ve dvouhodinových intervalech. Druhý den se pomalu přešlo na krmení sušeným mlékem pro telata Sanolac Gelb. Tuto náhražku jsme měli již vyzkoušenou z předešlých umělých odchovů žiraf a dalších kopytníků. Celého odchovu se účastnili téměř všichni pracovníci zimoviště afrických zvířat, aby nedocházelo k fixaci mladé žirafí samičky na určité osoby. Po celou dobu odchovu bylo mládě s matkou a od 2. měsíce věku také s další samicí a mládětem. Druhá samice se o uměle dokrmovanou samičku vzorně starala společně se svým mládětem. Samička Suzy však neměla snahu pít mléko od této samice – šlo převážně o psychickou podporu. Během odchovu nedocházelo k přímému kontaktování mlá-

his keepers and visitors. For this reason the pavilion was closed for six weeks. The first pups were born on Aug. 13, 2007. They were both males. We checked the progress of the litter for the first time when the youngsters were three weeks old. The male was looking after his family very well. If the female refused food, he buried it directly in front of the building. The next litter came on May 20, 2008, it was a pair and their rearing was again free of any problems.

děte, a proto si zvíře zachovalo přirozenou plachost a po vypití lahve odběhlo za ostatními. Tento druh odchovu má také několik kladných stránek, a to, že si mládě samo může řídit přísun potravy. Pokud pít nechce, tak za ošetřovatelem s lahví nepřijde a navíc mnohem dříve než ostatní uměle odchovávané žirafy začalo přijímat pevné krmení a seno. Zápornou stránkou tohoto odchovu je, že pokud by mládě mělo nějaký problém, je složité se k němu dostat a problém řešit. Navíc pokud mládě nechce v nějakém okamžiku přijímat potravu, je nutné vyzorovat, zda je to proto, že nemá hlad anebo z nějakého jiného důvodu, například zdravotního. Byla to naše první zkušenost s umístěním mláděte společně s matkou, oproti ostatním umělým odchovům žiraf, kdy mládě bylo v kotci samostatně.

Samice žirafy Rothschildovy *Giraffa camelopardalis rothschildi* s mládětem
Female Rothschild's Giraffe with baby

Mládě žirafy Rothschildovy
Rothschild's Giraffe calf

Summary: The zoo's forty-fourth baby giraffe was born to eight-year old mother Zaira and six-year old father Marc on May 2, 2008. The mother showed no interest in it and although tolerating it being in the pen she refused to feed it. The youngster started to weaken and therefore it was fed colostrums from a bottle. The feeding took place in intervals of about two hours. The following day we gradually switched to powdered milk for calves – Sanolac Gelb. This replacement food was successfully used during the previous hand-rearing of giraffes. For the entire period the giraffe calf was with its mother and from the second month of its life

Mládě jsme přikrmovali ještě v sedmi měsících věku
We were still supplementing the giraffe calf's diet at the age of 7 months

also with another female and her baby. The second female properly looked after not only her own but also the hand-reared youngster, which however did not try to suckle her. Most of the keepers in the winter quarters took part in this hand-rearing, thus preventing the young female from becoming fixated with one person. Raising little Susy was our first experience in hand-rearing a baby, which was placed together with its mother.

Množství vypitého mléka během odchovu		
Věk	Frekvence pití za den	Množství mléka na den
Do 14 ti týdnů	8x	3,5 litru
Do 1 měsíce	6x	5 litrů
Do 2 měsíců	5x	8 litrů
Do 3 měsíců	4x	7-8 litrů
Do 4 měsíců	3x	9 litrů
Do 5 měsíců	2x	7 litrů

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Zkušenosti s chovem mandžuských levhartů v Zoo Olomouc Experience of Breeding Amur Leopards in Olomouc Zoo

Levhart mandžuský je velká forma levharta skvrnitého s hustou a až 50 mm dlouhou srstí. Zbarvení je světlejší s velkými, řídce rozmístěnými rozetami. K dalším rozpoznávacím znakům patří dlouhý, hustě osrstěný ocas a šedě zbarvené oči. Celková délka samců činí 170-190 cm, samic 140-175 cm, délka ocasu 60-97 cm,

kohoutková výška 50-75 cm, hmotnost samic 30-55 kg a hmotnost samců 40-80 kg. Jde o nejseverněji žijící poddruh levharta. V jeho domovině v zimním období klesají teploty hluboko pod bod mrazu. V přírodě se v současné době vyskytuje pouze na Dálném východě na pomezí Ruska, severní Koreje a Číny. Obývá nedotčené listnaté a smíšené lesy bez antropogenních změn s původním zazvěřením včetně kopytníků a jelenů. Dospělý jedinec potřebuje k obživě 500 km² nedotčených lesů a vysočin. Z tohoto důvodu téměř zmizeli z korejského poloostrova a ze severovýchodní Číny.

Mezi nejdůležitější rezervace, které byly zřízeny kvůli ochraně mandžuských levhartů i usurijských tygrů, patří v Rusku „zapovednik“ (rezervace) Kedrova pad, „zakazniky“ (chráněná území) Barsovy a náhorní plošina Borisovkoe. Na čínské straně byla v roce 2001 zřízena přírodní rezervace Hunchun o rozloze 122 000 ha,

kteřá je velmi úzká a táhne se podél hranic se severní Koreou a Ruskem. Koalice 13 mezinárodních a jedné ruské nevládní organizace vytvořily ALTA (Amur Leopard and Tiger Alliance). ALTA provozuje projekty na ochranu těchto druhů v Rusku a Číně. Financuje hlídky, monitorování zvířat i odškodnění škod způsobených tygry a levharty.

Podle průzkumů mezinárodních organizací a Ruské akademie věd se za posledních sedm let stavy mandžuských levhartů mírně zvýšily na 27-32 jedinců. Ale pro zachování druhu by bylo nutné, aby stálá populace byla alespoň okolo 100 zvířat. Informace byly získány především pomocí metody sledování stop zvířat na sněhu. Existuje pravděpodobně dalších až 10 zvířat, rozptýlených v čínské provincii Jilin a Heilongjiang, většina z nich je soustředěna v blízkosti ruských hranic. Nepotvrzené zprávy naznačují, že pár levhartů mohlo zůstat kolem demilitarizované zóny mezi Severní a Jižní Koreou. Existují pravděpo-

Mládě levharta mandžuského v přírodě
Amur Leopard cub in the wild

dobně ještě levharti v severním regionu Severní Koreje nedaleko čínských hranic. V Jižní Koreji byli vyhubeni pravděpodobně již v 60. letech minulého století. Vážnou hrozbou pro levharty je pytláctví. Mezi únorem 2002 a dubnem 2003 bylo zabaveno šest levhartích kůží, zbytky dvou levhartů byly nalezeny v lednu 2004 a mladou samici zastřelil pytlák v dubnu 2007. Mezi pytláky nalezneme jak relativně bohaté Rusy (místní obyvatelé a lidi z okolních měst), tak i chudé místní vesničany. Velkým problémem je rozrůstání faremního chovu jelenů, kde levharti v nouzi hledají kořist a často zde dojde k jejich upytlačení nebo těžkému poranění. Levharty neohrožují jen pytláci, ale i časté lesní požáry, těžba dřeva a nerostných surovin.

Odhadované počty levhartů v přírodě – Estimated number of leopards in the world			
	2000	2003	2007
Samci (Males)	4-5	9	7-9
Samice bez mládat (Females without cubs)	8-9	7	3-7
Samice s mláďaty (Females with cubs)	1-2	4-5	4
Mláďata (Cubs in all)	1-3	4-5	5-6
Bez určení (Undefined)	8-9	4	8-6
Celkem (Total)	22-28	28-30	27-32

Dospělý levhart mandžuský *Panthera pardus orientalis* v přirozeném prostředí
Adult Amur Leopard in a natural environment

Noční snímek levharta v přírodě
Night photo of a Leopard in the wild

Chov levhartů v zoologických zahradách: Počet zvířat v přírodě se odhaduje okolo 30 jedinců a jde tedy o jednu z nejvzácnějších šelem. Zoologické zahrady se intenzivně pokouší o jejich záchranu a množství zvířat v zajetí několikanásobně převyšuje

je jejich počet v přírodě. Bohužel chov těchto levhartů je zatížen přimísením krve jiné subspecie. Vzhledem k tomu, že čistých jedinců bylo v chovech jen několik a šance na nové importy z přírody jsou téměř nulové, rozhodla EEP komise o zařazení hybridních jedinců, kteří měli menší příměs krve než 41 %. Jedinci s vyšším podílem cizí krve byli z dalšího chovu vyřazeni.

V roce 2007 se chovalo v evropských a ruských zoo celkem 129 levhartů, z toho 70 samců a 59 samic v 47 institucích. Z tohoto počtu je 88 zvířat použitelných do dalšího chovu ať již z genetických důvodů nebo z důvodů věku. V amerických zoo je 86 zvířat v 36 institucích. V roce 2007 byly odebrány vzorky od levhartů na vyšetření nemocí v Novosibirsku a v Moskvě jako součást příprav na případnou reintrodukcii do přírody.

Ve stadiu příprav jsou také odběry vajíček a spermatu od geneticky cenných zvířat jak v zoo, tak i v přírodě pro jejich uchování a použití v budoucnosti. Využil by se genetický potenciál zvířat v zoo, která již nejsou schopná reprodukce. Zároveň by odpadla nutnost importovat zvířata z přírody, ale stačilo by odebrané vzorky od zvířat v přírodě použít k inseminaci. Tato metodika by také umožňovala výběr pohlaví a tím i zamezení rizika převahy jednoho pohlaví.

Česká republika měla od počátku v chovu mandžuských levhartů výjimečné postavení. V zoologické zahradě v Praze, která u nás s chovem těchto zvířat začínala, se ve své době nacházelo nejvíce čistokrevných zakladatelů mimo území Ruska. Jako druhá s jejich chovem započala Zoo Olomouc v roce 2001. V současné době tyto levharty ještě chová Zoo v Ústí nad Labem.

Chov levhartů v Zoo Olomouc: Levharty mandžuské chováme na pavilonu šelem, kde máme k dispozici 2-3 kotce a jeden venkovní výběh. V něm se jednotlivá zvířata střídají. K vybavení každého kotce patří porodní box a několik dřevěných kmenů. Každý kotec je rozdělen na tři výškové úrovně, levharti s oblibou používají horní patra. V současné době se uvažuje o stavbě speciálního zařízení pro chov těchto vzácných zvířat. Základem krmení je hovězí a skopové maso, vepřové maso se zkrmuje jen výjimečně. Přidáváme dostatek biologického krmení, dostávají králíky, slepice a kozí maso. Na krmení je rozdělujeme, abychom zabránili vzájemnému napadání. Matky s mláďaty dostávají krmení společně. Mláďata odstavujeme po jednom roce věku.

V naší zoo jsou levharti mandžusští od roku 2001, kdy k nám z Prahy přišla samice Atas narozená 12. 7. 1996 v Litvě. Tehdy byli chováni pouze ve 36 institucích v celkovém počtu 56 samců a 52 samic. Stala se zakladatelkou našeho chovu, bohužel ale má vysoký podíl krve jiné subspecie (38 %). Tím ostatně trpí celá populace mandžuských levhartů chovaných v péči člověka. Tito jedinci jsou postupně vylučováni z chovu a nahrazováni zvířaty s vhodnější genetickou výbavou.

Narozená a odchovaná mláďata – Born and reared cubs						
Rok/Year	Samci M	Samice F	Bez určení pohl.	Úhyn/Death	Narození/Birth	Odchod/Transfer
2001	1	1			19. 5.	1,0 Marwel 0,1 Helsinky
2002		2			26. 5.	0,1 Twycross 0,1 Olomouc
2003		1			20. 10.	0,1 Praha
2005		1	2	0,0,2	12. 10.	0,1 Novosibirsk
2007	1			1,0	9. 5.	
2007	1	1			30. 5.	0,1 Mulhouse
2008	1	1		0,1	22. 2.	

Atas byla připouštěna čistokrevným samcem z chovu pražské zoo, jenž měl původ přímo po rodičích z přírody. Z tohoto spojení se v roce 2001 se podařilo odchovat samečka a samičku. Samec odešel do Zoo Marwel a samice do Zoo Helsinky. V roce 2002 se po stejném spojení narodila opět koťata, byly to dvě samičky, z nichž jedna odešla do Twycross zoo a druhá Izabela zůstala v naší zoo do chovu. Na podzim ještě přibyl další samec, kterého jsme dočasně ubytovali při povodních, jež postihly pražskou zoologickou zahradu.

V roce 2003 v dubnu jsme si zapůjčili samce Daniela z Prahy, který byl otcem všech předchozích koťat. Bohužel na podzim téhož roku, ve věku 15 let uhynul. V říjnu 2003 se po tomto velmi geneticky cenném samci ještě narodila samička, která v roce 2005 odešla do pražské zoo, kde má posílit zdejší chov. V lednu 2005 přišel současný chovný samec Edward z Prahy, který má nyní 8 let. Nejprve jsme jej spojili se starší samicí Atas a na podzim se narodila tři koťata, dvě ale bohužel uhynula bez zjevných příčin ihned po porodu. Podařilo se odchovat pouze samici, která odešla na jaře roku 2007 do Novosibirska. Problematické se ukázalo spojení samice Izabely s chovným samcem. Mladá samička měla v době, kdy přišel samec Edward, 2,5 roku. Samce jsme spojili bez obtíží se samicí Atas a již na podzim roku 2005 se z tohoto spojení narodila koťata. Během této doby jsme se pokoušeli Izabelu se samcem seznamovat alespoň přes mříže, aby si na sebe zvykli. Později jsme je vždy při říji pouštěli společně. Přestože kočka měla silné projevy říje, po přesunutí samce do jejího kotce se jej bála a obvykle utekla do nejbližšího koutu a vyhýbala se mu. Zpočátku jsme zvířata spojovali jen pod dozorem a v době říje. Kočka si postupně na kocoura zvykla a respektovala ho, ale tato doba trvala poměrně dlouho (téměř celý rok). Později jsme je nechávali spojené trvale, ale k prvnímu zabřežení mladé samice došlo až po více než dvou letech od prvního seznámení. Přes obtížné spojování mladé samice Izabely a samce Edwarda se tomuto páru 9. 5. 2007 narodilo kotě, které však ihned po porodu uhynulo. V únoru loňského roku se mladé samici narodila dvě živá koťata, jedno z nich (samička) mělo asi o třetinu nižší porodní váhu a po devíti dnech uhynulo. Sameček byl odchováván vlastní matkou a měl

by odejít do zoologické zahrady v Minesotě. Na starší samici Atas jsme ještě dostali doporučení koordinátora k dalšímu vrhu. Mláďata se narodila 30. 5. 2007 a v současné době je sameček ještě v naší zoo a samička již odešla do Zoo Mulhouse. Samec Edward je v současné době zapůjčen v pražské zoo, kde má nakrýt kočku z našeho chovu narozenou v roce 2003.

V chovu mandžuských levhartů jsme se téměř nesetkali se zdravotními potížemi, kromě drobných poranění, které nebylo nutno ošetřovat a operace cysty na mléčné liště u samice Atas v únoru 2007. Při odchovu dalších koťat se koncem roku 2007 cysta objevila znovu. Použili jsme stejnou metodu a operaci jsme odložili až do doby, kdy bude možné odstavit koťata, která samice odchovává. Operaci jsme provedli v dubnu 2008. Vzhledem k tomu, že se cysta objevovala na stejném místě, veterinářka se rozhodla odstranit část mléčné lišty. Operaci kočka zvládla bez obtíží. Pravděpodobnou příčinou opakování tohoto případu je drobné poranění vzniklé při sání odrostlých koťat spojené s následnou infekcí. V obou případech kočka ještě kojila koťata, která měla téměř rok. Z prevence provádíme pravidelné odčervování nejméně 2x ročně a vakcinaci.

Zvířata, která se zapojila do chovu – Animals, involved in the breeding						
Pohlaví/Sex	Jméno/Name	Příchod/Arrival	Narození/Birth	Mláďata/Cubs *	Věk/Age	Odchod/Departure
Samice F	Atas	2001	12. 7. 1996	10/8	13	
Samice F	Izabela	2002	26. 5. 2002	3/1	7	
Samec M	Daniel	2003	1. 1. 1988	5/5		13. 11. 2003 úhyn
Samec M	Edward	2005	11. 3. 2001	8/4	8	dočasně v Praze

* mláďata narozená/odchovaná

Summary: We keep Amur Leopards in the Big Cat Pavilion, where we have 2-3 pens at our disposal and one outside enclosure, in which individual animals take turns. Each pen contains a birthing box and several wooden trunks. The pens are divided into three height levels, leopards like using the top floor. The food consists mainly of beef and mutton, while pork is served only rarely. The diet also includes a sufficient volume of biological feed, rabbits, chicken and goat meat. Before feeding we separate the animals so as to prevent fighting. The exception to this is mothers with youngsters that are fed together. Cubs are weaned after the age of one year. We have been breeding Amur Leopards since 2001, when the female Atas born in Lithuania on Jul. 12, 1996 came to us from Prague. Atas became the founder of our breed; unfortunately she has a high ratio of blood from a different sub-species (38 %). Currently, we keep two females, the older Atas and young Isabella. The breeding male Edward is currently on loan to Prague Zoo. Up to this date 13 cubs have been born in our zoo and 9 have been successfully reared.

Jedno z prvních odchovaných mláďat v naší zoo
One of the first cubs reared in our zoo

Poslední mláďe z roku 2008
The last cub of 2008

Mláďata jsme zpočátku pravidelně převažovali
At the beginning we used to weigh the cubs regularly

Levhart mandžuský ve venkovním výběhu
Amur Leopard in the outside enclosure

Dospělý jedinec levharta mandžuského
Adult Amur Leopard

Jedno z mláďat z roku 2007 ve venkovním výběhu
One of the 2007 babies in the outside enclosure

Levharti rádi odpočívají v horních patrech ubikace
Leopards like to a rest on the top parts of their pen

Zpracoval: Milan Kořínek

Chov gepardů v olomoucké zoo Cheetah Breeding in Olomouc Zoo

Zoologická zahrada Olomouc chová gepardy od roku 1999. Návštěvníci měli poprvé možnost setkat se s těmito zvířaty ve výběhu naproti pavilonu opic, kde byly tyto atraktivní šelmy provizorně umístěny. Jako první přišli do olomoucké zoo dva mladí samci Idole a Inongo, narozeni v roce 1998 v Amersfoortu v Holandsku. Do Olomouce se dostali prostřednictvím chovného zařízení Wassenaare Wildlife Breeding Center 29. 4. 1999. Ještě téhož roku na podzim se podařilo ze stejného chovného centra získat pro olomouckou zoo také mladou samičku Lori, která vytvořila pár s Idolem, zatímco Inonga převzala ústecká zoologická zahrada jako partnera pro samici Garu.

Umístění mladého gepardího páru bylo vyřešeno následně v roce 2000 vybudováním zcela nového chovatelského zařízení na místě březového porostu naproti pavilonu šelem s velkým a malým výběhem a s možností rozdělení jednotlivých zvířat do tří vnitřních boxů. V tu dobu už se samozřejmě vědělo, že k úspěšnému odchovu je zapotřebí, aby samec a samice byli před říjí od sebe zcela odděleni bez možnosti jakéhokoliv vzájemného kontaktu, což se řešilo dočasným přesunem Lori do budovy dnešní izolace. Veškeré pokusy o rozmnožení těchto vzácných zvířat, které jsme učinili v průběhu dalších dvou let, však nebyly nikdy završeny úspěchem. V roce 2003 proto došlo k dohodě mezi zoologickými zahradami v Olomouci a ve Dvoře Králové o chovatelské spolupráci a v červnu 2003 jsme samici Lori odvezli na připuštění do Dvora Králové, kde po absolvování karantény skutečně v krátké době zabřezla se zkušeným samcem jménem Tewle. První vrh olomoucké gepardice se však nenarodil v Zoo Olomouc, ale ve Dvoře Králové, a to 11. 12. 2003. Ze tří narozených koťat se podařilo odchovat dvě. Byli to samečci Dark a Breit, avšak druhý z nich musel být ve věku 9 měsíců utracen z důvodu neřešitelných pohybových problémů. Po odstavení mladého Darka se Lori nevrátila do Olomouce, ale byla znovu připuštěna, tentokrát geneticky cenným, avšak starým samcem Baronem, zatímco do Olomouce naopak na krátkou dobu přicestoval jen Dark. Ani svůj druhý vrh narozený 22. 5. 2005, ve kterém byla opět tři mláďata, neporodila Lori v olomoucké zoo. Ze Dvora Králové se vrátila až na jaře roku 2006 se dvěma již odrostlými koťaty, samičkou Ginger a samečkem Fredem, třetí koťe jako malé uhynulo následkem úrazu.

První koťata gepardů v Olomouci přivedla na svět 8. 6. 2004 tehdy čtyřletá samice Massara pocházející ze Dvora Králové, která v únoru roku 2004 do Olomouce přicestovala za účelem nakrytí samcem Idolem, což se podařilo. Výsledkem byl vrh celkem pěti koťat, mezi nimiž byli dva samečci a 3 samičky, a podobně jako v cho-

Gepard štlhý *Acinonyx jubatus* ve výběhu brzy po dokončení
A Cheetah in the enclosure soon after its

Paterčata narozená v roce 2004
Quintuplets born in 2004

Portrét mláděte geparda
Portrait of a baby Cheetah

Paterčata odpočívají na vyvýšeném místě ve výběhu
Quintuplets resting on a raised part of the enclosure

vatelských stanicích psů nebo koček všichni dostali jména začínající písmenkem A. Když byl koťatům rok, matku Massaru si kolegové ze Dvora Králové odvezli zpět, aby i ona odchovála potomstvo po samci Baronovi, což se podařilo a koťata se jí narodila v listopadu 2005. V dalším roce ale Massara následkem srdečního kolapsu ve Dvoře Králové uhynula. Jako podíl na výsledku chovatelské spolupráce se Zoo Olomouc dostala Zoo Dvůr Králové syna Lori Darka a párek koťat z vrhu „A“, Asaku a Aminu, kteří následně odcestovali do Atén. Samec Amusa a samice Adjovi byli odesláni do Zoo Alma – Ata jako sourozenecký pár a poslední samici Abibu jsme si ponechali v Olomouci za účelem dalšího chovu.

Mláďata z 2. vrhu naší původní samice Lori byla ve věku asi 1 roku odstavena. Freda si po dosažení dospělosti zařadila do chovu Zoo ve Dvoře Králové a Ginger měla zůstat v Olomouci.

V roce 2006 se podařilo rozšířit chovatelské zařízení pro gepardy. Za budovou zimoviště podél plotu zoo vznikl výběh, který lze rozdělit na 2 části a na jehož každém konci je buňka na ubytování jednoho geparda. Tento výběh lze dobře využít k připouštění, protože se do něho dá pouštět střídavě samec a samice, aniž by se setkali, a přitom lze sledovat jejich reakce na předchozí přítomnost partnera a tím určit říji. Zde Lori koncem roku 2006 zabřezla s Idolem a všichni jsme se těšili, že její 3. vrh se konečně narodí v naší zoo. Po měsíci březosti se však u této samičky projevíly vážné zdravotní problémy a až do porodu bylo nutné ji léčit. Lori sice porodila v předpokládaném termínu, ale porod musel být ukončen císařským řezem a výsledek byl nepotěšitelný: dvě mrtvá koťata – samečci se zalomenými ocásky a s rozštěpem tvrdého patra. Pozitivní je, že se matku Loru podařilo po určité době vyléčit, avšak s touto samicí jsme již neplánovali odchovávat mláďata a předpokládali jsme, že dožije jako expoziční zvíře.

Protože Abiba je dcerou olomouckého chovného samce Idola, bylo nutné poohlédnout se po vhodném otci pro její koťata. Nalezli jsme jej v zoologické zahradě v Salzburgu. Pobyt Abiby v Salzburgu lze označit za pobyt výměnný, protože za stejným účelem přišla odtud o něco později do Olomouce samička Shakina. Avšak zatímco připuštění Abiby bylo v krátké době vyřešeno, u Shakině se za celou dobu několika měsíců nedostavila plnohodnotná říje a zvíře bylo vráceno, aniž došlo k početí mláďat.

Výsledek pobytu gepardice Abiby v Salzburgu se dostavil 8. 6. 2007, kdy se narodila 4 mláďata – sameček a 3 samičky, která dostala jména začínající písmenem B. Ke konci roku 2007 byla vydána koordinátorem chovu Evropského záchranného programu doporučení na další období, ze kterého vyplynula potřeba řady přesunů:

Kontrola zdravotního stavu mláďete
Check-up of the cub

Mláďata z roku 2007
Cubs from 2007

Mláďata mají ve výběhu mnoho příležitostí ke hře
Baby Cheetahs have plenty of opportunities for games in their enclosure

Krmení gepardů vždy zaujme návštěvníky zoo
Feeding time for the Cheetahs always attracts zoo visitors

Gepardi chodí rádi ven i v zimě
Cheetahs like going outside even in winter

Dospělý gepard ve venkovním výběhu
An adult Cheetah in the external enclosure

Devítiletá samice Lori, která byla již tou dobou ve zcela dobrém zdravotním stavu, dostala šanci se ještě jednou rozmnožit a přijeli si pro ni pracovníci z holandské zoo v Beekse Bergenu. Samec Idole dostal doporučení, aby byl zařazen do chovu ve Dvoře Králové, kde ho však odmítli kvůli vysokému věku. Koordinátor chovu se tedy rozhodl využít jeho zkušeností taktéž v Beekse Bergenu, kde se znovu setkal se svou původní partnerkou Lori. Zatím tato samice ještě nezabřezla.

Pokud se týká mladších samic, proběhla série přesunů: Dcera Lori Ginger odjela do Salzburgu na místo Shakiny, která po neúspěšném pokusu o nakrytí v Olomouci byla určena jako partnerka pro samečka Asaku narozeného v Olomouci a pobývajícího v zoo Alma Ata. Následně z Almy Aty se do Olomouce vrátila čtyřletá samice Adjovi, která by se měla stát druhou chovnou samicí vedle své sestry Abiby. Chovný samec k nim byl doplněn 6. září 2008 ze zoo Fota z Irska. Je v chovu již osvědčený a v krátké době v Olomouci oslavil své 8. narozeniny. K připuštění Adjovi v roce 2008 ale nedošlo, protože z důvodu opakujícího se pozitivního nálezu bakteriální infekce zvíře opustilo izolaci až na konci prosince a také u chovného samce se projevily určité zdravotní problémy.

Na podzim 2008 na základě doporučení koordinátora EEP jsme přesunuli samečka z vrhu B do švédské zoologické zahrady v Borasu, jednu ze samic do Zoo Opole a další do Ebeltoftu. Třetí samička jménem Binty byla ponechána zatím jako rezerva pro chov olomoucké zoo.

Summary: Olomouc Zoological Garden has been involved in trying to breed Cheetahs since 1998, when we acquired the first breeding animals from Wassenaar Wildlife Breeding Centre. In the first years we did not manage to rear Cheetahs and therefore we agreed with our colleagues from Dvůr Králové to take the female Lory to be mated in their zoo. The first litters from our female were born in Dvůr Králové; on the other hand the first litter born in our zoo was 5 cubs from the female Masara that was brought from DK to Olomouc for breeding purposes. The next litter (1 male and 3 females) was born in 2007, their mother was one of the females born in the first litter in our zoo. In 2008 many transfers within the breeding programme were made. At present we have in our breeding programme a male that came from Fota Zoo in Ireland, two females from the first litter born in Olomouc and one of the young females born in the second litter in Olomouc Zoo.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Ptáci

Birds

V roce 2008 v chovu ptáků přibylo několik nových druhů, mezi nimi např. kachnička šedoboká, ledňák modrokřídlý, toko šedý, sojkovec jihočínský, káně Harrisova či ledňáček zelenohlavý. Významné prepárování proběhlo u supů hnědých, kde jsme k naší snášejší samici doplnili samce, po kterém již byla mláďata. Novou samicí jsme

Toko šedý *Tockus nasutus*
African Grey Hornbill

Ledňáček zelenohlavý *Halcyon chloris*
White-collared Kingfisher

Ledňák modrokřídý *Dacelo leachii*
Blue-winged Kookaburra

Sojkovec jihočinský *Garrulax milnei*
Red-tailed Laughingthrush

Ibis skalní *Geronticus eremita*
Waldrapp

Čáp černý *Ciconia nigra*
Black Stork

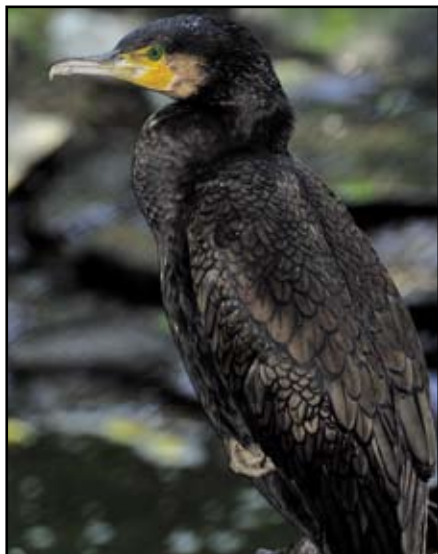

Racek velký *Larus ichthyaetus*
Great Black-headed Gull

Berneška havajská *Branta sandvicensis*
Hawaiian Goose

doplnili u lelkounů sovích. Zajímavých odchovů jsme se dočkali opakovaně u zoborožců kaferských – 1ks, výřečků malých – 1ks, agapornisů šedohlavých – 23ks, holubů afrických – 4ks, špačků zlatoprsých – 2ks, arassari zlatolících – 3ks, toko Deckenových – 2ks, ibisů skalních – 2ks, sov pálených – 1ks, nandu pampových – 3ks, husic egyptských – 3ks, šám bělořitných – 1ks, arating černohlavých – 1ks a rekordní byl počet odchovaných plameňáků růžových – 7ks. Rok 2008 byl velmi slibný pro budoucí sezóny, neboť se do reprodukce zapojilo mnoho druhů ptáků, kteří u nás dosud vůbec nehnízdili. Po přechodu na granulované krmivo Lundi došlo poprvé ke snášce u všech pěti u nás chovaných druhů jeřábů, a tak i když došlo k velkým ztrátám kvůli liškám, lze považovat tento rok za významný posun k lepšímu. Vajec i mláďat jsme se poprvé dočkali u čájí obojkových, bohužel však nakonec neúspěšně. Poprvé se nám též podařilo odebrat nepoškozené vejce u kondorů královských.

Kormorán velký *Phalacrocorax carbo*
Great Cormorant

Kondor královský *Sarcoramphus papa*
King Vulture

Zoborožec tmavý *Anthracoceros malayanus*
Black Hornbill

Zoborožec temný *Aceros plicatus*
Blyth's Hornbill

Husice orinocká *Neochen jubata*
Orinoco Goose

Skupina plameňáků *Phoenicopterus ruber roseus* s mláďaty
Greater Flamingos with their chicks

K naší velké radosti bylo vejce oplozené a zárodek se zdárně vyvíjel, avšak při klu-
bání mládě uhynulo. U papoušků poprvé zahnízdily ary ararauny, z důvodů nízké-
ho věku ptáků však k odchovu mláďat nedošlo. Dále hnízdili papoušci černotemen-
ní a černouší. Po několikaletém čekání došlo ke snášce u sovic sněžních. Pozitivní
posun nastal u zoborožců šedolících, kde se samice prvně zazdila a snesla vejce. Po
úhynu chovné samice u arassariů zlatolících se do reprodukce zapojily i dvě sami-
ce odchované loni. U jednoho páru se podařilo odchovat tři mláďata, což bylo dosti
nečekané, neboť samice v době hnízdění neměly ještě ani rok. Rekordního počtu 7
kusů jsme dosáhli u plameňáků, jedno oplozené vejce před vyklubáním nám na od-
chov dala i Zoo Lešná. V následujícím roce plánujeme výměnu přebytečných samic
za samce, čímž by mohlo dojít k celkovému zklidnění v hnízdní kolonii a tím i k vět-
šímu počtu odchovaných mláďat.

Summary: In 2008 we added several new species, for example the Blue-winged
Kookaburra, African Grey Hornbill, Red-tailed Laughingthrush, Harris Hawk and Ta-
laud Kingfisher. The Black Vultures were newly paired, when we put our laying fe-
male together with a male that already had produced chicks. We were repeated-
ly successful in breeding from the Southern Ground Hornbill (1 specimen), Scops
Owl (1 specimen), Grey-headed Lovebird (23 specimens), African Green-Pigeon (4
specimens), Golden-breasted Starling (2 specimens), Guianan Toucanet (3 speci-
mens), Von der Decken's Hornbill (2 specimens), Waldrapp (2 specimens), Barn Owl
(1 specimen). We reared seven Greater Flamingo chicks. For next year we are plan-
ning to exchange the excess females for males which could bring about an overall
calmer atmosphere in the nesting colony and thereby a higher number of reared
chicks. Furthermore, for the first time we achieved the removal of an undamaged

Lelkoun soví *Podargus strigoides*
Tawny Frogmouth

egg from the King Vulture, the egg was fertilised and the embryo was developing normally, but unfortunately during hatching the chick died. As to parrots the Blue-and-yellow Macaws were nesting for the first time. Other nesting birds included the Black-headed Parrot and Blue-headed Parrot. After the death of the breeding female Guianan Toucanet, two females raised in the last year took part in reproduction. One pair managed to rear three chicks.

Emu hnědý *Dromaius novaehollandiae*
Emu

Jeřáb bělošíjí *Grus vipio*
White-naped Crane

Perlička supí *Acryllium vulturinum*
Vulturine Guineafowl

Šáma bělořítá *Copsychus malabaricus*
White-rumped Shama

Loskuták posvátný *Gracula religiosa*
Hill Mynah

Výřeček malý *Otus scops*
Scops Owl

Ošetřovatelka s majnou žlutolící *Mino dumontii*
A keeper with a Yellow-faced Mynah

Motýlek modrohlavý *Uraeginthus cyanocephalus*
Blue-capped Cordonbleu

Špaček zlatoprsý *Cosmopsarus regius*
Golden-breasted Starling

Mládě špačka zlatoprsého
Golden-breasted Starling chick

Mládě ary ararauny *Ara ararauna*
Blue-and-yellow Macaw baby

Zpracoval: Roman Miesler

Hnízdění čají obojkových Nesting of the Crested Screamer

Čáje obojkové chováme v naší zoo od roku 1999. Poté došlo k několika úhynům a až v roce 2004 jsme chov doplnili o mladého samečka z Dánska. K prvním snáškám došlo však teprve v roce 2005. Z vajec se však našly jen skořápky, neboť ptáci hnízдили ve velké společné voliérě, kde byli rušeni přítomností mnoha jiných druhů. Stejný průběh byl v následujícím roce. V roce 2007 byla celá snáška odebrána do líhně, avšak vejce nebyla oplozena. K tomu došlo až v následujícím roce. Vejce jsme inkubovali v líhni, neboť v malém prostoru hrozilo jejich poškození. Chovný pár si totiž hnízdo velmi usilovně brání tlučením křídly vybavenými v místech

kloubů dlouhými ostny, kterými mohou vejce poškodit. Zajímavostí je, že náznaky ostnů mají již čerstvě vyklubaná mláďata. Ke snášce došlo oproti předešlým rokům, kdy hnízdili v letních měsících, až na přelomu roku. První vejce snesli 15. ledna, snášeli obden a celá snáška měla pět vajec. První mládě se vyklubalo 29. února, další následovalo 1. března, přičemž první mládě ve stejný den uhynulo. 2. a 3. března se vyklubalo třetí a čtvrté mládě. Přestože byla nasazena antibiotika a mláďata byla dokrmována ručně, uhynulo i druhé v pořadí. Poslední mládě uhynulo 26. března. Vyšetření mláďat bohužel neukázalo žádnou zjevnou příčinu úhynu. Předpokládáme, že šlo o bakteriální infekci, kterou mláďata získala od přemnožených myši v prostorách zimoviště. Následovala náhradní snáška 23. března obsahující pět vajec. Bohužel oplozené bylo jen jedno vejce, avšak mládě při klubání uhynulo. Strava mláďat stejně jako dospělých sestávala z krouhané zeleniny, čerstvé trávy, lístků smetánky lékařské, špenátu, salátu, jablek, okurek a čínské zeli rozkrojeného na polovinu, které ptáci ochotně vyklouvávají. Dále z míchanice složené ze šrotu, ryže, směsi pro nosnice a strouhaných vajec. Třikrát týdně dostávali též mladé rostlinky hrachu nebo pšenice narostlé do výšky přibližně desíti centimetrů. Dospělí ptáci mláďatům v prvních třech dnech veškerou potravu nabízejí a stimulují je hlasem i klapáním zobáku. Většinu času tráví mláďata na hnízdě pod samicí, samec stojí poblíž, zastrašuje a případně hájí hnízdo. Pokud by se ptáky podařilo přimět k hnízdění v letní sezoně jako v předešlých letech, odchov by byl značně usnadněn díky možnosti volné pastvy rodičů i mláďat.

Summary: We have been breeding Crested Screamers since 1999. The first clutch of eggs was laid as late as 2005, but unfortunately they were broken. In the following year the situation repeated itself. In 2007 the whole clutch was taken to the incubator but the eggs were not fertilised. The year after, we collected the eggs and placed them in the incubator. In previous years the birds nested in summer months but this time it was as late as the turn of the year. They laid the first egg on January 15, adding one every other day and the whole clutch was five eggs. The chicks hatched between Feb. 29, and Mar. 3. Although antibiotics were administered and the chicks were additionally hand fed, they died one by one, the last on Mar. 26. The examination did not reveal any reason for the deaths; we presume it was a bacterial infection. Another clutch followed on Apr. 23, containing five eggs, of which only one was fertilised, unfortunately during hatching the chick died. The diet of the youngsters as well as adult birds consists of shredded vegetables, fresh grass, common dandelion leaves, spinach, lettuce, apple, cucumber, Chinese cabbage and rice mix containing groats, special additives

Rodiče mláďata hlídali a později i stimulovali k příjmu potravy
A parent stimulating a chick to take the food

Čája chocholetá po vyklubání *Chauna cristata*
Crested Screamer after hatching

for layers and grated eggs. For the first three days the adult birds keep offering all the food to chicks and stimulate them with their voices and by clattering their beak. The young birds spend most of the time in the nest under the female, the male stands guard nearby protecting the nest. If the birds could be made to nest during the summer season as in the previous years, the rearing would be considerably simplified by the possibility of the parents and chicks having access to open pasture.

Zpracoval: Roman Miesler

Terária Terrariums

V terarijní expozici došlo jen k jedné podstatnější změně. Protože oba jedinci varana Hornova *Varanus gouldii horni* jsou (jak se ukázalo) samci, museli odděleně obývat dvě vitríny. Poněvadž však návštěvníkům chceme ukazovat více druhů plazů, ponechali jsme v expozici jen větší exemplář. Do druhého, rohové-

Varan timorský *Varanus timorensis*
Timor monitor

Tilika obrovská *Tiliqua gigas*
Giant Bluetongue Skink

Agama vousatá *Pogona vitticeps*
Central Bearded Dragon

Pagekon obří *Rhacodactylus leachianus*
New Caledonia Giant Gecko

Psohlavec hnědý *Corallus ruschenbergii*
Central American Tree Boa

Albinotický jedinec krajty tmavé *Python molurus bivittatus*
Burmese Python

Portrét krokodýla čelnatého *Osteolaemus tetraspis*
African Dwarf Crocodile

ho terária jsme pořídili tři druhy ještěřů z oblasti Austrálie a Nové Guineje. Nyní ho obývají tilikvy obrovské *Tiliqua gigas*, agamy límcové *Chlamydosaurus kingi* a agamy vousaté *Pogona vitticeps*. Podobnou vícedruhovou skupinu bychom chtěli vytvořit i v nádrži, kterou teď provizorně obývají užovky červené *Pantherophis guttatus*, rádi bychom v ní zformovali biotopové společenství některých drobnějších ještěřů z oblasti Madagaskaru nebo Latinské Ameriky. Do terária v čele expozice by se měli začátkem roku 2009 nastěhovat další zajímaví příslušníci čeledi agamovitých. Jedná se o pouštní trnorepy skalní *Uromastyx acanthinurus* z bezmála tisícihlavé skupiny zabavené pašerákovi zvířat. Celá stěna tedy bude věnována pouštním ještěřům tří kontinentů. Zbývající dvě nádrže obývají korovci jedovatí *Heloderma subspectum suspectum* a gekončící noční *Eublepharis macularius*.

Rosnice siná *Litoria caerulea*
White's Tree Frog

Po letech, kdy byly všechny druhy hadů krmeny z úsporných důvodů naprosto nevhodně a z 90 % tvořila krmnou dávku jednodenní kuřátka s minimem výživné hodnoty, jsme přešli na mnohem kvalitnější krmení, hlodavce všeho druhu, laboratorní myši a potkany, morčata a křečičky džungarské. Výsledkem bylo okamžité zlepšení kondice hadů. Ke konci roku jsme pozorovali u hroznýšů psohlavých *Sanzinia madagascariensis* a krajt vodních *Liasis mackloti* i páření. Doufáme, že se v roce 2009 dočkáme u těchto druhů i odchovů. Zejména u hroznýšů by byl odchov velice žádoucí, neboť ve skupině jsou i samice pocházející z odchytu z volné přírody a mláďata by tak byla geneticky velmi cenná. Ke dvěma samičkám hroznýše Dumerilova *Acrantophis dumerili* z našeho odchovu jsme na podzim dokoupili od soukromého chovatele samce. Nyní máme dvě chovné skupiny tohoto ohroženého druhu plaza. Z důvodu akutního nedostatku místa

Sklípkan kadeřavý *Brachypelma albopilosum*
Curly-hair Tarantula

Veleštír obrovský *Pandinus imperator*
Common Emperor Scorpion

bychom chtěli co nejdříve nabídnout tři mláďata krokodýlů čelnatých *Osteolaemus tetraspis* z předloňských a loňských odchovů, celou skupinu psohlavců hnědých *Corallus ruschenbergerii* a některé další druhy hadů, které nehodláme v dohledné době zařadit do expozice.

Summary: We managed to acquire three new species of lizard for our reptile exhibit, namely the Giant Bluetongue Skink *Tiliqua gigas*, Frilled Dragon

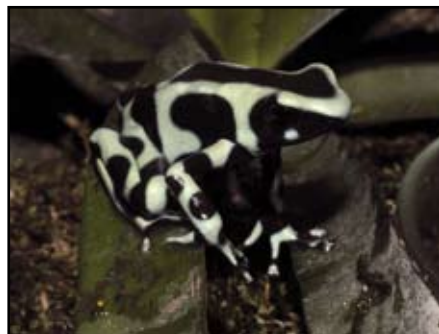
Chlamydosaurus kingi and the Central Bearded Dragon *Pogona vitticeps*. For our two female Dumeril's Boas *Acrantophis dumerili* from our breeding programme we bought a male from a private breeder in the autumn, so now we have two breeding groups of this endangered species of reptile. Improving the diet and a higher representation of feeder rodents resulted in the better condition of snakes and at the end of the year we saw the Madagascar Tree Boa *Sanzinia madagascariensis* and the Macklot's Python *Liasis mackloti* mating.

Zpracoval: Petr Haberland

Chov a odchov pralesniček

Breeding and Rearing Poison Dart Frogs

Již několik let jsme chovali v Jihoamerickém pavilonu s většími či menšími úspěchy několik druhů pralesniček. Teprve v letošním roce jsme zaznamenali první odchovy těchto žabek. Zásadní změnou bylo založení vlastního chovu krmeného hmyzu. Zvířata se dostala do lepší kondice a odchovaná mláďata bylo možné dobře rozkrmit díky nejmenším stádiím cvrčků, které jsme dříve neměli k dispozici. 4. 2. 2009 jsme našli první pulce pralesniček pruhovaných *Phyllobates vittatus*, které jsme objevili pečlivě ukryté v substrátu. Od té doby probíhaly snůšky vajec pravidelně. Vyzkoušeli jsme odběry vajec v různých stádiích vývoje. Tímto postupem se celý odchov zjednodušil a ke konci roku jsme měli odchovaných 32 kusů žabek větší velikosti. Celkový počet metamorfovaných žab byl vyšší, část mláďat

Pralesnička batiková *Dendrobates auratus*
Green and Black Poison Dart Frog

však uhynula. Inkubace probíhala podle informací z odborné literatury a její délka závisí převážně na teplotě. Vejce jsme líhli v Petriho miskách ve vodě z reverzní osmózy při teplotě 22-24 °C. Pulci se líhli zhruba po čtrnácti dnech a metamorfóza byla dokončena asi po šedesáti dnech. Mláďata z jedné snůšky dokončovala metamorfózu průběžně v době deseti dnů. Malé žabky jsme přemísťovali do hygienických plastových boxů vybavených pouze vlhkým mechem. Poslední snůšky jsme zazna-

Pralesnička pruhovaná *Phyllobates vittatus*
Golfodulcean Poison Frog

menali s blížícím se podzimem. V současné době mláďata dosahují asi poloviční velikosti oproti chovným jedincům.

Dalším druhem, který se pokoušel o rozmnožení, byly pralesničky Boulengerovy *Epipedobates boulengeri*, které měly tři snůšky, ale ty byly vždy neoplozené. U pralesniček batikových *Dendrobates auratus* jsme doplnili nové jedince výměnou za pralesničky pruhované. Odchovy očekáváme v nadcházející chovné sezoně. Posledním druhem, který chováme, jsou pralesničky harlekýni *Dendrobates leucomelas*. S dalším rozšířením kolekce těchto zajímavých živočichů počítáme po přebudování jedné vitríny v Jihoamerickém pavilonu na expozice pro obojživelníky.

Summary: The rearing of Poison Dart Frogs, which we have been keeping for several years, was not successful until 2008, thanks to the introduction of our own breeding of feeder insects. The condition of the frogs improved and it was possible to sufficiently feed the reared youngsters. On Feb. 4, 2008 we found the first tadpole

of the Golfodulcean Poison Frog *Phyllobates vittatus*, hidden in the substrate. Since then, egg laying took place on a regular basis. At the end of the year we had 32 reared frogs. Eggs were hatched in Petri dishes using reverse osmosis water at a temperature of 22-24 °C. Tadpoles hatched after about 14 days and the metamorphosis was completed after approximately sixty days. We transposed small frogs into hygienic plastic boxes containing nothing but damp moss. Another amphibian that tried to reproduce was the Boulenger's Poison dart Frog *Epipedobates boulengeri*. Other species which can be seen in the zoo include the Green and Black Poison Dart Frog *Dendrobates auratus* and the Yellow-banded Dart Frog *Dendrobates leucomelas*.

Zpracoval: Robert Nádvorník

Akvária Aquariums

V roce 2008 nedoznala expozice mořských a sladkovodních akvárií větších změn. Naše pestrá kolekce je stabilní, proto jsme ji za celý rok doplnili pouze několika novými zajímavými jedinci. K nejpозoruhodnějším živočichům, které se nám podařilo přivést z Holandska, patří jistě ostrorep americký *Limulus polyphemus*. Tento členovec patří mezi starobylou skupinu živočichů, kteří obývali zemi již před 400 miliony let. Žije v hlubinách Mexického zálivu na písčitém dně, kde se zahrabává. Na mělčiny vystupuje jen v období páření. Na plážích se hromadně páří a snáší za úplňku do písku až několik set vajíček. Vylíhlé larvy dlouhé asi 1 cm putují zpět do moře. Dospívá ve věku tří let, dorůstá s trnem celkové délky 90 cm, tělo má až 60 cm, hmotnost může dosahovat až 4 kg. Může se dožít i několika desítek let. Obsah haemocyaninu způsobuje modrou barvu jeho krve. Nám se podařilo z Holandska získat 20 mladých jedinců velikosti 6-8 cm, jejichž část mohou návštěvníci vidět v naší expozici. Jedná se o chovatelsky poměrně nenáročného živočicha, přijímajícího ochotně předkládanou potravu, kterou tvoří různí rozmrazení mořští koryši, rybí maso a granulát pro krmení mořských ryb. Ostrorepi tráví většinu dne zahrabání v písku, vylézají jen za potravou. Stejně jako ostatní členovci se z důvodu růstu svlékají.

Už po několikáté jsme zakoupili mořské ryby parmovce skvěle *Pterapogon kauderni*. Tato poměrně nedávno objevená ryba, množící se dobře i v zajetí, je zajímavá svou péčí o potomstvo, kdy samec nosí oplozené jikry v tlamě až do vylíhnutí malých rybiček. Rozplavaný potěr většinou bez problémů přijímá čerstvě vylíhnuté nauplie *Artemia salina* a rád se ukrývá mezi ostny ježovek. Dospělí jedinci jsou mezi sebou dost agresivní a často se stane, že vytvořený pár zlikviduje všechny ostatní parmov-

ce v akváriu. Proto je třeba je včas rozdělovat. Nám se podařilo sestavit v různých nádržích tři chovné páry, které střídavě „nosí“ a už se nám podařilo odchovat sedm mláďat ze dvou vrhů.

V tomto roce se nám opět podařilo odchovat několik jedinců žralůček perských *Chiloscyllium arabicum*, část z nich obohatila kolekci mořských živočichů také v holandské zoo v Emmenu.

Z Burgers Zoo v Arnhemu jsme koncem roku přivezli devět druhů jimi odchovaných korálnatců – *Acropora tenis*, *Caulaustrea furcata*, *Echinopora lamellosa*, *Fungia fungites*, *Galaxea fascicularis*, *Seriatopora caliendrum*, *Stylophora pistillata*, *Coelogorgia spp.*, *Pinnigorgia spp.*

Z korálnatců se nám podařilo namnožit tyto druhy: *Caulaustrea furcata*, *Hydnophora exesa*, *Pavona cactus*, *Pavona decussata*, *Capnella imbricata*, *Sinularia sp.*, ze sasaneček potom *Heteractis sp.* V zázemí akvárií byla vyměněna jedna klimatizační jednotka, dále byly prováděny jen drobné opravy a úpravy.

Summary: In 2008 we succeeded in obtaining several new species for our aquarium exhibit, the most interesting being the American Horseshoe Crab *Limulus polyphemus*. We gained 20 young specimens of the size of 6-8cm from Holland; some of them can be seen by visitors in our aquarium. Yet again we purchased Banggai Cardinal Fish *Pterapogon kauderni*. We managed to put together three breeding pairs and raised seven youngsters from two broods. We were again successful in rearing several Arabian Carpet Sharks *Chiloscyllium arabicum*, some of them were added to the collection of sea fauna in Emmen Zoo in Holland. At the end of the year we brought 9 locally-bred species of Anthozoa from Burgers Zoo in Arnhem. As to Anthozoa we were successful in reproducing the following species: *Caulaustrea furcata*, *Hydnophora exesa*, *Pavona cactus*, *Pavona decussata*, *Capnella imbricata*, *Sinularia sp.* and *Sea Anemones Heteractis sp.*

Páření žralůček perských *Chiloscyllium arabicum*
Arabian Carpet Shark

Mláďata žralůček perských *Chiloscyllium arabicum*
Baby Arabian Carpet Shark

Siba skvrnitá *Aetobatus narinari*
Spotted Eagle Ray

Koniček dlouhonosý *Hippocampus reidi*
Long Snout Seahorse

Osteneček červenozubý *Odonus niger*
Black Triggerfish

Čtverzubec citronový *Arothron nigropunctatus*
Black Spotted Blow Fish

Murěna síťovaná *Gymnothorax favagineus*
Black-Spotted Moray

Kaníc tečkovaný *Chromileptes altivelis*
Highfinned Grouper

Sapínovec žlutofialový *Pseudochromis paccagnellae*
Royal Dotty Back

Bodlok bezrohý *Naso lituratus*
Barcheek Unicornfish

Bodlok fialový *Zebrasoma xanthurum*
Yellowtail Surgeonfish

Bodlok běloprsý *Acanthurus leucosternon*
Powder-blue Surgeonfish

Klipka pološkabošková *Chaetodon semilarvatus*
Bluecheek Butterflyfish

Klipka dlouhozobá *Forcipiger longirostris*
Big Longnosed Butterflyfish

Slizoun vločkovitý *Salarias rambus*
Snowflake Blenny

Chrochtal pruhovaný *Plectorhinchus vittatus*
Indian Ocean Oriental Sweetlips

Kněžik královinný *Coris formosa*
Queen Coris

Kněžik mlžný *Halichoeres nebulosus*
Clouded Rainbow Fish

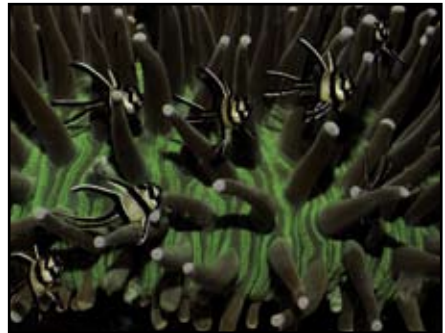
Bradáč Carberryův *Nemanthias carberryi*
Threadfin Anthias

Hlaváčovec zelenooký *Ptereleotris microlepis*
Long-finned Gudgeon

Parmovec skvělý *Pterapogon kauderni*
Banggai Cardinal Fish

Mláděta parmovce skvělého
Young Banggai Cardinal Fish

Ježovka křehká *Tripneustes gratilla*
Pincushion Sea Urchin

Sasanka čtyřbarevná *Entacmaea quadricolor* s klauny
Bubble-Tip Anemone with Anemonefish

Ostreop americký *Limulus polyphemus*
Horseshoe Crab

Langusta malovaná *Panulirus ornatus*
Ornate Spiny Lobster

Zpracoval: Josef Drtil

Další aktivity chovatelského úseku Other Activities of the Breeding Department

WAZA Adelaide, Austrálie 19. – 23. 10.

Zoologická zahrada Olomouc, jakožto člen Světové asociace zoologických zahrad a akvárií (WAZA) se zúčastnila konference, která se konala v Adelaide, Austrálii. Každoročně se na konferenci schází zástupci prestižních zoologických zahrad světa, kde dochází k prohlubování vzájemné spolupráce, k navázání nových kontaktů a zejména k výměně důležitých informací. Konference proběhla pod záštitou zoologické zahrady Adelaide. V průběhu konference jsme měli možnost si prohlédnout adelaidskou zoologickou zahradu, kde jsme přišli do přímého styku s koalami. Další velmi zajímavou australskou zoo, kterou jsme navštívili, byla v Sydney. Při pobytu v Sydney jsme zavítali i do budovy, kde byla mořská akvária a jejichž součástí byly i expozice zaměřené na australskou faunu a floru. Po ukončení konference jsme se přesunuli na nedaleký ostrov Tasmánie. V rámci post konferenční cesty po Tasmánii jsme si prohlédli tři záchraná centra zaměřená na chov a ochranu dřábla medvědovitěho a ptakopyska. V těchto centrech jsme byli seznámeni s činností záchraných center a se stavem populací těchto vzácných zvířat ve volné přírodě. Součástí cesty byla i návštěva farmy zabývající se chovem mořských koniků. V průběhu celého pobytu na Tasmánii jsme měli možnost přímo v přírodě sledovat volně žijící živočichy jako například klokany, ježury, vombaty a ptakopysky. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Dr. Ing. Radomír Habáň a Mgr. Luděk Richter.

Ježura australská *Tachyglossus aculeatus* v Zoo Adelaide
Short-beaked Echidna at Adelaide Zoo

Koala *Phascolarctos cinereus* v přírodě
Koala in the wild

EAZA Antverpy, Belgie 16. – 20. 9.

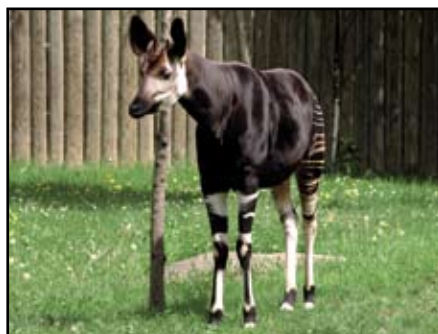

Hroch obojživelný ze Zoo v Antverpách
Hippopotamus at Antwerp Zoo

V roce 2008 hostila výroční konferenci EAZA Zoo Antwerpen v Belgii. V rámci konference jsme se účastnili velkého množství zasedání odborných komisí a TAGů. Součástí zasedání byly informace o stavu ohrožených zvířat jak v zajetí, tak i v přírodě a dále ochranné aktivity přímo v lokalitách výskytu ohrožených druhů zvířat. Během cesty na konferenci jsme navštívili zoologické zahrady ve Frankfurtu nad Mohanem v Německu a zoologické zahrady Kerkrade, Overloon a Apeldoorn v Nizozemsku. Cílem návštěv těchto zoologických zahrad bylo načerpání inspirace pro další projekty v naší zoo. Během konference jsme měli možnost důkladně si prohlédnout Antwerpen Zoo, Plackendael Safaripark a Safaripark Beekse Bergen. Za olomouckou zoologickou zahradu se zúčastnili Dr. Ing. Radomír Habáň, Ing. Jitka Vokurková a Mgr. Luděk Richter.

Komise UCSZ pro chov žiraf, antilop a lichokopytníků 7. – 8. 4.

Společné jednání komise pro chov žiraf, antilop a lichokopytníků se konalo ve Dvoře Králové. Na jednání žirafí komise jsme probrali kompletně situaci v českém chovu žiraf za uplynulý rok, narození, úhyny, plemennou knihu, přesuny i veškeré události v chovu žiraf v jednotlivých zoo a informování jsme byli také o okapi v zoo ve Dvoře Králové. Tuto komisi vedl Bc. Luděk Čulík. Komisi pro chov anti-

Okapi *Okapia johnstoni* v Zoo Dvůr Králové
Okapi at Dvůr Králové Zoo

lop vedla RNDr. Libuše Veselá a probrali jsme aktuální situaci v chovu všech 29-ti druhů antilop ve všech českých a slovenských zoo. Podobně jsme pohovořili o lichokopytnících na jednání komise vedené RNDr. Evženem Kúsem. Při této příležitosti jsme se dohodli, že na těchto setkáních budeme hovořit také o velbloudovitých, protože tuto skupinu mají ve všech zoo na starost stejní pracovníci jako kopytníky. Za Zoo Olomouc se setkání výše uvedených komisí zúčastnila RNDr. Libuše Veselá.

Společné jednání komisí UCSZ pro poloopice, novosvětské a starosvětské primáty, gibony, lidoopy, velké a malé kočky v Plzni 21. – 23. 4.

Zasedání komise se konalo společně s komisemi pro kosmanovité, gibony a lidoopy. Během zasedání obdržely všechny zoologické zahrady, které se zabývají chovem poloopic, 9. číslo sborníku v tištěné i elektronické podobě na CD. Ve

Lemurií kata *Lemur catta* v plzeňské zoo
Lemur catta at Pilsen Zo

sborníku je přehled veškerých poloopic chovaných v UCSZ včetně historických dat a mnoho odborných článků, které zpracovali členové komise pro poloopice a další nadšenci pro chov těchto zvířat. Komise spolupracuje se svými členy během roku telefonicky a elektronickou poštou – konzultují se převážně chovatelské problémy.

Součástí zasedání byla konzultace chovu poloopic v rámci UCSZ a několik odborných přednášek:

Vokurková Jitka: Přehled stavu poloopic v UCSZ, novinky z TAG Prosimians

Kanichová Jana: Rozdíly mezi rody Eulemur a Lemur

Mihálovová Zuzana: Ostrov lemuru v Zoo Bojnice

Tymr František: Vliv velikosti skupiny na sociální čištění u lemura vari

Bálek Jiří: Mozaika madagaskarských lemuru

Vašák Jan: Poznámky k chovu outloňů

Peš Tomáš: Nové druhy poloopic

Čolas Petr: Přehlídka fotografií z Madagaskaru

Další zasedání je naplánované na měsíc duben dalšího roku a hostit nás tentokrát bude Zoo Bratislava.

Z jednání komise pro velké kočky
Meeting of the Committee for Big Cats

Zpráva o práci komisí UCSZ pro malé a velké kočky

Zasedání komisí pro malé a velké kočky se za naši zoo zúčastnili Milan Kořínek, Josef Drtil a Michal Trizma. Na zasedání Milan Kořínek předvedl prezentaci o chovaných druzích těchto šelem v naší zoo. Obě komise vydávají pravidelné sborníky přednášek, které dostaly všechny zúčastněné zoo.

Program jednání:

Lupták Peter: Přehled stavu velkých koček v UCSZ

Brandl Pavel: Malajský tygr

Vašák Jan: Rok 2007 v Zoo Jihlava (z pohledu velkých koček)

Novák Jiří: Shrnutí stavů koordinátorem, možnosti do budoucna

Brandl Pavel: Pokus o umělou inseminaci oncill v Zoo Praha, hledání vhodných jedinců

Petrů Milada: Aktuální situace v EEP koček rybářských a hodnocení roku 2007

Novák Jiří: Kontaktní geografická zóna mezi oncillou a kočkou slaništní v jižní Brazílii

Novák Jiří: Systematika amerických koček

Novák Jiří: Obrázky z výstavy „Kočkovité šelmy ve sbírkách slezského zemského muzea“

Konference o chovu šelem v zoologických zahradách Dvůr Králové nad Labem 9. – 11. 6.

Mezinárodní konference pracovníků zoologických zahrad o chovu masožravců proběhla v Zoo Dvůr Králové. Za naši zoo se jí zúčastnili Ing. Jitka Vokurková, Josef Drtil a Milan Kořínek, který předvedl prezentaci o chovu mandžuských levhartů v Zoo Olomouc.

Seznam přednášek:

Holečková Dana: Chov psů hyenovitých v Zoo Dvůr Králové

Holečková Dana: 40 let zkušeností s chovem gepardů v Zoo Dvůr Králové

Kosorygina K. A., Malceva I. J.: Umělé odchovy surikat v Zoo Leningrad

Bogdarina S.: Použití kamerových systémů při odchovu ledních medvědů

Malceva I. J.: Chov a množení různých druhů cibetek

Vichnevskaya N. Sysojeva J.: Chov, prevence a léčba manulů v leningradské zoo

Brandl Pavel: Chov obláčkových levhartů v Zoo Praha

Brandl Pavel: Sedm let s medojedy

Kořínek Milan: Chov mandžuských levhartů v Zoo Olomouc

Shelgunova S. A.: Chov a rozmnožení evropských vyder

Hyena čabraková *Hyaena brunnea* v Zoo Dvůr Králové
Brown Hyena at Dvůr Králové Zoo

Odchovek roku

Soutěž o „Odchovek roku“ pořádá každoročně nadace „Česká zoo“. V tomto roce jsme v této soutěži získali dvě první místa. V kategorii savců na prvním místě skončil odchov mravenečníka čtyřprstého *Tamandua tetradactyla* a v kategorii ptáků vyhrál odchov arrasari zlatolícího *Selenidera culik*. Oba tyto odchovy jsou prvními úspěšnými odchovy v České republice. Ceny převzali ošetřovatelé Hana Dostálová a Roman Miesler, kteří se o tyto odchovy nejvíce zasloužili. Slavnostní předání cen proběhlo 30. 4. za účasti médií v Praze na trojském zámku.

Z předávání cen „Bílý slon“
Presenting the "White Elephant" Prizes

Ceny předával ministr Martin Bursík a poslanec Přemysl Rabas
The prizes were awarded by Minister Martin Bursík and Deputy Přemysl Rabas

Spolupráce s Domem dětí a mládeže Olomouc

Spolupráce naší zoologické zahrady s Domem dětí a mládeže Olomouc má dlouholetou historii. Nejdůležitější součástí je činnost Zooklubu. Asi 30 dětí různého věku se schází na pravidelných schůzkách v zoologické zahradě, a pokud to počasí alespoň trochu dovolí, tak přímo v areálu zoo mezi zvířaty. Mohou se podívat do zázemí zoo, kam se běžně návštěvníci nedostanou a osobně se seznámit se zvířaty, která nejsou nebezpečná. Na ta nebezpečná se samozřejmě jen dívají. Jako nejoblíbenější se jeví kozí výběh přístupný i pro návštěvníky, kde by členové Zooklubu patrně dokázali vydržet téměř neomezenou dobu. Děti také pracují velmi rády s poníky a ze svého členství v klubu se radují také bernští salašníčtí psi. I když se dětem dostane množství informací o způsobu života a potřebách zvířat a znalosti některých dětí jsou opravdu velmi dobré, nikdo to necítí jako vyučování. Posledních několik měsíců děti hrají hru, při které se vžijí do role ředitelů, zoologů či ekonomů zoologických zahrad a vážnost, se kterou k této hře přistupují, nasvědčuje tomu, že se o budoucí personální obsazení zoo není třeba obávat. O kvalitě Zooklubu, který vedou pracov-

Děti krmí malé kůzle
Children feeding a baby goat

Příměstský tábor probíhá na konci prázdnin
The town summer camp is held at the end of the school holidays

Setkání Klubu bernských salašnických psů
Meeting of the Bernese Mountain Dog Club

Děti v zooklubu mohou využívat i poníky
Children can ride ponies at the Zoo Club

nice DDM RNDr. Eva Havlická a Mgr. Hana Smékalová svědčí především skutečnost, že téměř nikdy nikdo nechybí.

Několikrát v roce pořádá zoologická zahrada společně s DDM Olomouc o víkendech soutěže pro veřejnost. V roce 2008 to byly Aprílové hrátky se zvířátky, Den země v zoo, Ahoj školo, Rozloučení s prázdninami, Safari stezka a dále zájezd Zooklubu do Zoo Vídeň.

Jako každým rokem i v uplynulém roce poslední týden prázdnin patřil příměstskému táboru, který tentokrát vedly Bc. Zuzana Trizmová a Dr. Jarmila Blatáková. I tyto tábory, jejichž náplň je podobná jako u Zooklubu, jsou velmi oblíbené a počet zájemců dalece převyšuje kapacitu.

Výzkum

Vzhledem k tomu, že zoologické zahrady jsou instituce, které slouží k vědě, spolupracujeme s mnohými českými i zahraničními institucemi na výzkumu týkajícího se zvířat chovaných v podmínkách zoologických zahrad.

Michaela Zelinková – Ústav antropologie PřF MU Brno – Sobí parohy a jejich využití

Klára J. Petrželková – Akademie věd ČR – Výzkum diabetes typ 1

RNDr. Pavel Hulva, Ph.D. – Přírodovědecká fakulta UK – Výskyt ježka východního a západního na území ČR

Florine Popelin – Amneville Zoo – Vakcinace divokých psovitých šelem

Fabian Schmidt – Leipzig Zoo – DNA testy u krokodýlů čelnatých

Kathrin Witzenberg – Univerzita Osnabrueck – Genetická diversita v ex situ populaci malých kočkovitých šelem

Barbara Vogler – IZV Berlin – Fosa a reprodukce v zajetí

Ann Turner – Mabula Ground Hornbill Project – Zoborožci kaferští

Fanny Huth – Mulhouse Zoo – Zdravotní problematika gibbonů zlatolících

Spolupráce se studenty

Praxe studentů

Během roku úzce spolupracujeme se středními a vysokými školami, které jsou zaměřeny na chov a ošetřování exotických zvířat a zajišťujeme praxi studentů.

Tauferova střední odborná škola veterinární v Kroměříži 14-ti denní praxe – 8 studentů

FAPPZ ČZU – obor kynologie – týdenní praxe 3 studenti

FAPPZ ČZU – obor zootechnika – speciální chovy, měsíční praxe – 1 studentka

Slovenská polnohospodářská univerzita v Nitre – obor speciální chovy,

tříměsíční praxe – 1 studentka

Diplomové a bakalářské práce

Se studenty níže uvedených vysokých škol spolupracujeme na zpracovávání diplomových a bakalářských prací. Jedná se především o zkušenosti s chovem jednotlivých druhů zvířat v podmínkách zoologických zahrad.

ČZU Praha

Bakalářská práce – Chov outloňů – Jana Smejkalová

Bakalářská práce – Lemur tmavý – Barbora Kamitzová

Bakalářská práce – Institut tropů a subtropů – krmení velbloudů – Jana Švehlová

- Bakalářská práce – Biologie a chov lemura kata – Dan Slavík
Bakalářská práce – Dominanční hierarchie u lemuru vari – Jitka Stehlíková
Bakalářská práce – Mateřské chování u žiraf Rothschildových
– Lucie Valdhansová
Diplomová práce – Preference krmivářských komponent u druhu kalimiko
– Katka Švagrová
Diplomová práce – Chov gepardů v zoo – Klára Černá
Diplomová práce – Zastoupení parazitofauny u velbloudů chovaných
ve vybraných zoo – Zuzana Pitrová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

- Diplomová práce – Fylogeneze zbarvení srsti kočkovitých šelem – Petr Pavliška

MZLU Brno

- Diplomová práce – krmení jelenovitých ve farmových chovech
– Bc. Ladislav Čepelka

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, RNDr. Libuše Veselá, Milan Kořínek

Spolupráce Zoo Olomouc s Katedrou obecné zootechniky a etologie ČZU v Praze

Ve spolupráci se Zoo Olomouc i jinými zoologickými zahradami v ČR i zahraničí byly zpracovány na Katedře obecné zootechniky a etologie (dříve genetiky a šlechtění) Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů (FAPPZ) České zemědělské univerzity (ČZU) v Praze bakalářské práce studentů profesního bakalářského studia – Speciální chovy. Některé práce byly dále zaměstnanci této zoologické zahrady oponovány a studenti je obhajovali při státní závěrečné zkoušce v roce 2008. Jednalo se o práce na 3 druzích šelem (ocelot velký *Leopardus pardalis*, tygr indický *Panthera tigris tigris* – bílá forma, levhart obláčkový *Neofelis nebulosa*) a z primátů byla realizována práce na 2 zástupcích rodu *Nycticebus* – outloň malý a outloň jávský. Jako v minulých letech byli i v roce 2008 zaměstnanci z řad zoologů olomoucké zoologické zahrady oponenty či konzultanty těchto prací. RNDr. Libuše Veselá oponovala 3 bakalářské práce týkající se šelem a Ing. Jitka Vokurková hodnotila práci zaměřenou na outloňe.

První práce na téma „Chov a umělý odchov ocelota velkého *Leopardus pardalis* v podmínkách privátního chovu“ (autorka Havlanová Dana, konzultant Martin

Havlan) se zabývala chovem a především umělým odchovem ocelota velkého chovaného v privátním chovu. Výskyt této kočkovité šelmy se ve volné přírodě neustále snižuje, proto je snahou chovatelů udržet životaschopnou a rozmnožující se populaci za účelem vytvoření silné skupiny, která může reprezentovat svůj druh v soukromých chovech nebo zoologických zahradách, aniž by docházelo k importu z volné přírody. Ve druhé části své práce provedla studentka dílčí hodnocení umělého odchovu několika mláďat a porovnávala sledované charakteristiky mezi pohlavími za období odchovu. Problematice umělého odchovu ocelotů se studentka věnuje i nadále ve své diplomové práci, kterou obhájí v roce 2010.

Další práce byla napsána na téma „Chov indického tygra *Panthera tigris tigris* bílé formy v Zoo Liberec“ (autorka Bartošová Irena, konzultant Luboš Melichar). Zoologická zahrada v Liberci chová bílé tygry od roku 1994, 8 let po příchodu bílých šelem do Liberce se chovatelé dočkali 3 mláďat. Snahou bakalářské práce bylo shrnutí dostupných informací o tomto ohroženém poddruhu tygra, dále analýza chovu bílých tygrů zejména v zoologické zahradě v Liberci, v Bratislavě a v maďarské Sostó Zoo. Součástí práce bylo také pozorování 4 bílých tygrů v Zoo Liberec. Porovnávala se činnost zvířat ve dnech, kdy jim nebyly poskytnuty prvky enrichmentu se dny, kdy se jim životní prostředí obohatilo (barel, „kostka“ či míč smotaný z požární hadice a výkaly kopytníků). Vyhodnocení ukázalo, že tygrům obohacené prostředí prospělo. Ve dnech, kdy jim chovatelé dopřáli „zábavu“, byli statisticky průkazně aktivnější, méně času trávili spánkem, více se pohybovali a sledovali ostatní tygry.

Třetí bakalářská práce „Chov levharta obláčkového *Neofelis nebulosa* v českých zoo“ (autorka Trýznová Kristýna, konzultant Bc. Jan Vašák) se zabývala chovem levharta obláčkového v Zoo Praha, kde jsou tato zvířata chována od roku 1961 a také úspěšně odchovávána. V průběhu těchto let prošlo Zoo Praha celkem 26 levhartů obláčkových. V pražské zoo se od roku 1961 do roku 2009 narodilo přes 10 mláďat. Všechna mláďata byla odchována přirozenou cestou u matky.

Čtvrtá bakalářská práce byla na téma „Chov outloňů v českých zoo a výskyt v přírodě“ (autorka Smejkalová Jana a konzultantka Ing. Renata Masopustová) a oponovala ji Ing. Jitka Vokurková. Cílem této práce bylo shromáždit informace o problematice taxonomii rodu *Nycticebus*, zmapovat výskyt a způsob života volně žijících populací outloňů, zaměřit se na chov a odchov outloňů v zoo a u soukromých chovatelů v České republice. Práce byla napsána ve větším rozsahu, než bývá obvyklé a studentka se této problematice věnuje i nadále ve své diplomové práci, kterou obhájí v roce 2010.

Touto cestou bychom rády poděkovaly pracovníkům Zoo Olomouc za spolupráci na realizaci bakalářských a diplomových prací, za velice vstřícný přístup a za odbornou pomoc, které si velice vážíme. Rovněž děkujeme i zaměstnancům dalších zoologických zahrad UCSZ a zoo Evropy a Ameriky, které se poskytnutím odborných informací podílely na zkvalitnění bakalářských či diplomových prací.

Zpracovala: Ing. Ivana Gardiánová, Ph.D. Ing. Renata Masopustová – ČZU v Praze

Summary: Representatives of our zoo regularly take part in events organised by international and national organisations. Dr. Ing. Radomír Habáň, Olomouc Zoo Director, and Mgr. Luděk Richter participated in the WAZA conference, which was held in Adelaide in Australia. The EAZA Annual Conference at Antwerp Zoo in Belgium was attended on behalf of the Olomouc Zoological Garden by Dr. Ing. Radomír Habáň, Ing. Jitka Vokurková and Mgr. Luděk Richter. Furthermore, our zoologists and breeders took part in meetings of the Breeding Committee for Giraffe, Antelope and Odd-toed Ungulates which was held in Dvůr Králové on the Apr. 7 and 8, meetings of the Committee of the Union of Czech and Slovak Zoos for Prosimians, New World Primates, Old World Primates, Gibbons, Great Apes, Big Cats and Small Cats in Pilsen on Apr. 21 to 23 and the international conference of zoological garden workers concerning the breeding of carnivores which took place in Dvůr Králové Zoo on Jun. 9 to 11, where we introduced a presentation about Amur Leopard breeding in Olomouc Zoo. In 2008 we were awarded two top prizes in the competition for the best breeding achievement of the year in Czech and Slovak zoos. In the mammal category, for breeding the Southern Tamandua and in the bird category, for breeding the Guianan Toucanet. Both of these were the first successful rearing achievements with these species in the Czech Republic. The co-operation of our zoological garden with the Olomouc Centre of Children and Youth has a long tradition. The most important part is the activities of the Zoo Club, which is attended by about 30 children of various ages. They can have a look backstage at the zoo, where visitors are not normally allowed. Several times a year we organise competitions for visitors in co-operation with the Centre of Children and Youth. A children's camp is held at the zoo in the last week of August. In view of the fact that zoological gardens are institutions which serve science, we co-operate with a number of Czech and foreign institutions in research aimed at animals, kept in conditions of zoological gardens. In the course of the year we closely collaborate with secondary schools and higher education

institutions, which focus on breeding and caring for exotic animals and arrange practical training for students. We co-operate with students of higher education institutions in the preparation of their diploma and Bachelor's theses. These entail mainly experience in breeding individual animal species in conditions of zoological gardens.

Chovatelky ze Zoo Neuwied, SRN
Zoo keepers from Neuwied Zoo, Germany

Chovatelé ze Zoo Lubljana, Slovinsko
Keepers from Ljubljana Zoo, Slovenia

Stanice pro handicapovaná zvířata The Rescue Station for the Handicapped Animals

V letošním roce se množství přijatých zvířat do stanice snížilo kvůli zákazu přijímání všech druhů ptáků. Doporučení jsme obdrželi od Krajské veterinární správy v Olomouci z důvodu vážné nálezové situace na území ČR a možné nákazy ptáků chovaných v zoo ptačí chřipkou od volně žijících ptáků přinesených do záchrané stanice. Během celého roku jsme přijímali pouze savce, plazy a obojživelníky a po dohodě i nalezené exotické živočichy. Všichni ptáci byli přijímáni do záchrané stanice v Němčicích nad Hanou.

Při nálezů poraněných i jinak handicapovaných ptáků i dalších živočichů je možné se obrátit na tyto instituce:

Záchraná stanice dravců a sov Stránské, ZO ČSOP Sovinecko, Stránské 55, 793 51 Břidličná s působností na Olomoucku, Šumpersku, Bruntálsku a Jesenicku (přijímá pouze dravce a sovy)

Telefon: 554 291 000, 777 256 577

E-mail: p.schafer@seznam.cz

Stanice pro zraněné a handicapované živočichy ZO ČSOP Haná Némčice, Komenského náměstí 38, 798 27 Némčice nad Hanou s působností na Prostějovsku, Konicku, Kojetínsku, Přerovsku

Telefon: 602 587 638

E-mail: d.knourek@seznam.cz

Záchraná stanice pro volně žijící živočichy Bartošovice, ZO ČSOP Nový Jičín, 742 54 Bartošovice na Moravě s působností na Hranicku, Lipnicku a v Moravskoslezském kraji

Telefon: 556 758 675, 723 648 759, 602 540 037

E-mail: zachr.stanice.bartosovice@csopnj.cz

Na této webové adrese naleznete další Stanice sdružené v Národní síti stanic, jejich oblasti působení a kontaktní údaje:

<http://csop.ecn.cz/handicap/stanice.php>

Summary: This year the number of animals accepted into the station went down due to the ban on taking in all birds, which was imposed by the Regional Veterinary Office in Olomouc for the reason of serious infections situations in the territory of the CR and the possible transmission of bird flu. During the year we were accepting only mammals, reptiles and amphibians, and after an agreement also took abandoned exotic animals. Birds were accepted in other rescue stations.

Netopýr dlouhouchý *Plecotus austriacus*
Grey Big-eared Bat

Pich velký *Glis glis*
Edible Dormouse

Exotická zvířata přijímáme do stanice po dohodě
Exotic animals are accepted into the station after an agreement

Želva žlutohnědá *Testudo graeca iberica* byla také přijata do stanice
A Eurasian Tortoise was also taken into the station

Zpracovali: Milan Kořínek, Ing. Jitka Vokurková

Expozice dravců Falconers

Expozice dravců vznikla v roce 1996 na klidném místě v lesní části o celkové ploše 1.500 m² jako součást Stanice pro handicapované živočichy při Zoo Olomouc, avšak s tím rozdílem, že je zaměřena pouze na dravce a sovy. Zpočátku tato expozice fungovala jen v období prázdnin, ale od června 2002 se stala celoročně volně přístupnou návštěvníkům zoo. V roce 2008 do provozu expozice dravců zásadně zasáhlo doporučení Krajské veterinární správy o zvážení ukončení provozu stanice pro handicapované živočichy při Zoo Olomouc v důsledku různých nálezových situací, např. výskytu ptačí chřipky, která byla na území republiky v některých případech zjištěna.

Úkolem expozice dravců bude i nadále aktivní spolupráce se Zoo Olomouc na úseku péče o 30 zraněných a trvale handicapovaných dravců, kteří zůstali v důsledku svých zranění trvale neschopni života ve volné přírodě a jsou nadále odkázáni na péči člověka. Důležitým posláním této expozice bude především ekologická výchova, propagace ochrany dravců a sov a přiblížení sokolnictví i jeho historie návštěvníkům Zoo Olomouc prostřednictvím prezentací a ukázek dravců a sov.

Během první poloviny roku 2008 byli do expozice přijati 3 dravci. Za období v letech 2002 – 2008 bylo do expozice dravců přijato celkem 342 dravců, z tohoto počtu bylo vypuštěno zpět do přírody 154 jedinců.

Sokolníci při ukázce výra
Falconers demonstrating the Eagle Owl

Jestřáb lesní *Accipiter gentilis*
Goshawk

Sovice sněžní *Nyctea scandiaca*
Snowy Owl

Summary: The task of the falcon exhibit is to care for 30 injured and permanently handicapped birds of prey which are unable to survive in the wild. The important mission of this exhibit is ecological education, promoting protection of owls and birds of prey, providing information to visitors to Olomouc Zoo about the history of falconry, by way of presentations and shows of birds of prey and owls. During the period of 2002 – 2008 the falcon exhibit accepted a total of 342 birds of prey, of which 154 specimens were released into the wild.

Zpracoval: Milan Hulík

Veterinární péče Veterinary Care

Zoologická zahrada Olomouc je stejně jako v předchozích letech pod stálým dohledem Krajské veterinární správy Olomouc v čele s ředitelem MVDr. Zdeňkem Králíkem. I v roce 2008 jsme přímo spolupracovali především s úřední veterinární lékařkou MVDr. Hanou Brázdovou, dozor nad dodržováním předpisů měli úřední veterinární lékaři MVDr. Karel Sekera, CSc. a MVDr. Jan Kučera. Povinná veterinární vyšetření související především s přesuny zvířat se provádí v laboratořích Státního veterinárního ústavu v Olomouci, který řídí MVDr. Jan Bardoň, Ph.D. Na toto pracoviště se povinně odváží také většina kadaverů k vyšetření příčiny úhynu. Kromě toho spolupracujeme s mikrobiologickou laboratoří Teoretických ústavů LF UP Olomouc a taktéž s SVÚ v Jihlavě.

Veterinární péči o zoozvířata i v roce 2008 smluvně zajišťovala MVDr. Lenka Chrastinová, kterou v případě potřeby zastupoval MVDr. Michal Pospíšil. Největší část prováděných veterinárních zákroků jsou zákroky preventivní. Především je třeba dbát na to, aby veškeré šelmy a dále zvířata, která jsou v přímém kontaktu s návštěvníky, tedy makakové a kaloni, byli navakcinováni proti vzteklině. Vakcinace psovitých a kočkovitých šelem je stejná jako u domácích psů a koček. Podle vakcinačního plánu se očkují také koně a mláďata přežvýkavců, která dostávají vakcínu proti anaerobním mikrobům. Koprologická vyšetření, která nesouvisí s přesuny zvířat, ale slouží jen k neustálému sledování parazitologické situace velmi důležitěmu při této koncentraci zvířat, provádíme sami v ordinaci. Kromě výše uvedené veterinární činnosti probíhají různá sonografická, biochemická a hematologická vyšetření zvířat. Díky nákupu nových přístrojů – sonografu a krevního analyzátoru můžeme tato vyšetření rutinně provádět přímo na našem pracovišti.

Nejzajímavější veterinární případy v roce 2008:

- Jako každoročně bylo potřeba provést úpravu chrupu a korekci paznehtů lamám alpakám.
- Pro pokračující zrakové problémy a následnou slepotu a celkovou dezorientaci ve výběhu bylo nutno utratit tygřici.
- Sonografická vyšetření reprodukčních orgánů primátů – samic siamanga, kalimika a dalších jsme prováděli v naší ordinaci ve spolupráci s gynekoložkou MUDr. Ivanou Obornou.
- Pedikúra lenochoda se neobešla bez celkové anestezie. Na spícím zvířeti jsme udělali kompletní vyšetření zdravotního stavu.

- Opakovaně jsme museli chirurgicky řešit cystu mléčné žlázy samice levharta mandžuského.
- Podezření na zánět dělohy u samice medvěda malajského bylo potvrzeno sonografickým vyšetřením. Onemocnění bylo řešeno aplikací širokospektrálních antibiotik.
- Vcelku neobvyklé bylo sonografické vyšetření ledňáka obrovského.
- Samice mravenečníka čtyřprstého nám opakovaně nezabřezává. Jedno z vyšetření, kterým se snažíme najít příčinu, bylo vyšetření sonografické.
- Dislokace pately na obou zadních nohou mláděte lamy alpaky způsobená pravděpodobně traumatem po porodu byla řešena chirurgicky zkrácením kloubního pouzdra. Zákrok provedl MVDr. Michal Pospíšil. Pro neschopnost pít od matky v prvním období života bylo mládě odchováno uměle.
- Zebřího samce jsme z důvodu silného kulhání museli vyšetřit v celkové anestezii. Důvodem byl hřebík zapíchnutý ve střelce kopyta.

Summary: The Most Interesting Veterinary Cases: Dental work and hoof treatment on an Alpaca. An ultrasound scan of the reproductive organs of female primates namely the Siamang, Goeldi's Monkey and others was carried in our surgery in co-operation with a gynaecologist. A pedicure of the Southern Two-toed Sloth and its complete examination were implemented under general anaesthetic. A cyst on the mammary gland of a female Amur Leopard was repeatedly treated via a surgical procedure. The womb inflammation of a female Malayan Sun Bear was confirmed by an ultrasound scan and treated by the application of broad-spectrum antibiotics. The ultrasound scanning of the Laughing Kookaburra was most unusual. One of the female Southern Tamanduas never conceives. Ultrasound scanning is one of the methods which we applied in an attempt to discover the reason. A dislocation of the patella on both hind legs of an Alpaca lama calf, caused probably by injury after birth, was treated surgically by shortening the auricular capsule. Due to its inability to suckle from its mother in the first stages of its life, the calf was hand reared. We examined a male Chapmann's Zebra under general anaesthetic because of his prominent limping and found a nail stuck in the frog of one hoof.

Zpracovala: MVDr. Lenka Chrastinová, RNDr. Libuše Veselá

Oční vyšetření tygřice
A tigress having an eye examination

Sonografické vyšetření siamanga
Ultrasound scan of Siamang

Sonografické vyšetření samice lenochoda
Ultrasound scan of a female sloth

Ošetření cysty u levharta
Treatment of a cyst on a leopard

Vyšetření medvědice s endometritidou
Examination of a female bear suffering from endometritis

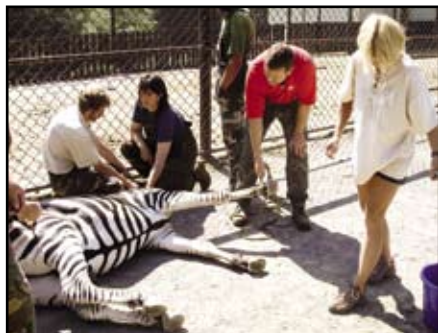

Sonografické vyšetření ledňáka
Ultrasound scan of a kingfisher

Alpaka po operaci kolenních kloubů
Alpaca after an operation on knee joints

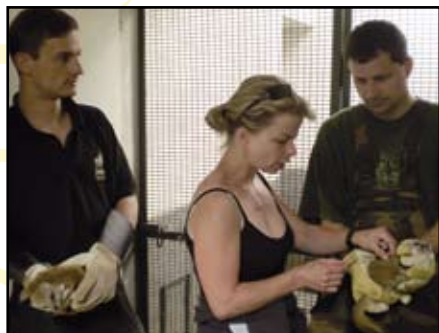
Imobilizace zebry Chapmanovy
Immobilisation of a Chapman's Zebra

Příprava malpy na ošetření
Preparation of a Capuchin for treatment

Odběr krve u mláďat krokodýlů
Taking blood from baby crocodiles

Vakcinace mangust lišičích
Vaccinating Yellow Mongooses

Vakcinace mláďete adaxe
Vaccinating an Addax calf

Optimalizace krmné dávky u sobů

Optimisation of Reindeer Diet

Sobi v karanténě po příchodu do zoo
Reindeers in quarantine after arriving at the zoo

Sob polární *Rangifer tarandus* je typický představitel arktické fauny, výrazně přizpůsobený nesnadnému životu v oblastech nad 50. stupněm severní šířky, kde se vyskytuje jednak velmi vzácně jako volně žijící zvíře a naopak velmi hojně jako zvíře polodomestikované. Místnímu obyvatelstvu je zdrojem masa, mléka a kůží a krotcí sobi se též používají jako tažná zvířata. V zajetí patří toto zvíře k druhům, jejichž chov je poměrně nesnadný. Je všeobecně známo, že sobi se živí lišejníky. Tyto porosty

jsou ale hlavní složkou potravy sobů pouze v zimě, kdy v oblasti jejich přirozeného výskytu prakticky není dosažitelná žádná jiná vegetace. Na jaře a v létě tvoří potravu sobů téměř 300 druhů bylin a výhonků dřevin, které obsahují velké množství rostlinných bílkovin a jiných živin a jejich potravu je tedy velmi bohatá. Náročnost sobů na chov v zajetí tedy zřejmě spočívá především v jejich speciálních nárocích na potravu.

Chov sobů v Zoo Olomouc: Skupinu sobů polárních chováme od roku 1995. První sobi přišli do Olomouce ze zoologické zahrady v Kolmardenu s pověstí zvířat chovatelsky vcelku nenáročných, co do složitosti chovu srovnatelných s ovci, a v prvním období tomu tak skutečně i bylo. Základem chovu byla skupinka čtyř samiček narozených v předchozím roce, tedy 1994, s jedním stejně starým a jedním o rok starším samečkem. Za účelem oživení krve jsme skupinu doplnili v roce 1998 o mladého samce z Antverp, který však zanedlouho uhynul na chronické poškození ledvin, a dále o dvě samice z Arnhemu a samce z Prahy. V roce 2003 přibyl nepřibuzný samec z Rigy, který byl zpočátku ve velmi špatném zdravotním stavu, ale v průběhu 3 let se zlepšil a přece jen byl zařazen do chovu.

První mláďata se narodila třem samicím již jako dvouletým v roce 1996, čtvrtá samice ve věku necelých dvou let uhynula. V průběhu 14 let chovu sobů v Zoologické zahradě Olomouc zde proběhlo celkem 41 porodů, avšak jak vyplývá z násled-

dujícího přehledu a grafu, jen malá část mláďat se dožila více než 1 roku. Jedním z problémů byla nedostatečná vitalita mláďat po narození a v prvních dnech života. U mláďat, u kterých se podařilo toto období překlenout, hlavní úskalí chovu spočívalo většinou v přechodu z výživy mateřským mlékem na příjem běžné potravy. Ani po dosažení 1 roku však neměli mladí sobi vyhráno, protože ne každý dosáhl dospělosti a výživný stav i celková kondice byla špatná i u dospělých jedinců. V průběhu let se tato situace zhoršovala a je všeobecně známo, že i v jiných zoologických zahradách se sobi dožívají nízkého průměrného věku a mortalita mláďat je vysoká.

Graf mortality mláďat

Mortality mláďat					
	Počet porodů	Úhyn po porodu	Úhyn do půl roku	Úhyn do 1 roku	Počet přeživších
1995	0				
1996	3	2			1
1997	2				2
1998	2				2
1999	2	2			1
2000	3	2	1		
2001	4	1	2		1
2002	4		4		
2003	4		4		
2004	4	1	1	1	1
2005	4	1	3		
2006	4	1		2	1
2007	1		1		
2008	3	1			2

Vývoj chovu a krmení sobů v letech 1995 – 2008

1995 – 1997

Podle informací, které přišly v roce 1995 do olomoucké zoo spolu se zakládající skupinou sobů, byla tato zvířata v Kolmardenu krmena granulemi pro domácí ovce, senem a lišejníkem. Pro první období bylo přivezeno určité množství ovčích granulí. Nahradit je granulemi u nás dostupnými a zajištění kvalitního sena nebyl problém, ovšem lišejníky byly nedostupné a byly považovány za nezbytné. Proto jsme přešli na krmení speciálními granulemi pro soby, které jsme nakupovali prostřednictvím obchodní firmy Agro-Bio. Byly připravovány podle receptury založené na krmné dávce sobů ve Whipsnade a stejně jako krmivo pro další exotické druhy zvířat je vyráběla firma MAZURI. Naším

Samec soba ve výběhu
Male Reindeer in the enclosure

sobům jsme je podávali v množství 1 kg na kus a k tomu samozřejmě ad libitum sena a okus. Cena granulí Mazuri byla ovšem vzhledem k možnostem olomoucké zoo velmi vysoká.

První mláďata narozená v roce 1996 byla slabá a málo životaschopná. Nebyla schopná se postavit a chyběl jim jakýkoliv svalový tonus. Jeden narozený sameček uhynul po porodu, jednoho jsme odebrali na umělý odchov a po aplikaci řady injekčních vitamínových preparátů, kofeinu a dalších podpůrných látek se ho podařilo oživit, avšak po několika dnech se mládě zhroutilo a uhynulo. Jako poslední se narodila samička, které jsme preventivně dali vitamíny a kterou se podařilo odchovat. Následně byl zvířatům aplikován selen v injekční formě podle doporučení tehdejšího veterináře zoo MVDr. Ing. Vojtěcha Benýška.

1998 – Sobí krmný pokus č. 1

Protože cena granulí Mazuri byla na možnosti Zoo Olomouc velmi vysoká, snažili jsme se krmnou dávku z větší části nahradit granulemi z domácí české produkce a v této souvislosti proběhl první sobí pokus. Provedli jsme jej ve spolupráci s MVDr. Martinem Šindelářem z VFU v Brně.

Sobi byli převedeni na krmnou dávku následujícího složení (dávka na kus a den):
0,25 kg granulí Mazuri pro soby (dodávala firma Agro-Bio)
0,25 kg granulí pro telata (ZZN Šternberk)
0,25 kg vojtěškových granulí
0,25 kg řepných granulí

V rozmezí 12 týdnů jsme odebrali vzorek krve a bachorové tekutiny od každého soba. Vzorky byly vyšetřeny v laboratořích VFU v Brně a bylo shledáno, že zcela zapadají do rozmezí referenčních hodnot. V letech 1997 a 1998 se také podařilo odchovat mláďata a chov sobů v našich podmínkách se jevil skutečně jako bezproblémový.

1999 – 2003

V roce 1999 nastal zlom a chov sobů se přestal dařit. Problémy vznikly především při odchovech mláďat. Některá mláďata se rodila málo životaschopná a i přes veškerou intenzivní péči chovatelů během několika dnů po narození uhynula. Pokud se podařilo překlenout toto první období, problémy vznikly při přechodu mláďat z výživy mateřským mlékem na příjem normální pevné potraviny. Mláďata začínala ztrácet hmotnost, v zaživacím traktu docházelo k nežádoucímu kvašení, což se projevovalo zvětšením břicha a šploucháním, dále docházelo k úbytku svaloviny, k celkovému zeslábnutí a v průběhu prvního půl roku nás mláďata opouštěla. Při vyšetření krve nemocných mláďat byl většinou zjištěn nedostatek glukózy, bílkovin a červených krvinek. Tyto problémy jsme řešili například přidavkem melasy do krmné směsi, a také přidavkem vajec, avšak bez výrazného výsledku. Znovu jsme proto přešli ke krmení granulemi Mazuri, které jsme podle doporučení od dodavatele zkrmovali v množství 1 kg na kus.

Protože ani výživný stav matek nebyl v pořádku, předpokládali jsme, že problém je v tom, že matky brzo ztrácejí mléko. Situaci jsme řešili jednak různými přidavky okusu a zeleniny kojícím matkám a dále přidavkem sušeného mléka do krmení pro malé soby. Problémy s mláďaty ale trvaly dále. Vzhledem tomu, že v přírodě jsou mláďata koncem 2. měsíce už na mateřském mléku nezávislá, byli jsme v tomto směru jednoznačně průkopníky slepých uliček. Problém nebyl v nedostatečné mléčnosti matek, ale v nedostačující výživě mláďat.

Jediná mláďata, která se v těchto letech podařilo odchovat, byla samice v roce 1999 a samec v roce 2001, jejichž matka dosud žije (samečkovi narostly parohy až v pozdějším věku, samici vůbec).

2004

V roce 2004 jsme přestali odebírat zahraniční granule od firmy Agro-Bio a začali jsme krmit granulemi zhruba stejného složení, které nám dodává Troubecká hospodářská a.s. Jednalo se jen o změnu výrobce, nikoliv o kvalitativní změnu krmné dávky. Na sezonu 2004 postavili ošetřovatelé pro soby soustavu přírodních výběhů v lese, které bylo možno propojit a do kterých umístili samice s mláďaty. Sobi tak měli možnost pobytu ve stínu, klid, větší prostor a tím více pohybu, prakticky bylo vyloučeno krmení návštěvníků nevhodnými potravinami a proto jsme při současném podávání velkého množství okusu předpokládali pozitivní výsledek. Mláďata ale uhynula následkem bakteriální infekce a jediným odchovaným byla samička po holandské matce.

2005 – 2006

V těchto letech jsme vycházeli z úvahy, že problém odchovu může být v tom, že základem krmné dávky všech přežvýkavců je objemové krmivo, v našem případě kvalitní seno. Proto jsme mláďatům přecházejícím na pevnou potravu omezili přísun granulí a ke kvalitnímu senu a okusu jsme přidali Starter-Kid II pro telata – granule podporující rozvoj předžaludků u telat. Pozitivní výsledek se ani tentokrát nedostavil, odchována byla jedna samička Maruška v roce 2006, a to opět od stejné staré samice. Naopak se dále zhoršila kondice a zdravotní stav dospělých zvířat. Často se objevovaly průjmky, které musely být léčeny antibiotiky a u dospělých samců přetrvávaly letní kožní ekzémy na zádech.

V těchto letech se velmi osvědčilo přesunout matky s mláďaty na letní sezónu do stájí pro pakoně. Sobi zde měli možnost schovat se do budovy před horkem a částečně i před bodajícím hmyzem, neměli přístup k pastvě a nemohlo tak dojít k invazi parazity a taktéž se dalo vyloučit krmení od návštěvníků. Zvířata ale přesto nebyla v úplně dobré kondici a po přesunu do sobího výběhu brzo uhynula. Proběhl také pokus o umělý odchov mláďete soba, které se vyvíjelo zpočátku dobře, ale ve věku 4 měsíců náhle uhynulo, a to následkem sepse bakteriemi *Escherichia coli*.

2007

Poučení předchozími nezdary jsme vycházeli z toho, že granule Mazuri se podle návodu mají podávat v množství ad libitum. Jediné mládě narozené v tomto roce bylo se svou matkou ve výběhu s násypníkem, do kterého ošetřovatelé podávali granule pro soby ve větším množství, i když ne ad libitum. Mládě bylo ve velmi dobré kondici, ale ve věku 4 měsíců náhle uhynulo. Příčina nebyla zcela ob-

jasněna, ale pitvou a vyšetřením obsahu bachoru byla vyloučena akutní acidóza. Ostatní sobi stále dostávali sobí granule s malým přídatkem vojtěškových granulí na kus a den.

2008 – Sobi krmný pokus č. 2

Důvodem neúspěšnosti chovu je většinou jako jedna z hlavních příčin nevhodná výživa zvířat. Proto jsme se v roce 2008 rozhodli přehodnotit stávající způsob krmení. Protože vše směřovalo k tomu, že sobi chovaní v naší zoo (ale i v některých jiných chovatelských zařízeních) trpí spíše nedostatkem výživy a nedostatkem energie a že množství živin, které získávají jim při stávající krmné dávce nestačí, přikročili jsme ke krmnému pokusu.

10 sobů chovaných v ZOO Olomouc jsme rozdělili na dvě přibližně stejné skupiny, tedy tak, aby v každé skupině byla zvířata mladá, dospělá i stará, samci i samice a aby v každé skupině byla zastoupena švédská i holandská větev.

1. skupina:

1. Chovný samec narozený 1999 Praha
2. Samec mladší (dřív s 1 parohem) narozený 2001 Olomouc – syn staré Švédky
3. Mladá Švédka – dcera staré Švédky narozená 2006
4. Holandanka – samice narozená 1999 v Arnhemu
5. Mládě Holandanky – samec narozený 2008

2. skupina

1. Samec narozený v roce 2003 v Rize
2. Mladá Holandanka narozená 2004
3. Bezparohá samice – dcera staré Švédky z roku 1999
4. Stará Švédka – samice narozená 1994 Kolmarden
5. Mládě staré Švédky – samice narozená 2008

Obě matky s mláďaty byly přes léto odděleny ve stájích a dvorcích pro pakoně. Za početí pokusu předcházelo parazitologické vyšetření obou skupin a preventivní odčervení Panacur pastou, odběr krve všem zvířatům a jejich biochemické i hematologické vyšetření.

Sobice s narozeným mládětem
Female Reindeer with new-born

Sobi rádi přijímají letninu
Reindeers enjoy dried twigs and shoots

Stádo sobů na sněhu
Herd of Reindeer in the snow

Krmení

Skupinu č. 1 jsme dále krmili sobími granulemi s přídatkem kompletní krmné směsi pro telata, vojtěškových granulí a zeleniny, zatímco u skupiny č. 2 jsme postupně nahradili polovinu těchto granulí vysokoenergetickými granulemi pro dostihové koně a tuto směs jsme zkrmovali taktéž s přídatkem zeleniny. **Oběma skupinám jsme postupně zvyšovali celkové množství:**

Složení krmných směsí:				
	Th DKS ZOO sobi	Th – Dostih zátěž	Th KKS Starter telata	Mazurí (%)
Tuk	5,3%	2,8%	1,7%	Ne méně než 5,0
Dusík. látky	13,0%	17,4%	17,3%	Ne méně než 12,0
Vláknina	12,2%	10,8%	7,8%	Ne více než 16%
Popel	8,2%	7,3%	7,5%	
Vitamin A	28000 m. j.	24500 m. j.	16000 m. j.	Ca 0,9 – 1,25%
Vitamin D 3	3000 m. j.	2400 m. j.	1550 m. j.	P ne méně než 0,7%
Vitamin E	72 m. j.	178 m. j.	26 m. j.	NaCl 0,4 – 0,9%
Měď	11 m. j.	14 m. j.	22 m. j.	

1. týden 2. – 9. 7.

1. skupina – klasické krmení sobími granulemi Th DKS ZOO Sobi s přídatkem malého množství KKS Starter pro telata – 1. týden ve stávající dávce (1 kg) + vojtěška + zelenina

2. skupina – týden přechodný – postupný přechod na směs sobích granulí a vysokoenergetických granulí pro dostihové koně Th-Dostih

– zátěž ve stávajícím množství 1 kg/kus:

1. den – 9:1 (900 g Th DKS ZOO sobi + 100 g Th Dostih – zátěž)

2. den – 8:2 (800 g + 200 g)

3. den – 7:3 (700 g + 300 g)

4. den – 6:4 (600 g + 400 g)

5. – 7. den – 1:1 (0,5 kg Th DKS ZOO sobi: 0,5 kg Th Dostih – zátěž)

Obě skupiny velmi rychle vyžiraly celou dávku.

2. týden 10. – 16. 7.

1. skupina – postupné zvyšování dávky granulí o 0,1 kg na kus až do 1,6 kg/kus + zelenina, vojtěškové úsušky 0,1 kg na kus/den

2. skupina – Th DKS ZOO sobi: Th Dostih-zátěž v poměru 1:1 na začátku ve stávajícím množství, postupně zvyšování množství směsi (1,1 kg/kus, 1,2 kg/kus až

1,6 kg/kus) granule se podávaly dohromady s nastrouhanou mrkví s natí. Oběma skupinám se dodávaly přípravky na vyrovnání pH bacheru: Lactiferm pro obsah laktobacilů, Probiostan – probiotika na podporu osazení bacheru fyziologickou mikroflórou, Vitamin Se – doplnění velmi důležitého prvku selenu a Acid – buř – pufr z rozemletých schránek mořských chaluh na udržení správného pH bacheru při razantním navýšení jadrného krmiva.

2. týden (od 1,3 kg/kus) pokusná skupina stále vyžírala velmi rychle celou dávku až do 1,6 kg, u skupiny nepokusné zůstávalo krmení v korytech déle, zvláště voj-těškové granule.

3. týden 17. – 24. 7.

Postupné zvyšování u obou skupin na celkovou dávku 1,8 kg/kus, pokusná skupina stále vyžírala celou dávku najednou, u nepokusné zůstávaly zbytky i několik hodin, zvláště voj-těškové granule. Podle vyjádření chovatelů obě skupiny přijímaly méně sena a mnohem pomaleji žraly i okus.

4. týden 25. – 31. 7.

26. a 27. 7. zvýšeno oběma skupinám na 2 kg/kus. 28. 7. u pokusné samice s mláďetem došlo ke zhoršení trusu, snížení chuti k žrádlu a proto jsme se u všech zvířat vrátili na dávku 1,7 kg/kus s přídatkem Tanofilu. Následně byl u všech trus v pořádku, dále se pokračuje v množství 1,8 kg/kus.

5. týden 1. – 7. 8.

Stejně u obou skupin, 4. 8. odběry krve ukázaly, že je vše v pořádku.

6. týden 8. 8. – 15. 8.

Na základě výsledku vyšetření jsme u obou skupin zvýšili dávku na 2 kg/kus. U některých zvířat se občas objevil řidší trus, ale tak tomu bylo i v předchozích letech, zvláště u samice Bezrohé a staré Švédky. Na rozdíl od předchozích let nebylo vůbec nutno přikročit k léčbě antibiotiky.

7. týden 16. 8. a dále

U obou skupin jsme celkové množství jadrného krmiva a zeleniny rozdělili na dvě části, a to proto, aby zvířata nesežrala velké množství krmiva najednou a aby se případné zbytky v horku nekazily. Krmili jsme ráno a na konci pracovní doby. Sobi velmi ochotně sežrali celou krmnou dávku, i když pokusná skupina rychleji. Kromě toho přijímali i dostatečné množství kvalitního sena a okusu – jívu atd.

Konec srpna a v září

Sobi byli ve velmi dobrém výživném stavu a s velkou chutí konzumovali všechno krmení. Tento stav přetrvával do začátku září, kdy nastala říje.

Skupina č. 1 (nepokusná): mladá sobice byla oddělena od samců a přesunutá k Holandance. Obě tyto samice i s mládětem byly následně přesunuty do pokusné skupiny. V nepokusné zůstali jen dva dospělí samci, kteří ale téměř nepřijímali potravu. Říje skončila na konci října. 31. 10. nejstarší samec shodil parohy a následně v průběhu 10 dnů tak učinili i zbývající dva samci.

Skupina č. 2. už zahrnovala všechny členy stáda kromě dvou dospělých samců. Všechny samice i s mláďaty jsme vrátili do sobího výběhu. Jednak proto, aby je mohl připustit nepřibuzný samec a pak také proto, že bylo třeba uvolnit prostor pro pakoně. Protože mezi pokusnou a nepokusnou skupinou nebyl v žádném směru markantní rozdíl, obě skupiny jsme vzhledem k nutnosti opravy střechy spojili a krmili dále jako skupinu pokusnou.

Výsledek sobího pokusu za prvních 6 měsíců: Každý měsíc jsme prováděli kontrolu zdravotního stavu obou skupin pomocí biochemického vyšetření vzorků krve všech jedinců. Podrobné hodnocení výsledků vyšetření krve je záležitostí veterinární a nikoliv chovatelskou. Je však možno říci, že ačkoliv jednotlivé hodnoty v průběhu pokusu kolísaly, byly zhruba stejné u obou skupin, k zásadnímu posunu nedošlo ani u pokusné a ani u nepokusné skupiny – téměř všechny hodnoty zhruba zapadaly do rozpětí referenčních hodnot.

Vliv změny krmné dávky na zdravotní stav a výživnou kondici stáda: Výživná kondice všech zvířat ve stádě se velmi výrazně zlepšila a mláďata narozená v tomto roce nejen že žijí, ale jsou ve velmi dobrém zdravotním i výživném stavu. Kromě hmotnostních přírůstků mláďat a celkového zlepšení stavu populace bychom mohli vyzvednout celkové zlepšení zdravotního stavu, zejména snížení až vymizení infekčních průjmů, snížení incidence parazitů a vymizení každoroční letní dermatitidy u dvou samců, to vše bez jakékoliv terapie. Přičítáme to zlepšení imunitního stavu zvířat v závislosti na zvýšení podílu bílkovin v krmné dávce.

Rozmnožovací aktivity sobů: Říje byla v porovnání s předchozími roky nebyvale silná a proběhla rychle. V průběhu říje oba samci z tradičně krmené skupiny i samec pokusný téměř přestali přijímat potravu a věnovali se pouze páření. Na konci října říje skončila, nejstarší sob 30. 10. shodil parohy a během následujících 10 dnů tak učinili i ostatní dva. Tato situace je běžná i v přírodě, kde samci během říje ztrácejí až 25% tělesné váhy. Říje za normálních okolností končí v takovou dobu, aby se samci před zimou ještě stihli znovu vykrmit. V předchozích letech, kdy sobi zdaleka nebyli v tak

dobrém výživném stavu, však říje trvala většinou téměř do konce kalendářního roku. Vzhledem k tomu, že datum narození většiny sobů v Zoo Olomouc spadá do první poloviny května, dá se říci, že odpáření proběhlo z větší části vždy na začátku říje. Množství jaderného krmiva je vzhledem k velikosti sobů velké a poměr přijímaných granulí a objemového krmiva je dle názoru většiny chovatelů nepřiměřený. Vzhledem k tomu, že pokus zatím probíhal poměrně krátkou dobu a bylo možno jej provádět jen na malém počtu zvířat, není možno zatím vyslovit zcela jednoznačný závěr. Vše ale nasvědčuje tomu, že výrazné navýšení množství bílkovin v krmné dávce sobům prospělo.

Summary: Olomouc Zoo has been breeding Reindeer since 1994. During this period 41 fawns have been born but only a small number of them survived. The high mortality of the Reindeer young is also experienced by other zoological gardens. At Olomouc Zoo we have tried to solve this problem several times by changing the diet as well as the method of keeping and feeding but with no success. In 2008 we started an experiment on optimising the diet composition for Reindeers by significantly increasing the quantity of served granules, and we partially replaced special reindeer granules with high-energy granules used by race horses in training. We have regularly taken blood samples from individual animals for bio-chemical and haematological analyses. For the time being it is not possible to arrive at a clear-cut conclusion about this experiment because so far it has lasted for only 6 months, which is a relatively short period of time and it involves only 10 animals of various ages and both sexes. However, at present one may say that the fawns are alive and are in a good nutritional state, the rut went ahead more intensively and at the proper time. During the entire season it has not been necessary

Sob ve velmi špatné kondici
A Reindeer in a very bad condition

Sob půl roku po změně krmné dávky
A Reindeer half a year after the changed diet

to treat infectious diarrhoeas or summer dermatitis in a single animal, which before was quite usual. The whole herd is in good condition and everything indicates that the increase in the diet volume was beneficial for the Reindeers.

Zpracovali: RNDr. Libuše Veselá, MVDr. Lenka Chrastinová, Dr. Ing. Radomír Habáň, Ing. Aleš Rusek

Výživa a krmení

Nutrition

V roce 2008 bylo za krmivo utraceno celkem 5.443.271 Kč. Z toho 304.697 Kč tvořila ke konci roku krmiva na skladě a 90.966 Kč poskytnuté sponzorské dary. Reálně se tedy zkrmilo za 5.047.608 Kč. Došlo k překročení rozpočtu o 297.608 Kč. Náklady na jeden krmný den činily 13.791 Kč. Část nákladů na krmení byla uhrazena z dotace Ministerstva životního prostředí ČR (2.586.969 Kč). V porovnání s minulým rokem byl rozpočtový deficit menší, přestože následkem nárůstu ceny ropy došlo ke zdražení veškerých krmných komodit. Tento rok jsme se po delší době vrátili k zařazení pásu zeleného krmení do výživy kopytníků. Tato změna byla zvířaty vnímána kladně. Šťavnaté objemné krmivo je nejen pro kopytníky přínosnou složkou krmné dávky, neboť je-li krmeno ve správné vegetační fázi, obsahuje velké množství dusíkatých látek, sacharidů a vitamínů, které se již v seně nenačází. Proto se v roce 2009 zaměříme na zkvalitnění zelených porostů ke krmení, abychom dosáhli jejich větší výživné hodnoty. V plánu je prohojení louky a její došetí jetelotravní směskou. Za úvahu také stojí vyzkoušet krmení objemným kr-

Seno navážíme ve velkém množství
We bring hay in huge volumes

Interiér nového chladičho boxu
Interior of the new ice box

mivem konzervovaným fermentací – kupříkladu vojtěškovou senází. Toto polobilkovinné krmivo by bylo velmi vhodné pro podporu nárůstu svalové hmoty u žiraf, s jehož nedostatkem stále bojujeme.

Velmi se také osvědčilo navážení sena kamiony ve velkých kulatých balících, jejich nevýhodou však je horší manipulace. Časem však hodláme i tuto problematiku vyřešit, a to pořízením vhodné manipulační techniky a zvětšením dílčích úložných prostor na jednotlivých terénech. Kvalita ovoce a zeleniny bude v dalším roce zajištěna a prodloužena pořízením dvou výkonných chladicích boxů určených k jejich uskladnění. Finančně velmi nákladné biologické krmivo – hlodavce a hmyz si budeme částečně odchovávat sami, půjde především o holata myší, chov morčat, potěmníků *Zophobas morio* a octomilek *Drosophila melanogaster*.

Krmivářka Ing. Procházková doplňuje krmivo do automatu
Nutritionist Ing. Procházková refilling the food machine
with granules

Pokusili jsme se najít cestu k optimalizaci techniky krmení sobů způsobem krmení jádrem ad libitum. Pojednání o tomto pokusu je blíže rozepsáno v kapitole o veterinární péči. Na závěr je nutno opět velmi poděkovat sponzorům, kteří se svými naturálními dary v podobě krmných komodit podíleli na zkvalitnění výživy našich zvířat a snížení nákladů.

Spotřeba vybraných krmných komodit v roce 2008:

Krmivo	Cena Kč
Maso hovězí, skopové, koňské	978.476,00
Drůbež	87.476,00
Ovoce a zelenina	1.156.993,00
Granule, obiloviny	672.109,00
Seno, sláma	419.199,00
Hmyz	323.854,00
Mléčné výrobky	114.173,00
Gamarus	28.245,00
Luvos	11.750,00
Vitamíny, minerály	60.007,00
Krmivo pro mořská akvária	72.683,00
Vejce	35.736,00
Drápkaté opice-Jelly, Cake	34.250,00
Králíci	190.238,00
Hlodavci	132.934,00
Ryby	24.896,00

Zasedání krmivářské komise UCSZ 4. – 5. 12. v Zoo Lešná

V letošním roce se zasedání komise krmivářů konalo v Zoologické zahradě v Lešné a jeho hlavním tématem byla tentokrát výživa a technika krmení sobů v podmínkách zoologických zahrad. Na zasedání se sjela řada kolegů krmivářů i externích odborníků na výživu.

Odborný program komise:

- Dr. Ing. Radomír Habáň – ředitel Zoo Olomouc celé komisi předsedal a odborně ji vedl. Zahájil program přednáškou o pokusu s krmením sobů jádrem ad libitum v Zoo Olomouc.
- Ing. Aleš Rusek – výživářský poradce firem Troubecká hospodářská a.s. a Noac rozvedl z biochemického pohledu problematiku trávicích procesů probíhajících v bacheru.
- Antonín Mrázek – krmivář Zoo Praha nastínil zákulisí krmivářské sekce v Zoo Praha.

Summary: In 2008 the cost of food amounted to € 191,597. Of this figure, € 10,725 was for the feed stuff in stock and € 3,202 provided sponsorship donations. Costs of one day of feeding equalled € 485.5. A part of the feeding costs was settled from the subsidy granted by the Ministry of Environment – € 91,058.5. This year after a long period we went back to including a belt of green fodder for the nourishment of ungulates. This change was perceived positively by the animals. We are planning to partially produce financially very costly biological food– rodents and insects ourselves. This will mostly concern new-born mice, guinea pigs, Darkling Beetles *Zophobas morio* and the Common Fruit Fly *Drosophila melanogaster*. In conclusion we must again express our great thanks to the sponsors who with their kind gifts in the form of food commodities contributed to improving the nutrition of our animals and savings in our budget.

Zpracovala: Ing. Sylva Procházková

Kulturně vzdělávací a propagační činnost

Education and publicity

Návštěvnost zoo v roce 2008

Visitor Figures in 2008

V roce 2008 navštívilo olomouckou zoologickou zahradu 356 311 osob. Ve srovnání s rokem 2007 je to o 33 743 osob méně. Na nižším zájmu veřejnosti o zoo, která i tak zůstává nejnavštěvovanějším kulturním zařízením v regionu, se podepsa-

la stavba kanalizační sítě na Svatém Kopečku, která byla zahájena v lednu 2008. Z tohoto důvodu se doprava i pohyb vozidel na Svatém Kopečku značně zkomplikovaly. V prvním čtvrtletí roku bylo uzavřeno parkoviště zoo. To se sice od konce března změnilo, neboť zoo ve spolupráci s Magistrátem města Olomouce zajistila další provizorní plochy pro parkování aut, avšak parkoviště v centru Svatého Kopečka, které sloužilo hlavně k parkování autobusů, je uzavřeno doposud (stavbaři na něm mají složený materiál). Na snížení počtu návštěvníků v roce 2008 mělo vliv také velké zvýšení cen pohonných hmot. Velikonoční svátky v roce 2008 připadly na 23. a 24. března. V tyto svátky zoo dosahuje za pěkného počasí nejvyšší denní návštěvnost. Letos však bylo počasí ještě mrazivé, a tak do zoo přišlo během velikonočních svátků jen 2 716 lidí, zatímco v roce 2007 19 569 osob. Nejvyšší denní návštěvnost byla 8. 5., a to 4 766 osob, dále 10. 5. (4 169 osob), a pak až 20. 7. (4 002 osob). Měsíc prosinec byl ve srovnání s loňským rokem nadprůměrný. Zoo si přišlo prohlédnout 13 445 lidí (v předchozích letech se návštěvnost pohybovala kolem deseti až dvanácti tisíc osob). Devátý ročník pořádání večerních vánočních prohlídek zoo přinesl rovněž rekord. Do 31. 12. si večerní zoo prohlédlo 3 940 osob. Vzhledem k tomu, že tuto službu mohli návštěvníci využít až do 4. ledna, jejich počet nakonec dosáhl 4 768 osob. Velký zájem byl také o prohlídku zoo s průvodcem. Bohatě byly využity oba termíny, které zoo nabízela jak v 17.00, tak v 18.00 hodin. Návštěvníci, kteří si nenechali ujít možnost večerní procházky po romanticky osvětlené zoo, si mimo jiné prohlédli řadu mláďat, narozených koncem roku 2008 a také poslední mláďě tohoto roku, kterým se stala kozička kame-runská. Zajímavým údajem je také počet psů, kteří doprovodili na návštěvě zoo své pány. Letos vzrostl oproti roku 2007 zhruba o 100 psů, a to na 3 503.

Summary: In 2008 Olomouc Zoological Garden was visited by 356,311 people. Compared with 2007, it is 33,743 less people. The lower interest of the public in the zoo, which in spite of this has remained the most visited cultural establishment in the region, can be attributed to the construction of a sewerage network at Svatý Kopeček, which commenced in January 2008. For this reason transport as well as movement of vehicles at Svatý Kopeček became very complicated. The highest visitor figures were recorded on May 8, reaching the mark of 4,766 persons, followed by May 10, with 4,169 persons, and then Jul. 20, with 4,002 persons. Compared with the previous year the month of December was above-average. A total of 13,445 people came to visit the zoo, in previous years these figures ranged between ten to twelve thousand people. The ninth year of evening visits to the zoo during the Christmas season brought another record.

By December 31, the evening zoo had attracted 3,940 people. In view of the fact that this service ran until Sunday Jan. 4, the visitor figures went up to 4,768 people in the end. An interesting piece of information is also the number of canine visitors to the zoo, which this year has risen to 3,503, last year it was about one hundred dogs less.

Vývoj návštěvnosti v roce 2008 v jednotlivých měsících a její srovnání s rokem 2007												
Návštěvnost 2008	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Dospělí	2880	6697	7778	12477	26916	23525	31467	35463	11068	7611	4252	6290
Mládež	2023	4857	4825	7796	18270	17614	24211	27163	6618	5390	3128	5274
Platící celkem	4903	11554	12603	20273	45186	41139	55678	62626	17686	13000	7397	11564
Děti do 3 let	748	1768	1913	3092	6917	6312	8548	9214	2666	2007	1120	1754
ZTP Celkem	82	232	147	337	931	940	1310	1488	604	378	88	127
Celkem návštěvníků	5733	13554	14663	23702	53034	48391	65536	73328	20956	15385	8578	13445
Kumulativní	5733	19287	33950	57652	110686	159077	224613	297941	318897	334282	342860	356311
Návštěvnost 2007	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Dospělí	1610	3251	7541	30723	21986	22889	32087	35726	12650	5723	2113	4563
Mládež	1183	2344	6557	19592	15411	23340	22486	28740	7735	4192	1594	3696
Platící celkem	2793	5595	14098	50315	37397	46229	54573	64466	20385	9915	3707	8259
Děti do 3 let	807	1619	3500	8289	5739	7093	11104	9851	3120	1523	579	1253
ZTP Celkem	1604	1971	3081	1231	1726	2121	1890	2415	835	473	303	195
Celkem návštěvníků	5204	9185	20679	59835	44862	55443	67567	76732	24340	11911	4589	9707
Kumulativní	5204	14389	35068	94903	139765	195208	262775	339507	363847	375758	380347	390054
Porovnání 2007/2008												
2008 měsíční	5733	13554	14663	23702	53034	48391	65536	73328	20956	15385	8578	13445
2008 kumulativní	5733	19287	33950	57652	110686	159077	224613	297941	318897	334282	342860	356311
2007 měsíční	5204	9185	20679	59835	44862	55443	67567	76732	24340	11911	4589	9707
2007 kumulativní	5204	14389	35068	94903	139765	195208	262775	339507	363847	375758	380347	390054
Porovnání měsíční	529	4369	-6016	-36133	8172	-7052	-2031	-3404	-3384	3474	3989	3738
Porovnání kumulativní	529	4898	-1118	-37251	-29079	-36131	-38162	-41566	-44950	-41476	-37487	-33743

Zpracovala: Hana Labská

Nejvýznamnější akce v roce 2008

Most Important Events in 2008

Všechny akce konané pro veřejnost byly prezentovány v médiích. Jednalo se o vítání jubilejních návštěvníků, návštěvy významných osobností, akce pořádané ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Olomouci i zábavné akce pro veřejnost pořádané jak zoo, tak dalšími partnery. Dále byly zveřejňovány události ze života zoo: narození mláďat, zajímavé informace o provozu zoo, například náklady na krmný den, přesuny zvířat do naší i jiných zoo, unikátní veterinární zákroky a podobně. Všechny tyto události jsou zveřejněny také na webových stránkách zoo. Koncem srpna byl televizním zpravodajstvím R1 TV Morava v naší zoo natočen

první pilotní pořad s názvem Encyklopedie zvířat. Do konce roku se natáčel jeden pořad týdně. Jeho vysílání proběhlo vždy ve středu v 17.55 hod. v regionálním zpravodajství na TV Prima.

Summary: All the events organised for the public were presented in the media. This concerned welcoming every one hundred-thousandth visitor, events organised in co-operation with the Olomouc Centre of Children and Youth, visits by important personalities, as well as entertainment events for the public organised both by the zoo and other partners. Moreover, events from life in the zoo were published: the birth of baby animals, interesting information about the day-to-day running of the zoo, for example the cost of one day of feeding, transfers of animals into our and other zoos, unique veterinary procedures and so on. All these events are contained on the zoo website. At the end of August the first pilot programme called the Encyclopaedia of Animals was shot by R1 Morava TV news. Its filming took place in Olomouc Zoo. By the end of the year one programme was being shot a week.

Přehled akcí:

3. 1. Tisková zpráva o výsledku návštěvnosti zoo za rok 2007.
4. 1. První mládě roku 2008 – beránek Nový Rok a poslední mládě roku 2007 zebra Victoria.
11. 1. Natáčení pro Český rozhlas Olomouc pro pořad Zvědavý mikrofon: „Den v zimní zoo, jak zoo žije a funguje?“ Redaktor p. Aleš Spurný.
31. 1. První mláďata v pavilonu opic – tamarín pinčí a tamarín vousestý (Přítomni: MF Dnes, Olomoucký den, Právo, ČTK, TV Morava a ČT1, Český rozhlas Olomouc).
25. 1. Vyjádření k situaci časného jara – „Předčasné probouzení krteků“ – RNDr. Veselá – natáčení pro ČT 1.
25. 1. Prezentace zoo na webových stránkách „Kudy z nudy“. V únoru vyšel PR článek o Zoo Olomouc v informačním magazínu OC Haná Jaro 2008. V únorovém čísle Radničních listů je zoo věnována celá strana pod názvem „V zoologické zahradě již začalo jaro“.
6. 2. Stěhování lva Schrödera a návštěva jeho chovatelek ze Zoo Neuwied.
8. 2. Představení nového mláďete žirafy Rothschildovy, samce Paula.
12. 2. Tisková zpráva „Kolik, co a za kolik?“ Informace o tom, jaké náklady byly na jídelničky jednotlivých zvířat v zoo a o nejdražších a nejzajímavějších složkách jejich potravy.

- 21. 2.** Tisková zpráva – reportáž o odjezdu jednoho z nejstarších a nejzajímavějších obyvatel zoo medvěda kodiaka Barbuchy do německého Duisburgu.
- 25. 2.** Tisková zpráva – zveřejnění nejvyšší návštěvnosti zoo v únoru v celé její historii. Poslední únorovou nedělí, díky na tuto dobu neobvykle slunečnému počasí, navštívilo zoo 2 286 lidí.
- 27. 2.** Tisková zpráva – lenochodi na pedikúře. Informace o zkracování přerostlých drápů lenochodů a s tím související veterinární prohlídce.
- 4. 3.** Tisková zpráva – informace o škodách způsobených v zoo orkánem Emma ve dnech 1. a 2. 3.
- 7. 3.** Proběhla valná hromada Zoo Olomouc, a to již tradičně v restauraci „Na fojtství“.
- 7. 3.** Prezentace narozené samičky lamy vikuni.
- 19. 3.** Změna prezentace Zoo Olomouc na webových stránkách „Info Česko“.
- 20. 3.** Příprava Zoo Olomouc na Velikonoce – více jak padesát kůzlat koz kamerunských, jehňata ovcí kamerunských a valašek.
- 25. 3.** Tisková zpráva o návštěvnosti zoo během velikonočních svátků, informace o zahájení provozu vláčku v zoo, instalaci nových informačních tabulek u výběhů zvířat a uvedení do prodeje Výroční zprávy zoologické zahrady za rok 2007.
- 4. 4.** Propagace zahájení komentovaného krmení v zoo. Akce pro novináře.
- 4. 4.** Natáčení v zoo do pořadu „Chalupa je hra“. Vysílání pořadu dne 6. května v 18. 15 hod.
- 3. 4.** Tisková zpráva o zahájení komentovaného krmení v zoo v roce 2008.
- 4. 4.** „Aprílové hrátky se zvířátky“ – akce ve spolupráci s DDM Olomouc. Akci monitorovala i média: ČR Olomouc a Olomoucký deník. Účast: 200 osob.
- 17. 4.** Prezentace druhého narozeného mláděte malpy plačtivé médiím.
- 18. 4.** Natáčení rozhovoru s ošetřovatelkou Hanou Dostálovou pro pořad ČR Olomouc „Zvědavý mikrofon“.
- 19. 4.** Den Země v zoo – soutěž pořádaná DDM Olomouc ve spolupráci s naší zoo s názvem „Putování žabky Bufinky“. Na sedmi stanovištích plnily děti soutěžní úkoly zaměřené na ochranu obojživelníků. Soutěž byla zaměřena na podporu kampaně „Žáby bijí na poplach“, pořádanou pod názvem „Amphibian in crisis“ a vyhlášenou EAZA pro rok 2007/2008. Účast: 400 osob.

- 22. 4. Zveřejnění článku zoo na stránkách magazínu „Naše děti“.
- 23. 4. Pokračování spolupráce s magazínem Koktejl. Článek, soutěž a volná vstupenka do zoo.
  - 9. 4. Informace o akci Aprílové hrátky se zvířátky, pořádané Domem dětí a mládeže ve spolupráci se zoo.
- 10. 4. Tisková zpráva – informace o možnosti parkování na Svatém Kopečku v souvislosti s probíhající výstavbou kanalizační sítě na Svatém Kopečku a možnostech přístupu k zoo.
- 29. 4. Natáčení pro ČR Olomouc do pořadu Styl na téma „Namlouvání zvířat“. Hovořili chovatelé R. Miesler – ptáci, S. Kořínková – žirafy, R. Nádvořík – ryby.
- 30. 4. Předávání cen „Bílý slon“ v soutěži o „Odchovek roku“, kde naši chovatelé Hana Dostálová a Roman Miesler získali první místa v kategorii savci a ptáci.
  - 6. 5. Tisková zpráva – informace o velmi úspěšných výsledcích chovatelů naší zoo v soutěži „Odchovek roku“.
- 13. – 15. 5. Valná hromada UCSZ v Ústí nad Labem – zúčastnil se bývalý ředitel olomoucké zoo Ing. Zdeněk Slavotínek a obdržel čestné členství unie.
- 18. 5. Křtiny žirafího mláděte tehdejší hejtmánem Olomouckého kraje RNDr. Ivanem Kosatíkem. Následovala krátká tisková konference v jídelně zoo.
- 22. 5. Křtiny levharta mandžuského. Samec dostal od svého kmotra a sponzora pana Michaela Sváka, majitele autosalonu Peugeot, jméno Terry.
- 26. 5. Tisková zpráva a propagace akce „Za starý spotřebič do zoo!“, akce se konala 1. června.
- 31. 5. Dětský den v zoo. Dopoledne probíhala akce autosalonu Peugeot na dětském hřišti a odpoledne se konal dětský den s pojišťovnou Generali na terase vyhlídkové věže zoo. Obě akce byly propagovány v médiích a na našem webu.
  - 3. 6. Uvítání 100 000. návštěvníka v roce 2008. Stala se jím paní Renáta Otáhalová, která žije s rodinou v Holandsku.
  - 4. 6. Nad zoo se přehnala silná bouře, která zaplavila některé objekty v areálu. Tisková zpráva – informace o průtrži mračen a o rychlém odstranění jejich následků proběhla 7. 6.
- 11. 6. Natáčení TV Morava – zoo plná dětí na školním výletu.
- 21. 6. Akce pořádaná DDM ve spolupráci se zoo „Ahoj školo“. Této akci se mimo jiné zúčastnil 1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje

- Ing. Pavel Horák. Zároveň probíhala akce s propagací projektu rodinných pasů pod patronací KÚOK.
- 21. 6.** Návštěva členů Klubu švýcarských salašnických psů s 35 psy.
  - 24. 6.** Křtiny žirafy Abení předsedou ČSSD Ing. Jiřím Paroubkem a tisková konference v restauraci Archa.
  - 27. 6.** Akce „Za samé jedničky do zoo!“ Děti, které se prokázaly tímto krásným vysvědčením, měly vstup do zoo zdarma. Přišlo jich tento den padesát.
  - 4. 7.** Mláďata fenků v olomoucké zoo – druhý úspěšný odchov. Fotografování proběhlo při příležitosti vážení a odčervování těchto zvířat.
  - 11. 7.** Již šestým rokem proběhla akce „Dotyková zoo“, která bude v provozu celé prázdniny.
  - 15. 7.** Slavnostní otevření dětského lanového centra „Lanáček“ v zoo jejím provozovatelem, Lanovým centrem Proud.
  - 23. 7.** Uvítání 200 000. návštěvníka olomoucké zoo v roce 2008. Stala se jím paní Jana Macháčková z Ústí nad Labem, která navštívila zoo s rodinou v rámci své dovolené v Jeseníkách.
  - 25. – 29. 8.** V těchto dnech proběhl již tradiční příměstský tábor pořádaný ve spolupráci s DDM Olomouc.
  - 30. 8.** Zájezd zaměstnanců olomoucké zoo do zoologické zahrady v Bojnících.
  - 31. 8.** Křtiny mláďete lamy, které dostalo jméno Fliček, za účasti Dr. Jana Štilce, generálního manažera cestovní agentury FLY UNITED a zahájení fotosoutěže „Podzim v Zoo Olomouc“, probíhající v září a říjnu.
  - 31. 8.** „Rozloučení s prázdninami“ – akce pořádaná v zoo ve spolupráci s mediálním partnerem Rádiem Haná.
  - 5. 9.** Uvítání 300 000. návštěvníka roku 2008. Stal se jím pan František Němec z Rohova u Opavy. Do zoo přijel na výlet s celou rodinou.
  - 25. 9.** Výjezdní zasedání Rady města Olomouce v restauraci Archa.
  - 27. 9.** Den sponzorů a přátel Zoo Olomouc. Šestnáctý ročník navštívilo 308 účastníků z řad soukromých osob i zástupců firem, a to i se svými rodinami.
  - 30. 9.** Informace pro veřejnost o odchodu tří žiraf Oty, Standy a Františka do slovinské Zoo Lublaň.
  - 3. 10.** Den seniorů v zoo. 1. říjen je Dnem seniorů. Členové klubů seniorů při odboru sociálních služeb a zdravotnictví Statutárního města Olomouc mají tento den již několik let vstup do zoo zdarma. V letošním

roce mohli senioři využít k návštěvě zoo dokonce dva dny, 1. i 2. října. Ze 798 členů klubů nabídky využilo 138 starších spoluobčanů.

- 4. 10.** Soutěž „Safari stezkou“ pořádaná ve spolupráci s DDM Olomouc.
- 7. 11.** Návštěva přátel schönbrunské zoo ve Vídní.
- 27. 11.** Křtiny mláděte kočkodana husarského redaktory „Týdeníku Prostějovska“. Mladá samička dostala jméno Kryšpína.
- 5. 12.** Mikuláš v zoo. Při své návštěvě mohly děti v areálu zoo potkat jak Mikuláše, tak čerty a anděla na ponících. Za přednes básničky čekala děti sladká odměna. Program, na kterém se zoo podílela účastí ochočené lamy Molino – Flíčka se svou chovatelkou Libuší Veselou, pokračoval v restauraci Archa.
- 5. – 23. 12.** V rámci konání Vánočních trhů na olomouckém Horním náměstí byla na nádvoří radnice instalována mini zoo. Součástí expozice se stala lama alpaka s mládětem, dvě kozy kamerunské a dvě ovce valašky.
- 20. 12. – 4. 1.** Večerní vánoční prohlídka zoo. Letošní devátý ročník této vánoční akce se setkal s nebyvalým zájmem veřejnosti. Zoo navštívilo 4 768 osob. Velký zájem byl také o prohlídku zoo s průvodcem, která probíhala každý den v 17.00 a 18.00 hodin. V průběhu večerních vánočních prohlídek byly do médií odeslány dvě tiskové zprávy s uvedením průběhu návštěvnosti zoo v tyto dny a speciálně ve večerních hodinách.

Těžba dřeva po vichřici Emma (1. – 2. 3.)
Clearing wood after the storm "Emma" (Mar. 1 – 2)

Opravy plotů poničených vichřicí Emma (3. 3.)
Repairs of fences damaged by the storm "Emma" (Mar. 3)

Valnou hromadu zahájil ředitel Dr. Ing. Hábaň (7. 3.)
The General Meeting was opened by Director Dr. Ing. Hábaň (Mar. 7)

Foto z valné hromady (7. 3.)
Photo from the General Meeting (Mar. 7)

Zahraniční studenti čistí výběh makaků po vichřici (18. 3.)
Foreign students cleaning a macaque run after the storm (Mar. 18)

Mládě levharta pokřtil pan Michal Svák (22. 5.)
A leopard cub was christened by Mr. Michal Svák (May 22)

Kmotrem žirafáka Paula se stal tehdejší hejtman Ol. kraje
RNDr. Ivan Kosatík (9. 5.)
The patron of Paul, the male giraffe, was the then Governor of the
Olomouc Region RNDr. Ivan Kosatík (May 9)

Na jaře byla v zoo otevřena nová restaurace
In the spring a new restaurant was opened

Děti ze Zooklubu se mohou blíže seznámit se zvířaty
Children from the Zoo Club can see animals close up

Privítání 100 000. návštěvníka (2. 6.)
Welcoming of the 100,000th visitor (Jun. 2)

Průtrž mračen se nad zoo přehnala 4. 6.
Cloudburst over the zoo (Jun. 4)

Předseda ČSSD Ing. Jiří Paroubek se stal kmotrem malé žirafy Abění
Chairman of the Social Democrats Jiří Paroubek became the patron of Abění – a little giraffe

Otevření lanového centra „Lanáček“ (15. 7.)
Opening of the "Lanáček" Climbing Centre (Jul. 15)

Dotyková zoo se setkává s kladnými ohlasy návštěvníků
The petting zoo is popular among visitors

Příměstský tábor probíhá vždy poslední týden prázdnin
The town summer camp is always held in the last week of the school holidays

Zájezd zaměstnanců do Zoo Bojnice (30. 8.)
Trip of zoo employees to Bojnice Zoo (Aug. 30)

Setkání postižených dětí se zvířaty ze zoo
Visiting handicapped children with animals from the zoo

Foto z večerních vánočních prohlídek
Photo from evening visits to the zoo during the Christmas season

Mini zoo byla na nádvoří olomoucké radnice až do 23. 12.
The mini zoo was placed on the courtyard of Olomouc City Hall until Dec. 23

Hejtman olomouckého kraje Ing. Martin Tesařík s malou lamou
Governor of the Olomouc Region Ing. Martin Tesařík and a little lama

Návštěva přátel Schönbrunnské zoo ve Vídni (7.11.)
Visit from friends of Schönbrunn Zoo, Vienna (Nov. 7)

V zoo bylo možné potkat 5. prosince i anděla s čertem
On December 5 you could have met an angel and the devil in the zoo

Zpracovala: Hana Labská, Milan Kořínek, RNDr. Libuše Veselá

Konference pracovníků vzdělávání a marketingu UCSZ v Zoo Ústí nad Labem 15. – 17. 10.

Konference pracovníků vzdělávání a marketingu se za naši zoo zúčastnili Milan Kořínek a Martina Freudlová. Jednání probíhalo částečně společně a částečně bylo rozděleno na jednání vzdělávací sekce a marketingové sekce. Součástí jednání byly také četné diskuze, na kterých si pracovníci jednotlivých zoo vyměňovali zkušenosti s konáním různých akcí a zkvalitňováním práce marketingových a vzdělávacích oddělení. Velmi zajímavá byla prezentace nazvaná „Programy s aktivizací zvířat v expozicích v Zoo Praha“, která zahrnovala i krátké videoukázky ze cvičení prováděných s různými druhy zvířat.

Zajímavé přednášky byly také o zkvalitnění péče o návštěvníky v Zoo Praha, pořádání příměstských táborů v Zoo Brno a zkušenosti s ekologickými programy v SEV

Foto z konference pracovníků vzdělávání a marketingu
Photo from a conference of educational and marketing workers

Divizna při Zoo Liberec. Z dalších přínosných prezentací lze zmínit spolupráci českých a senegalských škol na kampani EAZA, kterou přednesli pracovníci pražské zoo. Součástí jednání bylo také zhodnocení kampaně EAZA z minulého období „Žáby bijí na poplach“ a výměna zkušeností, které s touto akcí jednotlivé zoo měly. Velká část jednání byla věnována přípravě nové kampaně „EAZA European Carnivore Campaign“ 2008/2009, která je zaměřená na ochranu evropských druhů šelem.

Zpracoval: Milan Kořínek

Propagace zoo v roce 2008 Zoo Promotion in 2008

Aktivity zoo v oblasti propagace se v roce 2008 soustředily převážně na obnovu zastaralých a neudržovaných tabulí a panelů v areálu zoo. Všechny informační tabulky o zvířatech byly přepracovány do nového vzhledu. Současně byl výrazně rozšířen jejich obsah tak, aby tabulky poskytovaly aktuální a zajímavé informace. Nejčastěji vyhledávané informace byly zpracovány v podobě ikon a dalších

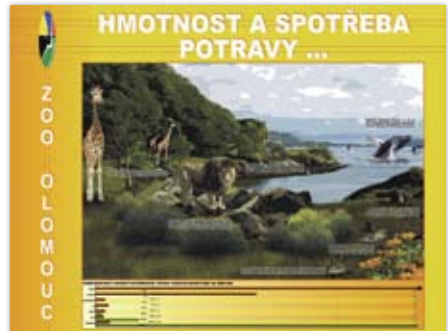
Naučný panel „Jihoamerický prales“
“South American Forest” educational panel

grafických prvků tak, aby byly srozumitelné i pro děti a zahraniční návštěvníky. V areálu zoo byly umístěny nové panely Stopy zvířat a Potrava zvířat (pokračování série z roku 2007). U výběhu pro medvědy byly umístěny informační panely o baribalech a chystaném novém výběhu, který bude společný pro tento druh medvědů a vlky arktické. Dále byl přepracován panel dravců a žiraf. Nevyhovující panely byly z areálu odstraněny a připravuje se jejich nahrazení za nové.

Rovněž webové stránky zoo, které rozsahem, obsahem a grafickým zpracováním již několik let neodpovídaly obvyklému standardu, podstoupily zásadní rekonstrukci. Celá struktura byla upravena a zpřehledněna, infor-

Nový vzhled informačních tabulek
The new design of information boards

Naučný panel o potravě zvířat
Animal diet educational panel

mace byly rozšířeny, rozděleny do relevantních kategorií a doplněny fotografiemi. Kromě rekonstrukce komunikačních prvků zoo se oddělení propagace soustředilo na vydání knihy Zoo v obrazech autora Milana Kořínka. Tato publikace na 120 stránkách vyobrazuje více než 200 velmi kvalitních fotografií a poutavou formou přibližuje informace o zvířatech chovaných nejen v Zoo Olomouc. Vel-

ký důraz byl mimo grafické a obsahové ztvárnění kladen na technologii tisku, kdy bylo využito velmi atraktivní technologie parciálního laku překrývajícího každou fotografii. V oblasti reklamy jsme se orientovali na cílenou prezentaci na internetu a na propagaci sezónních aktivit. Spolupracujeme s mnoha regionálními organizacemi a prostřednictvím reciproce pokrýváme reklamou důležité uzly regionu.

Nejvýznamnější aktivity pro návštěvníky

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2008 probíhalo v období sezóny komentované krmení. Oproti roku 2007 však bylo rozšířeno o velmi atraktivní komentované krmení gepardů, mravenčníků a baribalů.

V září a říjnu proběhlo třetí kolo fotosoutěže, které se zúčastnilo velké množství návštěvníků zoo. Podařilo se nám zajistit atraktivní výhry, jako například dvě zpáteční letenky do libovolné evropské destinace, vodácko – turistické zájezdy po ČR i do zahraničí, poukazy do lanového centra, fotoaparáty a mnoho dalších. Přestože večerní vánoční prohlídky trvaly kratší dobu, než v roce 2007, přilákaly více než dvojnásobné množství návštěvníků.

Summary: Zoo activities in the area of promotion in 2008 focused mainly on the renewal of old and unkempt boards and panels in the zoo. All the information boards about animals got a makeover thus acquiring a new appearance. Simultaneously, their content was significantly enlarged ensuring that the boards provide up-to-date and interesting information. The most sought-after details took the form of icons and other graphical features, these being easily understandable for children as well as foreign visitors. Furthermore, the zoo website which had not been meeting the usual standard as to its scope, content and graphic design for several years underwent a fundamental reconstruction. Apart from the renewal of the communication elements of the zoo the Marketing Department concentrated predominantly on the publishing of a book called Zoo in Pictures. This 120 page book has more than 200 high-quality photographs and in an interesting way presents information about animals, not only those kept at Olomouc Zoo. As to advertising, we focused on the target-oriented

Komentované krmení gepardů
Feeding Cheetahs along with a commentary

Foto z vánočních večerních prohlídek
Photo from evening visits to the zoo during the Christmas season

Ve fotosoutěži zvítězil snímek Ivo Dandula s názvem „Melancholie“
The winner of the photography competition was Ivo Dandul with a picture called “Melancholy”

presentation on the Internet and promotion of seasonal activities. We co-operate with many regional organisations and from the point of view of advertising we have covered important areas of the region on a reciprocal basis.

Zpracoval: Mgr. Luděk Richter

Sponzoři Zoo Olomouc v roce 2008

Sponsors in the year 2008

Zájem o sponzorování vzácných a ohrožených druhů zvířat v Zoo Olomouc i nadále trvá, v roce 2008 jsme od sponzorů z řad občanů, žáků základních škol, studentů středních a vysokých škol, různých sdružení, podnikatelů a firem získali částku 1.405.637,- Kč, tedy o 30.000,- Kč více, než v předchozím roce.

Dne 27. 9. 2008 proběhl Den sponzorů a přátel Zoo Olomouc. Tento již 16. ročník velmi oblíbené akce se nesl v novém duchu: kromě obvyklého bohatého občerstvení, které poskytl pan Pavel Lébl, byl připraven bohatý doprovodný program, který se skládal z komentovaných krmení, ukázek zvířat, projížděk na ponících a ve vláčku.

Summary: The interest in sponsoring rare and endangered species in Olomouc Zoo is still great, in 2008 we acquired a sum of € 52,196 from sponsors from the ranks of the general public, pupils of basic schools and students of secondary schools and higher education institutions, various associations, entrepreneurs and businesses. Sep. 27, 2008 was the Day of Sponsors and Friends of Olomouc Zoo. The 15th year of this very popular event was staged in a new way. Apart from the traditional ample refreshment, provided by Mr. Pavel Lébl, an entertaining programme was prepared, consisting of a commentary during feeding, an animal show along with pony and train rides.

Den sponzorů zahájil ředitel zoo Dr. Ing. Habáň
The Day of Sponsors was opened by Dr. Ing. Habáň, Zoo Director

Pro sponzory jsme měli připravené i ukázky komentovaného krmení
We prepared a display of feeding the animals along with a commentary for the sponsors

Peněžní dary – jednotlivci

Kateřina Adámková, Prostějov
 Jiřina Bantová a Daniel Spáčil, Luká
 Jan a Michal Bardoňovi, Olomouc
 Vladimír Böhm, Prostějov
 Igor Bujna, Havířov
 MUDr. Radim Burda, Olomouc
 Milena Cienglewiczová, Olomouc
 Lucie Čundrlová, Olomouc
 Ing. Jaromír Dejl, Olomouc
 Libuše Dostálová, Olomouc
 Radek Funda, Kolín
 Ing. Stanislav Hájek, Olomouc
 Prof. Ing. Jan Hálek, CSC, Olomouc
 Ema Harbichová, Nový Malín
 RNDr. Jan Holpuch, Ph.D., Olomouc
 Michal Hornof, Šternberk
 Milan Hroch, Bludov
 MUDr. Anna Hrochová, Olomouc
 JUDr. Josef Jansa, Olomouc
 MUDr. Vladimír Jorda, Olomouc
 Ing. Vladimíra Jordová, Olomouc
 Miroslav Jungmann, Mostkovice
 Jana Kallmünzerová, Praha
 Petra Kašparová, Olomouc
 Lenka Kezňniklová, Zábřeh
 Josef Kezňnikl, Zábřeh
 Mgr. Ing. Petr Konečný, Olomouc
 Petr Koníř, Česká Třebová
 Lea Kopecká, Horka n. Moravou
 RNDr. Ivan Kosatík, Olomouc
 Nikol Koutná, Prostějov
 Pavla Králíková, Olomouc
 Ing. Jarmila Křenková, Ostrava
 Tereza Krhovjáková, Zátor – Loučky
 Ing. Antonín Kropáček, Olomouc
 Petr Kuba, Olomouc
 Olga Kubová, Olomouc
 Martin Kučera, Čertoryje
 MUDr. Mgr. Ivan Langer, Olomouc
 Vladimíra a Zdeněk Lokajčíkovi, Dolní Studénka
 Věra Macková, Olomouc
 Leoš Mach, Vysoké Mýto
 Rodina Macháčková, Praha
 Michaela Marková, Olomouc
 Mgr. Radko Martínek, Moravská Třebová
 Jana Mašatová, Přerov
 RNDr. Iva Matoušková, Šternberk

PaedDr. Zdeněk Mazal, Olomouc
 MUDr. Alena Mazalová, Břidličná
 Jitka Mikudíková, Dolany
 Ing. Martin Mišenský, Dolní Lhota
 Jiří Nováček, Brno
 Drahomír Novák, Polkovice
 MUDr. Jiří Novák, Olomouc
 Miroslava Nováková, Olomouc
 Ing. Alois Novotný, Bruntál
 Martin Novotný, Olomouc
 Drahomíra Ondrová, Prostějov
 Mgr. Ing. Radim Opletal, Olomouc
 Jan Petr, Olomouc
 Luděk Pohanka, Olomouc
 Manželé Polánovi, Praha
 Michaela a Petr Pospíšilovi, Přerov – Čekyně
 Zbyněk Poštulka, Loštice
 Petr Prášil, Hlubočky
 Aleš Procházka, Kladno
 Jakub Procházka, Přerov
 Adam Prokeš, Velká Bystřice
 Anna Rajmonová, Olomouc
 MUDr. Marie Rajmonová, Olomouc
 Marie Rajmonová, Olomouc
 Petr Rejzek, Přerov
 Bc. Miluše Rýznarová, Dubicko
 Miroslav Rýznar, Dubicko
 Veronika Šafářová, Chropyně
 Pavlína Samsonová, Prostějov
 Petr Sedláček, Krčmaň
 JUDr. Vladimír Sedláček, Velká Bystřice
 Jitka Sedláčková, Olomouc
 Veronika Sedláčková, Olomouc
 Vladimíra Sekaninová, Šumperk
 Jitka Šindelářová, Nový Jičín
 MUDr. Aleš Skřivánek, Olomouc
 RNDr. Ladislav Slezák, Vlašim
 Zdeněk Smékal, Olomouc
 Terezie Sochorová
 MUDr. Radoslav Špalek, Horní Moštěnice
 Pavel Srovnal, Olomouc
 Martin Šťastný, Olomouc
 Jitka Studená, Přerov
 Monika Studená, Přerov
 Tereza Studená, Přerov
 Ing. Milan Suchý, Olomouc
 Jaromír Sýkora, Olešnice
 Ing. Martin Tesařík, Olomouc
 Jana Tomašítková, Šternberk
 Martina Tomková, Čelákovice

MUDr. Vítězslav Vavroušek, Šternberk
Jiří Vodák, Kroměříž
Zdeněk Vraštil, Město Libavá
Soňa Vraštilová, Město Libavá
Jana Vysloužilová, Olomouc
Iveta Vysloužilová, Slatinky
Rostislav Zacpal, Přerov
Josef Zapletal, Brodek u Přerova
Dr. Jiří Zbořil, Olomouc
Radek Zbořil, Olomouc
Jiří Zlámal, Olomouc
JUDr. Igor Zmydlený, Valašské Meziříčí
Jiří Žufníček, Olomouc

Peněžitě dary – firmy, sdružení, společnosti

Ekofol s.r.o., Olomouc
Český svaz ochránců přírody, Šternberk
ANAG s.r.o. Olomouc
TERSET s.r.o. Prostějov
TEROZ Loštice
TABO CS s.r.o. Olomouc
Zdravotní pojišťovna MV ČR, Olomouc
Společnost přátel Afriky, Olomouc
Klub překvapených přátel, Olomouc
Kolektiv pracovníků odd. kultury a CR, MmO
Detektivní agentura Plesník, Olomouc
Libor Gašparovič, Agentura Galia, Olomouc
Alena Gašparovičová, Kamenný šenk, Olomouc
Severomoravská energetika a.s., Ostrava
Divadélko rolnička Litovel
Sdružení Šance, Dětská klinika FN Olomouc
Sklenáková Taťána, „Baby club vodníček“
Olomouc
John Crane Sigma, a.s. Lutín
LIONS CLUB Olomouc
YAMACO Software, Ing. Karel Janeček,
Prostějovičky
ZO OS ZPTNS Šumperk
JERID, s.r.o. Olomouc
Radio Haná s.r.o., Olomouc
Kolektiv pracovníků firmy Schneider Logistics
Europe, s.r.o. Olomouc
NET, s.r.o. Staré Město
BALNEO CENTRUM FLORA, Olomouc
DANIEL'S DONUTS original american recipe,
Olomouc

PRIMA PACK s.r.o. Olomouc
HART – Alena Tökoly, Olomouc
Fitcentrum GAMBARE, Olomouc
CADUCEUS Olomouc
APN Trade s.r.o. Tišnov
Zaměstnanci Odboru životního prostředí MmO
BUJINKAN CZECH DOJO Olomouc
UNIVIT s.r.o. Olomouc
ZVOS NOVA s.r.o. Červený Dvůr
VLP a.s. Divize Střední Morava, Olomouc
Půjčovna stavebních strojů, s.r.o. Olomouc
Mladí konzervativci, Regionální klub Prostějov
Pivovar Holba, a.s., Hanušovice
ZO OS KOVO při Obráběcí stroje s.r.o, Olomouc
Laboratoř klinické mikrobiologie, Nemocnice
Šternberk
Bratrstvo buněčné pracky, Olomouc
TV Morava s.r.o. Olomouc
Hospůdka u Kuděje, Olomouc
ZUKO Plus s.r.o. Štěpánov
EUROSPACE CZ, s.r.o. Praha
Institut komunitního rozvoje Ostrava
ARTORY s.r.o. Staré Město
BK Prostějov v.o.s. Prostějov
FLY UNITED s.r.o. Praha
Lékárna U Zlatého lva, Hranice na Moravě
Pracovníci Katedry geoinformatiky PíF UP,
Olomouc

Peněžitě dary – školy

Střední škola odborná, Šumperk
ZŠ Heyrovského, Olomouc
MŠ Wolkerova, Olomouc
MŠ Husitská, Olomouc
ZŠ Bedihošť
ZŠ Tyršova ul., Frenštát pod Radhoštěm
ZŠ Rejskova, Prostějov
ZŠ kpt. Jasoika, Havířov-Suchá
Reálné gymnázium a ZŠ města Prostějova
ZŠ Řezníčkova, Olomouc – Staré Hodolany
ZŠ Holečková, Olomouc
ZŠ E. Valenty, Prostějov
ZŠ Dr. Horákové, Olomouc
SOŠ a SOU Přerov
Studenti domova mládeže při SZŠ a VZŠ,
Olomouc
Nadační fond při SZŠ a VZŠ Olomouc
Gymnázium Čajkovského, Olomouc

ZŠ A. Štěpánka, Dolany
Slovanské gymnázium, česko francouzská sekce, Olomouc
ZŠ 1. máje, Hranice
ZŠ Lipník nad Bečvou
Střední škola řezbářská, Tovačov
ZŠ Dr. Hrubého, Šternberk
Studenti ochrany a tvorby životního prostředí UP Olomouc
Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice
Katedra asijských studií FF UP Olomouc
ZŠ Určice
SRPŠ při ZŠ Spojenců, Olomouc
Gymnázium Olomouc – Hejčín
ZŠ Hálkova, Olomouc
MŠ Komenského, Šternberk
ZŠ Tršice
ZŠ Senice na Hané
ZŠ Stupkova, Olomouc
ZŠ Čajkovského, Olomouc, 2. a 4. třída
ZŠ Břidličná
Dětský domov a školní jídelna, Štítý
MŠ Radova, Olomouc
MŠ a ZŠ Jistota, o.p.s. Tetín
ZŠ a MŠ Lipová – Lázně
Gymnázium Přerov
ZŠ Loučná nad Desnou
ZŠ Mariánské Údolí – Hlubočky
Gymnázium Šternberk
ZŠ a MŠ Palackého, Prostějov
MŠ Gemerská, Litovel
MŠ a ZŠ Gorkého, Olomouc
Školní družina ZŠ a MŠ Slatinice
Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc
Gymnázium Šternberk
ZŠ U Stadionu, Uničov
ZŠ Fr. Stupky, Olomouc

Reklama

ČEZ, a.s. Praha
Dopravní podnik města Olomouce, a.s.
Centrum Moravia, s.r.o., Olomouc
Vodohospodářská společnost, a.s., Olomouc
Haryservis II, Olomouc
Miroslav Otáhal – ELEKTRO, Olomouc
Martin Morava – Extra Print CZ Praha
ROKOSPOL, a.s., Uherský Brod
Řempe Lyra, s.r.o., Olomouc

INVENSYS APPLIANCE CONTROLS, s.r.o., Šternberk
Zdeněk Soukal, Pardubice
ZELTR s.r.o. Troubky
Troubecká Hospodářská, a.s., Troubky
Dach System, s.r.o.
Gratcl Zdeněk, Žabčice
Zahradní centrum Natura, s.r.o., Samotišky

Věcné dary

Dajana Pet s.r.o, Bohuňovice – krmivo pro ryby
Adriana s.r.o, Tři Dvory – Litovel – těstoviny
Trimex Olomouc s.r.o. – ovoce a zelenina
Redigy s.r.o., Olomouc – prezentace zoo na Internetu
Onyx engineering, s.r.o. Olomouc – napojení na Internet
VIDIE s.r.o., Olomouc – desinfekční prostředky
Amadeus Olomouc – překladatelské práce
MUDr. Josef Tenora, Olomouc – japonské křepelky
Solné mlýny, a.s. Olomouc – rýže
TESCO STORES ČR, a. s. Olomouc – ovoce, zelenina, pečivo
GLOBUS ČR k. s. Olomouc – ovoce, zelenina, pečivo
AHOLD Czech Republic, a.s. Olomouc – ovoce, zelenina
MVDr. Ivo Dupal – SANVET, Suky – krmivo a chovatelské potřeby
PENAM a. s. Olomouc – pečivo
ENERGY group, a.s. Praha – bylinné preparáty
EURO Sol s.r.o. Olomouc – kusová sůl
ZELTR s.r.o. Troubky – ovoce, zelenina
Peřej Tours, Olomouc

Bližší informace o sponzorování a seznam zvířat nabízených k adopci může každý zájemce získat u pokladny, případně na webových stránkách:
<http://www.zoo-olomouc.cz>

Zpracoval: Mgr. Luděk Richter

Péče o zeleň Gardening

Na nákup sazenic, trvalek, akvarijních rostlin, travního semene, zahradního substrátu a údržbu zeleně bylo v roce 2008 vynaloženo 37.007,95 Kč. V roce 2008 nebyly realizovány žádné nové okrasné výsadby. Činnost sadovnického úseku byla soustředěna zejména na údržbu stávajících výsadeb.

K hlavním akcím v roce 2008 patřily:

- Likvidace škod po vichřici Emma a stromů napadených lýkožroutem smrkovým *Ips typographus*.
- Zatravnění výběhů.
- 3 x týdně jsme dováželi „okus“ pro kopytníky, zejména pro žirafy a soby a svázeli zbytky z „okusu“ na skládku v blízkosti výtopyny na biomasu a vypomáhali při jejich štěpkování.
- Doplnění výsadeb na Jihoamerickém pavilonu a na pavilonu šelem.
- V průběhu celého roku jsme prováděli údržbu stávajících intenzivních výsadeb. Hlavní práce při údržbě proběhla v měsíci říjnu, kdy Ing. Příbyl provedl celkovou údržbu všech intenzivních výsadeb v areálu zoo.

Summary: The costs for purchasing seedlings, perennial plants, aquarium vegetation, grass seed, garden soil and greenery maintenance amounted to € 1,374 in 2008. This year no new ornamental planting was carried out. The activities of the tree section concentrated mainly on the upkeep of the existing growth.

Zpracoval: Ing. Jan Hüttner

Podzimní les v zoo
Autumn at the zoo wood

Drvoplně obecného *Cossus cossus* lze najít v lesních porostech
The Goat Moth lives in wooded areas

Křížák pruhovaný *Argiope bruennichi* se vyskytuje v areálu zoo
The Orb-weaving Spider *Argiope bruennichi* can be found in the zoo grounds

V zoo roste mnoho druhů hub, na snímku strmělka mlíženka
 Several mushroom species grow in the zoo, for example the Clouded Funnel *Clitocybe nebularis* in the picture

Telefonní seznam a kontakty na pracovníky Zoo Olomouc

Oddělení	Jméno	Mobil	Klapka	Telefon	E mail
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Habáň Radomír	774 450 413	605	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Tisková mluvčí, sekretariát	Labská Hana	774 450 411	600	585 151 600	hana.labska@zoo-olomouc.cz
Ekonomický náměstek	Ing. Hüttner Jan	774 450 412	603	585 151 603	huttner@zoo-olomouc.cz
Vedoucí zooúseku	RNDr. Veselá Libuše	774 450 417	614	585 151 614	vesela@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Ing. Procházková Sylva	774 450 418	608	585 151 608	prochazkova@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Vokurková Jitka	774 450 415	608	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Marketing, sponzoring, vzdělávání	Mgr. Richter Luděk	774 450 420		585 385 382	richter@zoo-olomouc.cz
Stavební technik	Poledník Petr	774 450 423	607	585 151 607	info@zoo-olomouc.cz
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	601	585 151 601	
Zimoviště afrických zvířat			604	585 151 604	
Účtárna	Nitrová Eva		606	585 151 606	nitrova@zoo-olomouc.cz
Grafička	Freudlová Martina		609	585 151 609	martina@zoo-olomouc.cz
Marketing	Milan Kořínek	774 450 416	609	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
Sklad	Richterová Renata		610	585 151 610	info@zoo-olomouc.cz
Pokladna 1			602	585 151 602	
Pokladna 2			612	585 151 612	

ARTCOM GROUP s.r.o.
KONCESIONÁŘ PEUGEOT

Bystrovany 201 • 772 11 Olomouc
Servis: +420 585 311 915 • Sklad ND +420 585 316 173
Prodej NV: +420 585 311 140 • Bazar: +420 608 011 001
Fax: +420 585 311 865
e-mail: prodej@artcomgroup.cz, bazar@artcomgroup.cz

www.artcomgroup.peugeot.cz

PEUGEOT

Prodej nových vozů Peugeot

prodej nových a zánovních vozidel značky **Peugeot**

splátkový prodej **UniCredit Leasing**

možnost použít Vaše staré vozidlo na **protiúčtet**

věrnostní karta na slevu při servisních opravách a na **originální díly**

dovoz referenčních vozidel na **zakázku**

servisní služby

- záruční a pozáruční servis
- mechanické a elektrikářské práce
- diagnostika motoru
- seřízení geometrie náprav a světel
- kontrola účinnosti brzd na diagnostické stolici
- pneuservis, prodej a montáž pneu
- příprava a provedení STK
- mytí motoru a karoserií
- výměna čelních skel
- prodej náhradních dílů a doplňků, boutique
- montáž elektronického a mechanického zabezpečení
- autorádia, handsfree sady
- opravy, plnění a čištění klimatizací
- zapůjčení nahradního vozidla
- asistenční služba 24 hodin denně
- provozní doba po - pá 7,00 - 18,00 hod.
so 8,00 - 12,00

Přehled jednotlivých druhů zvířat chovaných v roce 2008

List of Individual Animal Species kept at the Zoo in 2008

Savci / Mammals							
Vačnatci – Marsupialia							
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status
klokan dama	1.1			1.1			
Macropus eugenii	ESB,RDB=LR						
klokan parma	6.7		0.2	4.0		2.3	0.6
Macropus parma	RDB=LR						
klokan rudý	8.7		1.4			2.4	7.7
Macropus rufus	ESB,RDB=LR						
klokánek králikovitý	3.4	1.0	2.0	1.0		1.2	4.2
Bettongia penicillata	EEP,ISB,RDB=LR,CITES=I						
klokánek králikovitý	0.1						0.1
Bettongia penicillata ogilbyi	EEP,ISB,RDB=LR,CITES=I						
kusu liščí	1.0						1.0
Trichosurus vulpecula	RDB=LR						
vakoveverka létavá	1.1						1.1
Petaurus breviceps	RDB=LR						
Chudozubí – Xenarthra							
lenochod dvouprstý	1.2			0.1			1.1
Choloepus didactylus	ESB,RDB=LC						
mravenečník čtyřprstý	1.1	1.0					2.1
Tamandua tetradactyla	ESB,RDB=LC						
mravenečník velký	2.0	0.1		1.0			1.1
Myrmecophaga tridactyla	EEP,ISB,RDB=NT						
pásovec štětinatý	2.2						2.2
Chaetophractus villosus	RDB=LC						
Letouni – Chiroptera							
kaloň zlatý	5.14	5.0	1.0.8	6.0		1.0	4.14.8
Pteropus rodricensis	EEP,ISB,RDB=CR						
listonos světlý	1.4.12		0.0.1			0.0.1	1.4.12
Phyllostomus discolor	RDB=LR						
Primáti – Primates							
gibon lar	2.1						2.1
Hylobates lar	ESB,RDB=LR,CITES=I						
gibon zlatolící	2.2.1		0.0.1			1.0	1.2.2
Nomascus gabriellae	EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						
kalimiko	3.2			1.0			2.2
Callimico goeldii	EEP,ISB,RDB=NT,CITES=I						
kočkodan husarský	0.2	1.2	0.1				1.5
Erythrocebus patas	RDB=LR						
kosman běločelý	2.2			1.1			1.1
Callithrix geoffroyi	EEP,RDB=VU						
kosman zakrslý	3.8		0.2.10	0.2		1.1.3	2.7.7
Callithrix pygmaea	RDB=LC						
kotul veverovitý	3.19		3.6.3	0.5		1.1.1	5.19.2
Saimiri sciureus	EEP,RDB=LC						
lemur běločelý	2.5		2.0		1.0		3.5
Eulemur albifrons	RDB=LR,CITES=I						
lemur tmavý černý	3.3						3.3
Eulemur macaco macaco	EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						
lvíček zlatý	1.0	1.0					2.0
Leontopithecus rosalia	EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I						
makak červenolící	15.13.1		4.2		1.2	1.0	17.13.1
Macaca fuscata	RDB=DD						
maki trpasličí	3.5		2.1.4	1.0		1.1.4	3.5
Microcebus murinus	ESB,ISB,RDB=LR,CITES=I						
malpa pláčtivá	3.5		3.1.2		2.1		4.5.2
Cebus olivaceus	RDB=LC						
mirikina bolivijská	1.2		0.0.1		0.0.1	1.0	0.2
Aotus azarai boliviensis	ESB,RDB=LC						

Savci / Mammals								
Primáti – Primates								
Název Species	Stav k 1.1.08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Ochod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
siamang	2.1						2.1	
Hylobates syndactylus	ESB,RDB=LR,CITES=I							
tamarin pinčí	5.4		1.1.2			1,1	5.4.2	
Saguinus oedipus	EEO,ISB,RDB=EN,CITES=I							
tamarin vousatý	3.3		3.1	1.1		1.0	4.3	
Saguinus imperator subgriseus	EEO,ISB,RDB=LC							
vari černobílý	3.2						3.2	
Varecia variegata	EEO,ISB,RDB=EN,CITES=I							
Šelmy – Carnivora								
baribal	1.1						1.1	
Ursus americanus	RDB=LR							
binturong	1.2	1.0		1.0			1.2	
Arctictis binturong	ESB,RDB=LR							
cibetka africká	1.1						1.1	
Civettictis civetta	RDB=LR							
dhoul čínský	2.2						2.2	
Cuon alpinus lepturus	EEO,RDB=EN							
fenek	3.1		1.1	3.0			1.2	
Vulpes zerda	ESB,RDB=DD							
fosa	1.1						1.1	
Cryptoprocta ferox	EEO,ISB,RDB=EN							
gepard štíhlý	2.5	1.1		2.3			1.3	
Acinonyx jubatus	EEO,ISB,RDB=VU,CITES=I							
jaguar – černá forma	1.0						1.0	
Panthera onca	ESB,RDB=NT,CITES=I							
jaguarundi	1.0						1.0	
Herpailurus yagouaroundi	RDB=LC,CITES=I							
kočka arabská	2.2		0.1.1			0.1.1	2.2	
Felis silvestris gordonii	ISB,CROH=KOH,RDB=LC							
kočka bengálská	1.1			0.1			1.0	
Prionailurus bengalensis	RDB=LC							
kočka evropská	1.2						1.2	
Felis silvestris silvestris	RDB=LC							
kočka krátkouchá	4.1	1.0	1.2	4.1		0.1	2.1	
Prionailurus bengalensis euptilura	RDB=LC							
kočka rybářská	1.1		1.2.2	0.1		0.0.2	2.2	
Prionailurus viverrinus	EEO,ISB,RDB=VU							
kolonok	0.1			0.1				
Mustela sibirica	RDB=LR							
lev berberský	2.2			1.0			1.2	
Panthera leo leo	RDB=VU							
levhart mandžuský	2.3		1.1	1.1		0.1	2.2	
Panthera pardus orientalis	EEO,ISB,RDB=CR,CITES=I							
mangusta liščí	1.3		0.0.4			0.0.3	1.3.1	
Cynictis penicillata	RDB=LR							
mangusta žíhaná	2.4						2.4	
Mungos mungo	RDB=LR							
medvěd kodiak	1.0			1.0				
Ursus arctos middendorffi	RDB=LR							
medvěd malajský	1.1						1.1	
Helarctos malayanus	ESB,RDB=DD,CITES=I							
nosál červený	1.6		0.0.18	0.2.12		0.0.4	1.4.2	
Nasua nasua	RDB=LR			1.0			1.6	
pes domácí	2.6							
Canis familiaris								
rys karpatský	1.1		1.0.1	1.0		0.0.1	1.1	
Lynx lynx carpathicus	ESB,CROH=SOH,RDB=NT							
surikata	2.5		0.0.9			0.0.9	2.5	
Suricata suricatta	RDB=LR							
šakal čabrákový	3.3			1.0			2.3	
Canis mesomelas	RDB=LC							

Savci / Mammals								
Šelmy – Carnivora								
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
tygr ussurijský	1.1					0.1	1.0	
Panthera tigris altaica	EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I							
vlk arktický	2.2			1.0			1.2	
Canis lupus arctos	CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I							
vlk černý	0.1					0.1		
Canis lupus pambasileus	CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I							
vlk Hudsonův	1.3						1.3	
Canis lupus hudsonicus	CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I							
vlk iberský	1.0						1.0	
Canis lupus signatus	EEP,CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I							
Damani – Hyracoidea								
daman skalní	1.1						1.1	
Procavia capensis	RDB=LC							
Lichokopytníci – Perissodactyla								
kůň domácí – shetlandský pony	1.3						1.3	
Equus caballus								
osel domácí – poitoušský	1.0						1.0	
Equus asinus								
zebra Chapmanova	1.4					0.1	1.3	
Equus quagga chapmani	RDB=DD							
Sudokopytníci – Artiodactyla								
adax	1.7	1.0	1.2				3.9	
Addax nasomaculatus	EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I							
alpaka	4.8	1.0	4.0	3.0	1.0	1.1	4.7	
Vicugna pacos								
anoa nížinný	1.1					0.1	1.0	
Bubalus depressicornis	EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I							
hrošík liberijský	1.1		1.0				2.1	
Hexaprotodon liberiensis	EEP,ISB,RDB=EN							
jelen sibiřský	1.10		1.1			1.3	1.8	
Cervus elaphus sibiricus	RDB=LR							
koza domácí – kamerunská	7.44		37.21	5.14	35.25	1.1	3.25	
Capra hircus								
koza domácí – kašmířská	2.14		0.4		1.4		1.14	
Capra hircus								
koza domácí – sánská	0.2.2				0.2.2			
Capra hircus								
koza šrouborohá	6.7		0.3	3.0		0.3	3.7	
Capra falconeri	RDB=EN,CITES=I							
kozorožec kavkazský	10.14		2.2	6.0		1.4	5.12	
Capra caucasica	ESB,RDB=EN							
kozorožec sibiřský	3.10	4.1	2.5.2	4.2	0.1.2	1.3	4.10	
Capra sibirica	RDB=LR							
oryx jihoafrický	8.26		10.4	3.3	1.0	8.4	6.23	
Oryx gazella gazella	RDB=LR							
ovce domácí – kamerunská	3.10	2.0	5.4	5.8	1.0	1.0	3.6	
Ovis aries aries								
ovce domácí – valašská	3.10		9.5	6.4		2.2	4.9	
Ovis aries aries								
pakůň běloocasý	3.5		1.2			1.0	3.7	
Connochaetes gnou	RDB=LC							
pižmoň	2.1		0.1			1.1	1.1	
Ovibos moschatus	EEP,ISB,RDB=LR							
sika	6.15		2.1.2	5.1		0.1	3.14.2	
Cervus nippon	RDB=LR							
sob	3.5		1.2			0.1	4.6	
Rangifer tarandus	RDB=LR							
velbloud dvouhrbý – domácí	2.3			1.2			1.1	
Camelus bactrianus	RDB=CR							
vikua	2.2		0.1				2.3	
Vicugna vicugna	EEP,ISB,RDB=LR,CITES=I							

Savci / Mammals								
Sudokopytníci – Artiodactyla								
Název Species	Stav k 1.1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
žirafa Rothschildova	5.8		1.2	3.0			3.10	
Giraffa camelopardalis rothschildi	EPP,RDB=LR							
Hlodavci – Rodentia								
aguti zlatý	1.1						1.1	
Dasyprocta leporina	RDB=LR							
dikobraz srstnatonosý	1.1		0.0.3		0.0.3		1.1	
Hystrix indica	RDB=LR							
psoun prériový	0.1.6		0.0.7				0.1.13	
Cynomys ludovicianus	RDB=LR							
urzon kanadský	0.1	1.1				1.1	0.1	
Erethizon dorsatum	RDB=LR							
Ptáci / Birds								
Nanduové – Rheiformes								
handu pampový	2.3.8		0.0.20	0.0.3		0.1.17	2.2.8	
Rhea americana	RDB=NT							
Kasuárové – Casuariiformes								
emu hnědý	1.1						1.1	
Dromaius novaehollandiae	RDB=LC							
Veslonozí – Pelecaniformes								
kormorán velký	0.0.3					0.0.1	0.0.2	
Phalacrocorax carbo	CROH=OH,RDB=LC							
Brodiví – Ciconiiformes								
čáp bílý	0.0.2				0.0.1		0.0.1	
Ciconia ciconia	CROH=OH,RDB=LC							
čáp černý	2.2					1.1	1.1	
Ciconia nigra	ESB,CROH=SOH,RDB=LC							
ibis skalní	8.2.1		0.0.3			0.0.1	8.2.3	
Geronticus eremita	EPP,ISB,RDB=CR,CITES=I							
marabu africký	1.1						1.1	
Leptoptilos crumeniferus	ESB,RDB=LC							
volavka popelavá	0.0.2						0.0.2	
Ardea cinerea	RDB=LC							
Plameňáci Phoenicopteriformes								
plameňák růžový	17.26		0.0.9			0.0.2	17.26.7	
Phoenicopterus ruber roseus	RDB=LC							
Vrubozobí – Anseriformes								
berneška havajská	2.2	1.0		1.0		0.1	2.1	
Branta sandvicensis	RDB=VU,CITES=I							
čája obojková	1.1		0.0.5			0.0.5	1.1	
Chauna torquata								
husa kuří	1.1					0.1	1.0	
Cereopsis novaehollandiae	RDB=LC							
husa polní	0.1						0.1	
Anser fabalis	RDB=LC							
husa tibetská	2.1.2		0.0.1			0.0.1	2.1.2	
Anser indicus	RDB=LC							
husice andská	1.2	1.0				1.1	1.1	
Chloephaga melanoptera	RDB=LC							
husice egyptská	3.1		0.0.3		3.1		0.0.3	
Alopochen aegyptiacus	RDB=LC							
husice liščí	1.1						1.1	
Tadorna tadorna	RDB=LC							
husice orinocká	1.1	1.0			1.0		1.1	
Neochen jubatus	RDB=NT							
husice rezavá	1.2.2						1.2.2	
Tadorna ferruginea	RDB=LC							
kachna divoká	1.0						1.0	
Anas platyrhynchos	RDB=LC							
kachnička šedoboká		2.3					2.3	
Callonetta leucophrys	RDB=LC							

Ptáci / Birds								
Dravci – Falconiformes								
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
hadilov pisař	1.1					0.1	1.0	
Sagittarius serpentarius	RDB=LC							
káně Harrisova		1.1			1.0		0.1	
Parabuteo unicinctus	RDB=LC							
kondor havranovitý	1.1						1.1	
Coragyps atratus	RDB=LC							
kondor královský	1.1						1.1	
Sarcorampus papa	ESB,RDB=LC							
kondor krocanovitý	3.1						3.1	
Cathartes aura	RDB=LC							
luňák hnědý	1.1						1.1	
Milvus migrans	CROH=KOH,RDB=LC							
moták pochop	0.1						0.1	
Circus aeruginosus	CROH=OH,RDB=LC							
orel stepní	1.1						1.1	
Aquila nipalensis	RDB=LC							
sup bělohlavý	3.0			2.0		1.0		
Gyps fulvus	ESB,RDB=LC							
sup hnědý	1.1	1.0		1.0			1.1	
Aegypius monachus	EET,RDB=NT							
Hrabavi – Galliformes								
křepelka korunkatá	2.5			0.1		0.1	2.3	
Rollulus rouloul	RDB=NT							
kur bankivský	8.3.24						8.3.24	
Gallus gallus	RDB=LC							
páv korunkatý	3.4.1					1.0	2.4.1	
Pavo cristatus	RDB=LC							
perlička kropenatá	0.0.2			0.0.1			0.0.1	
Numida meleagris								
perlička domácí	3.1.20	0.0.2					3.1.22	
Numida meleagris f. domestica	RDB=LC							
perlička supí	2.2						2.2	
Acryllium vulturinum	RDB=LC							
Krátkokřídlí – Gruiformes								
jeřáb bělošijí	1.1						1.1	
Grus vipio	EET,ISB,RDB=VU,CITES=I							
jeřáb královský	4.6		0.0.1		1.4	2.0.1	1.2	
Balearica regulorum gibbericeps	RDB=LC							
jeřáb mandžuský	1.1						1.1	
Grus japonensis	EET,ISB,RDB=EN,CITES=I							
jeřáb panenský		1.1					1.1	
Anthropoides virgo	RDB=LC							
jeřáb popelavý	2.2				1.1		1.1	
Grus grus	CROH=KOH,RDB=LC							
slípka modrá	1.1				1.1			
Porphyrion porphyrio	RDB=LC							
Bahňáci – Charadriiformes								
čejka chocholáta	2.0						2.0	
Vanellus vanellus	RDB=LC							
racek stříbřitý	2.1						2.1	
Larus argentatus	RDB=LC							
racek velký	2.1						2.1	
Larus ichthyaetus	RDB=LC							
Měkkozobí – Columbiformes								
holub africký	1.1.2		0.0.5	0.0.3		0.0.1	1.1.3	
Treron calva	RDB=LC							
holub Bartlettův	1.1						1.1	
Gallocolumba criniger	ESB,RDB=EN							
holub černotemenný	1.1		0.0.1			0.0.1	1.1	
Ptilinopus melanospila	RDB=LR							
holub královský	1.1						1.1	
Ptilinopus regina	RDB=LC							

Ptáci / Birds								
Měkkozobí – Columbiformes								
Název Species	Stav k 1.1.08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Ochod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Útyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
holub nikobarský	1.1					0.1	1.0	
Caloenas nicobarica	RDB=NT,CITES=I							
holub ozdobný	1.0			1.0				
Ptilinopus ornatus	RDB=LC							
Papoušci – Psittaciformes								
agapornis růžovohrdlý	0.0.3						0.0.3	
Agapornis roseicollis	RDB=LC							
agapornis šedohlavý	4.3		14.10	11.7		1.0	6.6	
Agapornis cana	RDB=LC							
agapornis škraboškový	0.0.4					0.0.3	0.0.1	
Agapornis personata alexandr malý	0.0.2						0.0.2	
Psittacula krameri	RDB=LC							
ara ararauna	1.1		0.0.2			0.0.2	1.1	
Ara ararauna	RDB=LC							
ara žlutokrký		0.1					0.1	
Primolius auricollis	RDB=LC							
aratinga černohlavý	0.0.12		0.0.1			0.0.2	0.0.11	
Nandayus nenday	RDB=LC							
aratinga sluneční	1.3					0.2	1.1	
Aratinga solstitialis	RDB=LC							
korela chocholatá	0.0.12					0.0.5	0.0.7	
Nymphicus hollandicus	RDB=LC							
papoušek černotemenný	1.1						1.1	
Pionites melanocephala	RDB=LC							
papoušek černouchý	1.1						1.1	
Pionus menstruus	RDB=LC							
papoušek mniší	0.0.29		0.0.2			0.0.5	0.0.26	
Myiopsitta monachus	RDB=LC							
papoušek nádherný	0.1						0.1	
Polytelis swainsonii	RDB=VU							
papoušek různobarvý	1.1					1.0	0.1	
Eclectus oratus	RDB=LC							
papoušek vlínkový	0.0.2				0.0.1		0.0.1	
Melopsittacus undulatus	RDB=LC							
rosela Pennantova	0.1					0.1		
Platycercus elegans	RDB=LC							
žako šedý	2.2					0.1	2.1	
Psittacus erithacus	RDB=LC							
Sovy – Strigiformes								
kalous ušatý	2.1.10			1.1	1.0.6		0.0.4	
Asio otus	RDB=LC							
puštitk obecný	1.1					0.1	1.0	
Strix aluco	RDB=LC							
sova pálená	1.1		0.0.3	0.0.1		0.0.2	1.1	
Tyto alba	CROH=SOH,RDB=LC							
sovice sněžní	1.1	0.1		0.1			1.1	
Nyctea scandiaca	RDB=LC							
výřeček malý	4.7.1		0.0.1			0.1	4.6.2	
Otus scops	CROH=KOH,RDB=LC							
Lelkové – Caprimulgiformes								
lelkoun soví	1.0	0.1					1.1	
Podargus strigoides	RDB=LC							
Srostloprstí – Coraciiformes								
ledňáček zelenohlavý		1.1		1.0		0.1		
Halcyon chloris								
ledňák modrokřídý		1.1					1.1	
Dacelo leachii	RDB=LC							
ledňák obrovský	1.1			0.1		1.0		
Dacelo novaeguineae	RDB=LC							

Ptáci / Birds								
Srostoprstí – Coraciiformes								
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
toko Deckenův	1.1	2.0	1.1,5	1.1		1.0,5	2.1	
Tockus deckeni	ESB,RDB=LC							
toko šedý		2.1		1.0			1.1	
Tockus nasutus	RDB=LC							
zoborožec kaferský	1.3		0.0,2			0.0,1	1.3,1	
Bucorvus leadbeateri	ESB,RDB=LC							
zoborožec šedolící	2.3						2.3	
Ceratogymna brevis	RDB=LC							
zoborožec temný	1.1						1.1	
Aceros plicatus	ESB,RDB=LC							
zoborožec tmavý	1.1		0.0,1			0.0,1	1.1	
Anthracoseros malayanus	ESB,RDB=NT							
Šplhavci – Piciformes								
arassari černohrdlý	1.1						1.1	
Pteroglossus aracari	RDB=LC							
arassari zlatolící	2.2		2.1,1	2.1		0.0,1	2.2	
Selenidera culik	RDB=LC							
perlák červenožlutý	2.2						2.2	
Trachyphonus erythrocephalus	RDB=LC							
tukan bělolící	1.1			0.1		1.0		
Ramphastos vitellinus	RDB=LC							
tukan rudozobý	0.2						0.2	
Ramphastos tucanus	RDB=LC							
Pěvci – Passeriformes								
amarant malý	0.0,4			0.0,2		0.0,1	0.0,1	
Lagonosticta senegala	RDB=LC							
astrild purpurový	0.0,2			0.0,1		0.0,1		
Pyrenestes ostrinus	RDB=LC							
astrild vlínkový	0.0,3			0.0,1		0.0,2		
Estrilda astrild	RDB=LC							
brkoslav severní	0.1,2				0.0,1		0.1,1	
Bombycilla garrulus	CROH=OH,RDB=LC							
kardinál korunkatý	1.1						1.1	
Paroaria coronata	RDB=LC							
kraska červenezobá	1.1						1.1	
Urocissa erythrorhyncha	RDB=LC							
loskuták posvátný	1.1						1.1	
Gracula religiosa	RDB=LC							
louskáček červenoprý	0.0,2			0.0,1		0.0,1		
Spermophaga haematina	RDB=LC							
májna Rothschildova	1.1						1.1	
Leucopsar rothschildi	EEP,RDB=CR,CITES=I							
májna zlatoprsá	0.1			0.1				
Mino anais	RDB=LC							
májna žlutolící	1.1			0.1		1.0		
Mino dumontii	RDB=LC							
motýlek modrohlavý	2.1			1.0			1.1	
Uraeginthus cyanocephala	RDB=LC							
snovač oranžový	7.1			5.0			2.1	
Euplectes franciscanus	RDB=LC							
sojkovec jihočínský		1.0					1.0	
Garrulax milnei	RDB=LC							
straka malajská	1.1			0.1		1.0		
Dendrocitta occipitalis	RDB=LC							
šáma bělořitná	1.1		1.0	1.0		1.1		
Copsychus malabaricus	RDB=LC							
špaček zlatoprsý	1.2,1	0.1	2.1,2	0.2,2		2.1,1	1.1	
Cosmopsarus regius	RDB=LC							

Plazi / Reptiles								
Želvy – Chelonia								
Název Species	Stav k 1.1.08 Status	Příchod Arrival	Narození mládat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status	
kajmanka dravá	0.0.2						0.0.2	
Chelydra serpentina								
klapavka bělouštá	2.0			2.0				
Kinosternon leucostomum								
želva čtyřprstá	0.2	2.3.1					2.5.1	
Testudo horsfieldii	RDB=VU							
želva nádherná	0.0.10			0.0.10				
Trachemys scripta elegans	RDB=LR							
želva ostruhatá	1.0.5						1.0.5	
Centrochelys sulcata	RDB=VU							
želva zelenavá	2.0.2	1.1		1.0		1.0	1.1.2	
Testudo hermanni	RDB=LR							
želva žlutohnědá		1.0				1.0		
Testudo graeca ibera	RDB=VU							
Krokodýli – Crocodylia								
krokodýl čelnatý	1.1.3						1.1.3	
Osteoleaemus tetraspis	ESB,RDB=VU,CITES=I							
Šupinatí – Squamata								
agama bradatá		1.1				0.1	1.0	
Pogona vitticeps								
agama límcová		1.1					1.1	
Chlamydosaurus kingii								
anakonda žlutá	1.0			1.0				
Eunectes notaeus								
emoja		0.0.1				0.0.1		
Emoia cyanura								
gekon Bibronův	0.0.1						0.0.1	
Pachydactylus bibroni								
gekon východní	0.0.1						0.0.1	
Hemidactylus frenatus								
gekončík noční	1.3.3			0.0.1		1.1	0.2.2	
Eublepharis macularius								
hroznýš Dumerilův	1.1.2	1.0					2.1.2	
Acrantophis dumerili	RDB=VU,CITES=I							
hroznýš královský	0.1						0.1	
Boa constrictor								
hroznýš psohlavý	2.2						2.2	
Sanzinia madagascariensis	ESB,RDB=VU,CITES=I							
hroznýšek pestrý	3.5		0.0.5		0.0.2		3.5.3	
Eryx colubrinus loveridgei								
hroznýšovec duhový		1.0		1.0				
Epicrates cenchria								
korálovka sedlatá	1.2						1.2	
Lampropeltis triangulum ampbelli								
korovec jedovatý	0.0.4						0.0.4	
Heloderma suspectum suspectum	EEP,SB,RDB=VU							
krajta Macklotova	1.2						1.2	
Liasis mackloti								
krajta tygrovitá tmavá	2.1			2.1				
Python molurus bivittatus	RDB=LR							
pagekon obří	1.1			0.1		1.0		
Rhacodactylus leachianus								
psohlavec hnědý	0.0.3						0.0.3	
Corallus ruschenbergerii								
tilikva scinkovitá		1.2				0.1	1.1	
Tiliqua scincoides								
užovka brazilská	0.0.1						0.0.1	
Spilotes pullatus								
užovka červená		1.1					1.1	
Pantherophis guttatus								
užovka tenkoocasá	2.0			2.0				
Orthriophis taeniurus friesei								

Plazi / Reptiles							
Šupinatí – Squamata							
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status
varan Hornův	1.0.1					0.0.1	1.0
Varanus panoptes horni							
varan timorský	1.1					1.0	0.1
Varanus timorensis							
Obojživelníci / Amphibia							
Žáby – Anura							
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Příchod Arrival	Narození mláďat Births	Odchod Departure	Jiné úbytky Other decrease	Úhyn Death	Stav k 31.12.08 Status
pralesnička batiková	0.0.4	0.0.15				0.0.4	0.0.14
Dendrobates auratus	RDB=LC						
pralesnička Boulengerova	0.0.4					0.0.3	0.0.1
Epipedobates boulengeri	RDB=LC						
pralesnička harlekýn		0.0.5					0.0.5
Dendrobates leucomelas	RDB=LC						
pralesnička pruhovaná	0.0.3		0.0.32	0.0.10		0.0.11	0.0.15
Phyllobates vittatus	RDB=EN						

Ryby / Fish		
Holobřiší – Anguilliformes		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31. 12. 08 Status
muréna hvězdovitá / <i>Echidna nebulosa</i>	2	2
muréna nosatá / <i>Rhinomuraena quaesita</i>	2	1
muréna sítkovaná / <i>Gymnothorax favagineus</i>	1	1
Trnoblříši – Characiformes		
metynis rostlinožravý / <i>Metynnis hypsacchen</i>	25	25
neonka červená / <i>Paracheirodon axelrodi</i>	100	25
neonka obecná / <i>Paracheirodon innesi</i>	30	30
piraňa Nattererova / <i>Pygocentrus nattereri</i>	14	9
Volnoostní – Gasterosteiformes		
ježla modropruhá / <i>Doryrhamphus excisus</i>	1	1
Ropušnicotvární – Scorpaeniformes		
perutýn ohnivý / <i>Pterais voltans</i>		3
Ostnoploutví – Perciformes		
akilolo nosatý / <i>Gomphosus caeruleus</i>	0	2
bodlok tominský / <i>Ctenochaetus tominensis</i>	5	5
bodlok bělopýř / <i>Acanthurus leucosternon</i>	2	2
bodlok bezohřý / <i>Naso lituratus</i>	2	1
bodlok Dussumierův / <i>Acanthurus dussumieri</i>	1	1
bodlok fialový / <i>Zebрасoma xanthurum</i>	2	2
bodlok hnědý / <i>Zebрасoma scopas</i>	1	1
bodlok japonský / <i>Acanthurus japonicus</i>	1	1
bodlok modrý / <i>Acanthurus coeruleus</i>	1	1
bodlok olivový / <i>Acanthurus olivaceus</i>	1	1
bodlok pestrý / <i>Paracanthurus hepatus</i>	2	1
bodlok proužkovaný / <i>Acanthurus lineatus</i>	1	1
bodlok rudomořský / <i>Acanthurus sohal</i>	1	1
bodlok Vlamingův / <i>Naso vlamingii</i>	1	1
bodlok žlutý / <i>Zebрасoma flavescens</i>	4	4
bradáč / <i>Pseudanthias kashiwae</i>	3	3
bradáč Carberryův / <i>Nemanthias carberryi</i>	9	7
bradáč purpurový / <i>Pseudanthias tuka</i>	3	1
bradáč šupinoploutvý / <i>Pseudanthias squamipinnis</i>	5	4
lyzillři žlutoocasý / <i>Caesio cuning</i>	4	4
hlaváč dvoupruhý / <i>Valencienna helsdingenii</i>		2
hlaváč hnědopruhý / <i>Amblygobius phalaena</i>	2	1
hlaváč opásaný / <i>Cryptocentrus cinctus</i>	1	1
hlaváč Wardův / <i>Valencienna wardii</i>	1	1
hlaváčovec křídlatý / <i>Ptereleotris evides</i>		2
chňapal císařský / <i>Lutjanus sebae</i>	1	1

Ryby / Fish		
Ostnoploutví – Perciformes		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31.12. 08 Status
chňapal žlutavý / <i>Lutjanus kasmira</i>	10	6
chrochtal pruhovaný / <i>Plectorhinchus vittatus</i>	1	1
kanic rubinový / <i>Liopropoma rubre</i>	1	1
kanic modroskvrnný / <i>Cephalopholis miniata</i>	1	1
kanic tečkovaný / <i>Cromileptes altivelis</i>	3	3
kanic tmavý / <i>Cephalopholis argus</i>	2	2
kaníček falovožlutý / <i>Gramma hemichrysos</i>	2	2
klaun Allardův / <i>Amphiprion allardi</i>		2
klaun Clarkův / <i>Amphiprion clarkii</i>	3	2
klaun očkátý / <i>Amphiprion ocellaris</i>	3	3
klaun sedlátký / <i>Amphiprion ephippium</i>	5	5
klaun uzdičkatý / <i>Amphiprion frenatus</i>	2	2
klaun zdobený / <i>Amphiprion percula</i>	3	2
klípka červenoočasná / <i>Chaetodon collare</i>	2	2
klípka dlouhonosá / <i>Forcipiger longirostris</i>	1	1
klípka Güntherova / <i>Chaetodon guentheri</i>		1
klípka hrotcová / <i>Heniochus acuminatus</i>	11	8
klípka Kleinova / <i>Chaetodon kleinii</i>	4	2
klípka pološkabožková / <i>Chaetodon semilarvatus</i>	1	1
klípka východní / <i>Chaetodon auripes</i>		1
kněžik drahokam / <i>Coris gaimard</i>	1	1
kněžik mlžný / <i>Haliichoeres nebulosus</i>	1	1
kněžik indický / <i>Coris formosa</i>	1	1
kněžik tlustopyský / <i>Hemigymnus melapterus</i>		1
komorník běloocasý / <i>Dascyllus aruanus</i>	5	5
komorník černoocasý / <i>Dascyllus melanurus</i>		1
komorník síťovaný / <i>Dascyllus reticulatus</i>		2
králíčkovec korálový / <i>Signanus coralinus</i>		1
králíčkovec liščí / <i>Signanus vulpinus</i>	8	6
králíčkovec vznešený / <i>Signanus magnificus</i>	1	1
králíčkovec žlutosedlý / <i>Signanus guttatus</i>	1	1
kranas vláknoploutvý / <i>Alectis reticulatus</i>	5	3
kranas zlatý / <i>Gnathanodon speciosus</i>	2	1
oblohlav vysokoploutvý / <i>Callopleiops altivelis</i>	1	1
parmovec skvělý / <i>Pterapogon kauderni</i>		11
paslízoun bělopruhý / <i>Pholidichthys leucotaenia</i>	1	1
poskozubec tříbarvý / <i>Scarus tricolor</i>	1	1
poskozubec přibojový / <i>Scarus rivulatus</i>	1	1
poskozubec modropruhý / <i>Scarus ghobban</i>	1	1
pomčik bělosloupý / <i>Centropyge tibicen</i>		1

Ryby / Fish		
Ostnoploutví – Perciformes		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31. 12. 08 Status
pomec púlměsíčitý / <i>Pomacanthus asfur</i>	1	1
pomec skvělý / <i>Pomacanthus navaricus</i>	1	1
pomec skvrnitý / <i>Pomacanthus maculosus</i>	1	1
praporkovec pruhovaný / <i>Kuhlia mugil</i>	2	1
pyskoun zlatoskvrnitý / <i>Bodianus perditio</i>	1	1
pyskoun šestipruhý / <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	1	1
pyskoun rozpálený / <i>Labroides dimidiatus</i>	10	8
sapín dvoubarvý / <i>Chromis dimidiatus</i>		1
sapín zelený / <i>Chromis viridis</i>	7	7
sapínek zlatoocasý / <i>Chrysiptera parasema</i>	11	6
sapínek žlutomodrý / <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	9	5
sapínovec obrovský / <i>Labracinus cyclophthalmus</i>	1	1
sapínovec páskovaný / <i>Labracinus lineatus</i>	2	2
sapínovec Steeneův / <i>Pseudochromis steenei</i>		1
sapínovec žlutohlavý / <i>Pseudochromis dilectus</i>	1	1
sapínovec žlutořalový / <i>Pseudochromis accagnellae</i>		
slizoun vločkovitý / <i>Salaria ramosus</i>	1	1
útesník bílý / <i>Dischistodus perspicillatus</i>		1
útesník neonový / <i>Abudefduf oxyodon</i>		2
zobec obecný / <i>Chelmon rostratus</i>	1	1
Čtverzubci – Tetraodontiformes		
čtverzubec citronový / <i>Arothron nigropunctatus</i>	1	1
ježík dlouhotrný / <i>Diodon holocanthus</i>	1	1
pilníkotrn šedozeleň / <i>Acreechthys tomentosus</i>	1	1
Paryby / Chondrichthyes		
Malotlanci – Orectolobiformes		
žralůček perský / <i>Chiloscyllium arabicum</i>	6.5.28	6.4.5
Žralouni – Carcharhiniformes		
žralok černoploutvý / <i>Carcharhinus melanopterus</i>	1.1, RDB=LR	0.0.2
žralok lagunový / <i>Triaenodon obesus</i>	0.1, RDB=LR	0.1
Rejnovci – Rajiformes		
siba skvrnitá / <i>Aetobatus narinari</i>	0.1, RDB=NT	0.1
Bezobratlí – Evertebrata		
Žahavci – Cnidaria		
dendrofyla / <i>Tabastrea</i> sp.	2	2
dírkovnik obecný / <i>Porites porites</i>	1	1
houbovník / <i>Fungia</i> sp.	1	1
houbovník / <i>Heliofungia</i> sp.	1	1
houbovník chorošovitý / <i>Pachyseris rugosa</i>	1	1
houbovník lištovitý / <i>Trachyphyllia geoffroyi</i>	1	1
houbovník lupenitý / <i>Pavona decussata</i>	1	1
houbovník obecný / <i>Fungia fungites</i>		1
houbovník / <i>Pavona cactus</i>	2	2
korál / <i>Cladiella</i> sp.	1	1
korálovčík / <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
korálovník / <i>Discosoma</i> sp.	3	3
korálovník juma / <i>Ricordea yuma</i>	2	2
korálovník / <i>Ricordea</i> sp.	1	1
korálovník ušatý / <i>Rhodactis mussooides</i>	1	1
laločnice elastická / <i>Sarcophytum glaucum</i>	1	1
laločnice houbovitá / <i>Sarcophytum ehrenbergi</i>	1	1
laločnice / <i>Lobophytum</i> sp.	4	4
laločnice měkká / <i>Sinularia mollis</i>	1	1
laločnice / <i>Sarcophytum</i> sp.	18	18
laločnice / <i>Sinularia asterolobata</i>	2	2
laločnice / <i>Sinularia notanda</i>	1	1
laločnice / <i>Sinularia</i> sp.	3	3
laločnice tvrdá / <i>Sinularia dura</i>	1	1
laločnick / <i>Heteroxenia</i> sp.	1	1
laločnick / <i>Nephthya</i> sp.	1	1
laločnick sedý / <i>Anthelia glauca</i>	2	2
laločnick / <i>Xenia</i> sp.	1	1
laločnick žlábkovaný / <i>Capnella imbricata</i>	1	2

Bezobratlí – Evertebrata		
Žahavci – Cnidaria		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31. 12. 08 Status
merulina plochá / <i>Merulina ampliata</i>	1	1
okulina hvězdotvá / <i>Galaxea aestrata</i>	1	1
okulina kuželovitá / <i>Galaxea fascicularis</i>		1
papírník lékařský / <i>Pectinia paeonia</i>	1	1
papírník lékařský / <i>Pectinia paeonia</i>	1	1
pórovník / <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
pórovník různotvarý / <i>Stylophora pistillata</i>	2	3
pórovník úhledný / <i>Seriatopora callendrum</i>		1
rífovník / <i>Lobophyllia</i> sp.	2	2
rífovník / <i>Scolymia</i> sp.	1	1
rífovník / <i>Symphyllia</i> sp.	3	3
rífovník Welsův / <i>Blastomussa wellsii</i>	1	1
rífovník zubatý / <i>Lobophyllia hempricii</i>	1	1
rohovitka / <i>Coelogorgia</i> sp.		5
rohovitka / <i>Coelogorgia</i> sp.		5
rohovitka / <i>Gorgonia</i> sp.	2	2
rohovitka / <i>Pinnigorgia</i> sp.		5
rohovitka svazčitá / <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
šasanka čtyřbarevná / <i>Entacmaea quadricolor</i>	1	1
šasanka Haddonova / <i>Stichodactyla haddoni</i>	3	3
šasanka / <i>Heteractis</i> sp.	2	2
šasanka skrytá / <i>Heteractis crispa</i>	1	1
šasanka velkolepá / <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
šasankovec / <i>Zoanthus</i> sp.	3	3
stolon zelený / <i>Clavularia viridis</i>	2	2
trsovník / <i>Menella</i> sp.	1	1
trsovník / <i>Menella</i> sp.	1	1
trsovník / <i>Plexaura</i> sp.	1	1
trsovník / <i>Pseudoplexaura</i> sp.	1	1
turbinatka / <i>Catalaphyllia</i> sp.	1	1
turbinatka / <i>Euphyllia</i> sp.	2	2
turbinatka hladká / <i>Euphyllia glabrescens</i>	1	1
turbinatka hřebenitá / <i>Euphyllia cristata</i>	1	1
turbinatka lištovitá / <i>Pterogrya sinuosa</i>	1	1
turbinatka / <i>Nemenezophyllia</i> sp.	2	2
turbinatka zakotvená / <i>Euphyllia ancora</i>	1	1
útesovník bodavý / <i>Echinopora lamellosa</i>		1
útesovník / <i>Favia</i> sp.	2	2
útesovník pichlavý / <i>Hydnophora exesa</i>	1	1
útesovník plástvový / <i>Favia fava</i>	1	1
útesovník vidličnatý / <i>Caulastrea furcata</i>	1	2
větevnik / <i>Acropora</i> sp.	1	1
větevnik křehký / <i>Acropora formosa</i>	1	1
větevnik útlý / <i>Acropora tenuis</i>		5
Kroužkovci – Annelida		
roumatec péřový / <i>Protula bispiralis</i>	2	2
Členovci – Arthropoda		
humr červený / <i>Enoplometopus occidentalis</i>	1	1
krab ozdobný / <i>Calcinus elegans</i>	3	3
krab Gibbesův / <i>Percnon gibbesi</i>	1	1
kreveta cisařská / <i>Periclimenes imperator</i>	1	1
kreveta pruhovaná / <i>Lysmata amboinensis</i>	7	9
krevetka šarlatová / <i>Lysmata debelius</i>	6	9
langusta malovaná / <i>Panulirus ornatus</i>		2
ostrorep americký / <i>Limulus polyphemus</i>	RDB=LR/nt	13
sklípkan hrabavý / <i>Aphonopelma seemanni</i>	1	1
sklípkan kadeřavý / <i>Brachypelma albopilosum</i>	1	1
sklípkan parahybýský / <i>Lasiodora parahybana</i>	1	1
veleštr obrovský / <i>Pandinus imperator</i>	1	1

Bezobratlí – Evertebrata		
Měkkýši – Mollusca		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31. 12. 08 Status
žéva / <i>Tridacna</i> sp.	2	2
žéva velká / <i>Tridacna maxima</i>	1, RDB=LR/cd	1
Ostnokožci – Echinodermata		
hadice olivovězelená / <i>Ophiarachna incassata</i>	2	2
hvězdice / <i>Pentacaster</i> sp.	6	6
hvězdice Linckova / <i>Protoreaster lincki</i>	2	2

Bezobratlí – Evertebrata		
Ostnokožci – Echinodermata		
Název Species	Stav k 1. 1. 08 Status	Stav k 31. 12. 08 Status
hvězdice páskovaná / <i>Archaster typicus</i>	2	2
ježovka / <i>Diadema</i> sp.	10	10
ježovka diadémová / <i>Diadema setosum</i>	15	15
ježovka křehká / <i>Tripeustes gratilla</i>	2	2
ježovka kulovitá / <i>Mespilia globulus</i>	2	2
ježovka pruhovaná / <i>Echinothrix calamaris</i>	4	4

Přehled chráněných druhů živočichů

List of Protected Animal Species

EEP – Chov ohrožených druhů zařazených do Evropských záchranných programů

ESB – Chov ohrožených druhů zařazených do Evropských plemenných knih

ISB – Chov ohrožených druhů zařazených do Mezinárodních plemenných knih

ČR ochr. – Chov druhů chráněných v ČR podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Gfond – Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů

Druh	EEP	ESB	ISB	ČR ochr.	Gfond
adax / <i>Addax nasomaculatus</i>	3.9		3.9		
anoa nížinný / <i>Bubalus depressicornis</i>	1.0		1.0		
binturong / <i>Arctictis binturong</i>		1.2			
dhoul čínský / <i>Cuon alpinus lepturus</i>	2.2				
fenek / <i>Vulpes zerda</i>		1.2			
fosa / <i>Cryptoprocta ferox</i>	1.1		1.1		
gepard štíhlý / <i>Acinonyx jubatus</i>	1.3		1.3		
gibbon lar / <i>Hylobates lar</i>		2.1			
gibbon zlatolící / <i>Nomascus gabriellae</i>	1.2.2		1.2.2		
hrošík liberijský / <i>Hexaprotodon liberiensis</i>	2.1		2.1		
jaguár – černá forma / <i>Panthera onca</i>		1.0			
kalimiko / <i>Callimico goeldii</i>	2.2		2.2		
kaloň zlatý / <i>Pteropus rodricensis</i>	4.14.8		4.14.8		
klokan rudý / <i>Macropus rufus</i>		7.7			
klokánek králikovitý / <i>Bettongia penicillata</i>	4.2		4.2		
klokánek králikovitý / <i>Bettongia penicillata ogilbyi</i>	0.1				
kočka arabská / <i>Felis silvestris gordonii</i>			2.2		
kočka evropská / <i>Felis silvestris silvestris</i>				1.2	
kočka rybářská / <i>Prionailurus viverrinus</i>	2.2		2.2		
kosman běločelý / <i>Callithrix geoffroyi</i>	1.1				
kotul veverovitý / <i>Saimiri sciureus</i>	5.19.2				
kozorožec kavkazský / <i>Capra caucasica</i>		5.12			
lemur tmavý černý / <i>Eulemur macaco macaco</i>	3.3		3.3		
lenochod dvoupřstý / <i>Choloepus didactylus</i>		1.1			
levhart mandžuský / <i>Panthera pardus orientalis</i>	2.2		2.2		
lvíček zlatý / <i>Leontopithecus rosalia</i>	2.0		2.0		
maki trpasličí / <i>Microcebus murinus</i>		3.5	3.5		
medvěd malajský / <i>Helarctos malayanus</i>		1.1			
mirikina bolivijská / <i>Aotus azarai boliviensis</i>		0.2			
mravenečník čtyřprstý / <i>Tamandua tetradactyla</i>		2.1			
mravenečník velký / <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	1.1		1.1		
osel domácí – poitoušský / <i>Equus asinus</i>					1.0
ovce domácí – valašská / <i>Ovis aries aries</i>					4.9
pižmoň / <i>Ovibos moschatus</i>	1.1		1.1		
rys karpatský / <i>Lynx lynx carpathicus</i>		1.1		1,1	
siamang / <i>Hylobates syndactylus</i>		2.1			

Druh	EEP	ESB	ISB	ČR ochr.	Gfond
tamarin pinčí / <i>Saguinus oedipus</i>	5.4.2		5.4.2		
tamarin vousatý / <i>Saguinus imperator subgriseus</i>	4.3		4.3		
tygr ussurijský / <i>Panthera tigris altaica</i>	1.0		1.0		
vari černobílý / <i>Varecia variegata</i>	3.2		3.2		
vikuňa / <i>Vicugna vicugna</i>	2.3		2.3		
vlk iberský / <i>Canis lupus signatus</i>	1.0			1.0	
žirafa Rothschildova / <i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>	3.10				
brkoslav severní / <i>Bombicilla garrulus</i>				0.1.1	
čáp bílý / <i>Ciconia ciconia</i>				0.0.1	
čáp černý / <i>Ciconia nigra</i>		1.1		1.1	
holub Bartlettův / <i>Gallinula crinigera</i>		1.1			
ibis skalní / <i>Geronticus eremita</i>	8.2.3		8.2.3		
jeřáb bělošjší / <i>Grus vipio</i>	1.1		1.1		
jeřáb mandžuský / <i>Grus japonensis</i>	1.1		1.1		
jeřáb popelavý / <i>Grus grus</i>				1.1	
kondor královský / <i>Sarcoramphus papa</i>		1.1			
kormorán velký / <i>Phalacrocorax carbo</i>				0.0.2	
luňák hnědý / <i>Milvus migrans</i>				1.1	
majna Rothschildova / <i>Leucopsar rothschildi</i>	1.1				
marabu africký / <i>Leptoptilos crumeniferus</i>		1.1			
moták pochop / <i>Circus aeruginosus</i>				0.1	
sova pálená / <i>Tyto alba</i>				1.1	
sup hnědý / <i>Aegypius monachus</i>	1.1				
toko Deckenův / <i>Tockus deckeni</i>		2.1			
výřeček malý / <i>Otus scops</i>				4.6.2	
zoborožec kaferský / <i>Bucorvus leadbeateri</i>		1.3.1			
zoborožec tmavý / <i>Aceros plicatus</i>		1.1			
zoborožec tmavý / <i>Anthracoseros malayanus</i>		1.1			
hroznýš psohlavý / <i>Sanzinia madagascariensis</i>		2.2			
korovec jedovatý / <i>Heloderma suspectum suspectum</i>	0.0.4		0.0.4		
krokodýl čelnatý / <i>Osteolaemus tetraspis</i>		1.1.3			
Celkem	184	92	4	31	14